

VIA SETA

M A G A Z I N E

della

İPEK YOLU

SIC IL PICCOLO LEOPARDO DEL CAUCASO

nato al Bioparco di Roma

Roma bioparkında doğulan balaca Qafqaz bəbiri **Sic**-in hekayəsi

DEBORA SERRACCHIANI A BAKU
La crescita delle connessioni
tra Italia e Azerbaijan

Debora Serrakianinin
Bakiya səfəri İtaliya ilə Azərbaycan
arasında əlaqələrin inkişafı

VERDI E HAJIBEYILI,
Opera Mugam per unire i Popoli

Cuzepe Verdi və Üzeyir Hacıbəyli,
Mugam operası, xalqları birləşməsi
naminə

GAKH,
la riscoperta del Caucaso

Qax, Qafqazın kəşfi

DESIGN SALON

VACCARI

HERMITAGE COLLECTION

Lotos Co. LTD
N. Narimanov Ave, block 466,
Baku AZ1065 Azerbaijan
Phone: + 994 (12) 493 96 93, 595 96 93
www.vaccari.az

VIA SETA

M A G A Z I N E

della

İpək Yolu

2014

GENNAIO, FEBBRAIO, MARZO

Yanvar, fevral, mart

6 **In Evidenza / Qeyd**
Tanti auguri all'Associazione Italia - Azerbaijan
İtaliya Azərbaycan cəmiyyətinə uğurlar

10 **Debora Serracchiani a Bku - La crescita delle connessioni tra Italia e Azerbaijan**
Debora Serracchiani'nin Bakıya səfəri
İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin inkişafı

12 **Nagorno-Karabakh**
A Roma si parla del "massacro" di Khojaly
Romada Xocalı faciəsinə
həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir

14 **A colloquio con / Müsahibələr**
Intervista all'Ambasciatore Italiano a Baku
İtaliyanın Bakıdakı Səfiri ilə

20 **Economia / İqtisadiyyat**
Da Baku ai Pirenei
Bakıdan Pireney Dağlarına

26 **Gemellaggi / Qardaşlaşmalar**
Valmontone e Goychay - Valmontone və Göyçay
Bormio e Gach - Bormio və Qax

38 **Enterprises Networking**
Special Real Estate • Architecture • Interior Design • Materials and Components

54 **Musica / Musiqi**
Intervista a Yousif Eyvazof

58 **Cultura / Mədəniyyət**
Opera Mugam - Mugam operası

62 **Persone / Şəxslər**
la vera unione tra Italia e Azerbaijan
İtaliya ilə Azərbaycan arasında əsl ittifaqdır

68 **Natura / Təbiət**
il piccolo leopardo del Caucaso
doğulan balaca Qafqaz bəbiri SİC-in hekayəsi

78 **Ambiente / Ətraf mühit**
Asia Napoli Spa - Tamiz Şahar ASC

90 **Report**
Un progetto per avvicinare alla lingua e alla cultura italiana
Azərbaycanlı uşaqların italyan dili və mədəniyyəti ilə tanışlıq layihəsi

100 **Turismo / Turizm**
Gakh - Goychay - Lecce

110 **Editoria / Nəşriyyat**
Ali e Nino Una Storia d'Amore
Əli və Nino Bir sevgi hekayəsi

Tutti gli articoli all'interno del Magazine che riportano questo simbolo sono relativi ad attività svolte o di futuro svolgimento dell'Associazione Italia - Azerbaijan. Jurnalın daxilində bu nişanla dərc olunan bütün məqalələr Cəmiyyətin fəaliyyətinə aiddir.

Editoriale

Lavorare alla realizzazione di "Via della Seta" è come viaggiare. E' una esperienza meravigliosa che ci accompagna alla scoperta di fatti, persone e luoghi, talvolta vicini, talvolta lontani, ma che vale sempre la pena conoscere e farvi conoscere.

"Via della Seta" è per noi un laboratorio di idee, uno strumento di conoscenza, un punto di incontro, ma soprattutto è cooperazione, partecipazione e coinvolgimento. All'inizio non potevamo immaginare quante informazioni avremmo potuto raccogliere e trasformare in vere e proprie storie da raccontare. E' bastato poco tempo per farci realizzare che dentro 58 pagine non ci stavamo più. E così, subito dopo il numero 0, abbiamo dovuto allargare gli orizzonti !!!

Se qualcuno pensa che Italia e Azerbaijan siano paesi distanti, senza troppe connessioni, questo magazine è la riprova che non è assolutamente così. Italia e Azerbaijan sono legati più di quanto si possa immaginare. E non è l'economia l'unico ponte tra i due paesi, seppure gioca un ruolo molto importante. Il legame intangibile dell'amicizia, l'amore per la cultura, il rispetto dei valori e delle persone sono il vero collante che unisce queste due nazioni, questi due popoli ricchi di storia e di tradizioni. Noi dell'Associazione Italia Azerbaijan, realizzando questo magazine, abbiamo voluto contribuire a promuovere la reciproca conoscenza, a diffondere il valore dell'amicizia e della cooperazione.

Cari amici, vi auguro Buona Lettura e mi auguro che anche voi, sfogliando le pagine di questo magazine, possiate avere la sensazione di intraprendere un lungo e appassionante viaggio attraverso la Via della Seta!

A presto

Baş redaktordan

"İpək yolu" jurnalı üzərində işləmək səyahətə bənzəyir. Bu gözəl təcrübə bəzən yaxın, bəzən isə uzaq olan lakin həmişə tanış olmaq və sizə tanıtdırmaq üçün dəyərli olan fakt, insan və yerlərləri kəşf etməyə gətirib çıxarır.

"İpək yolu" jurnalı bizim üçün ideya laboratoriyası olmaqla birgə tanışlıq aləti, görüş yeri, və hər şeydən əvvəl əməkdaşlıq, iştirak və qatılma deməkdir. Öncə heç təsəvvürümüzdə də gətirə bilməzdik ki, nə qədər məlumat toplayıb əsil hekayələrə çevirəcəyik. Əldə etdiyimiz materialı 58 səhifəyə artıq yığa bilmədiyimizi qısa bir vaxtda anladıq. Belə ki, birinci jurnalından sonra üföqləri genişləndirmək qərarına gəlmişdik.

Əgər kimsə fikirləşir ki, İtaliya və Azərbaycan aralarında əhəmiyyətli birləşmələr olmayan iki uzaq ölkədir, bu jurnal həmin fikrin tamamilə həqiqətə uyğun olmamasını sübut edir. İtaliya və Azərbaycanın arasında təsəvvür olunmayan qədər əlaqələr vardır. İki ölkə arasındakı körpü olduqca vacib rol oynamağına baxmayaraq yalnız iqtisadiyyat körpüsü deyil. Dostluq münasibətləri, mədəniyyətə məhəbbət, dəyərlərə və insanlara hörmət iki milliyəti, tarix və ənənələrlə zəngin olan iki xalqı birləşdirən amillərdir. Biz, İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyasının işçiləri, bu jurnalın üzərində işləyərkən qarşılıqlı tanışlığın inkişafına dəstək vermək, dostluq və əməkdaşlıq dəyərlərini yaymağa çalışmışdıq.

Əziz dostlar, Sizə xoş mütaliə arzulayıram və ümid edirəm ki, bu jurnalı vərəqləyərkən siz də İpək yolu ilə uzun və maraqlı səyahət etməyinizi duyacaqsınız!

Gələn dəfəyədək,

PAOLA CASAGRANDE

Presidente Associazione Italia Azerbaijan
İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyasının Prezidenti

TRIMESTRALE DI INFORMAZIONE, CULTURA
E INTRATTENIMENTO, DISTRIBUITO
GRATUITAMENTE DA
Rüblük informasiya, mədəniyyət və əyləncə,
pulsuz yayılma

SEDE OPERATIVA / Fəaliyyət ünvanı
VIALE MANZONI, 41 - 00185 ROMADIRETTORE RESPONSABILE / Baş direktor
PAOLA CASAGRANDEART DIRECTOR - GRAPHIC DESIGN
PAUL SASSINEREDAZIONE / Redaksiya
CARLO FRAPPI / FRANCESCO NERITRADUZIONI A CURA DI / Tərcümə edən
SEVINJ KAZIMOVA, KAMALIA ALI-ZADEH, GUNEL FARHADOVA
COORDINAMENTO: EMILIA İBRAHİMOVAHANNO COLLABORATO / Əməkdaşlıq etdilər
GIULIANO BIFOLCHI, GIULIANA MARCHI, MARCO DI GIOVANNI, LORETTA LANDI,
CINZIA ELMI, LAURA DIMAGGIO, STEFANO MUSCATTI, GIADA ROSSI, JULY ADANI,
LUCIO PERRONE, ANDREA BONI

STAMPA: L'ISTANTANEA

Tanti auguri all' ASSOCIAZIONE ITALIA -AZERBAIGIAN

L'Associazione Italia Azerbaijan, il 20 Marzo 2014 ha compiuto un anno di vita.

Giuliana Marchi

Un anno di attività può sembrare poco, ma l'energia, la passione e l'amicizia di tutti coloro che hanno contribuito alla nascita e alla crescita dell'Associazione, hanno fatto sì che in soli 12 mesi essa abbia potuto realizzare molti progetti necessari a rafforzare i rapporti tra Italia ed Azerbaijan.

Le attività dell'Associazione svolte nel 2013 ed i progetti in cantiere per il 2014 sono stati presentati lo scorso 19 Dicembre alla cerimonia di chiusura dell'anno, organizzata al Marriott Grand Hotel Flora di Roma.

All'evento erano presenti tutti i membri fondatori dell'Associazione, sia da parte italiana che azerbaijana, l'Ambasciatore della Repubblica dell'Azerbaijan in Italia Vaqif Sadiqov, esponenti del mondo accademico e scientifico, giornalisti, imprenditori e soprattutto molti amici dell'Azerbaijan.

Paola Casagrande, Presidente e socio fondatore dell'Associazione Italia Azerbaijan, nel suo discorso di apertura ha voluto sottolineare il valore culturale e sociale degli eventi realizzati nel corso del 2013, tra cui: un evento musicale dedicato alla memoria del grande leader dell'Azerbaijan "Heydar Aliyev", dove si sono esibiti il maestro Farhad Badalbeyli, il tenore Yousif Eyvazov, il violinista Elvin Ganiyev ed il Sestetto Stradivari, composto da 6 archi dell'Accademia di Santa Cecilia; una mostra pittorica di giovani artiste italiane ed azerbaijane ispirata al poeta azerbaijano Nizami Ganjavi; la prima visita in Italia e San Marino di un gruppo di bambini rifugiati provenienti dal Nagorno Karabakh, Regione dell'Azerbaijan sotto occupazione militare armena, nell'ambito della prima Prima Edizione del Campo della

İtaliya Azərbaycan cəmiyyətinə uğurlar

20 mart 2014-cü il tarixində İtaliya Azərbaycan cəmiyyətinin bir yaşı tamam oldu

Bir illik fəaliyyət az görünsə də, onun yaranmasında və inkişafında rolunu olanların dostluq, həvəs və qətiyyəti sayəsində İtaliya və Azərbaycan arasında olan əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün bu 12 ay ərzində əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmişdir.

Cəmiyyətin 2013-cü ildə həyata keçirdiyi fəaliyyət və 2014-cü il üçün hazırlanan layihələr 19 dekabrda keçən ilin tamamlanması münasibətilə Romada Marriott Hotel Flora-da keçirilən mərasimdə təqdim edildi.

Mərasimdə istər italyan, istərsə də Azərbaycan tərəfdən Cəmiyyətin bütün təsisçi üzvləri, Azərbaycan Respublikasının İtaliyadakı Səfiri Vaqif Sadiqov, elmi və akademik sahənin nümayəndələri, jurnalistlər, sahibkarlar və xüsusilə də çoxsaylı Azərbaycanlı dostlar iştirak etmişdi.

İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin prezidenti və qurucu üzvü olan Paola Casagrande tədbirin açılış nitqində, 2013-cü ildə həyata keçirilən hadisələrin mədəni və ictimai əhəmiyyətini vurğulayaraq onlardan bir neçəsinin adını çəkdi: maestro Fərhad Bədəlbəylinin, tenor Yusif Eyvazovun, skripkaçı Elvin Qaniyevin və Santa Çeçiliya Akademiyasının 6 skripkaçından ibarət sekstet stradivarius-un çıxışı ilə Azərbaycanın ulu öndəri "Heydər Əliyev"-in xatirəsinə həsr olunan musiqi tədbiri; Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvidən ruhlanan gənc italyan və Azərbaycan rəssamlarının rəsm sərgisi; Azərbaycanın ermənistan hərbi qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş regionu Dağlıq Qarabağdan olan qaçqın

Solidarietà; il Primo Forum del Turismo Italia-Azerbaijan.

Importante caratteristica, che si ritrova in tutti i progetti realizzati dall'Associazione, è la bilateralità, ovvero il coinvolgimento di persone e istituzioni provenienti da entrambi i paesi che nel contesto artistico, sociale ed economico dell'evento possono dialogare e far nascere un forte legame, destinato a durare nel tempo.

Rinnovando i suoi auguri all'Associazione e complimentandosi per i numerosi progetti di interesse culturale, artistico e di impatto sociale, relativi alle relazioni bilaterali tra i due Stati, L'Ambasciatore Vaqif Sadiqov ha evidenziato inoltre come le potenzialità per estendere e rafforzare i rapporti tra gli Stati siano numerose. A proposito del conflitto del Nagorno Karabakh tra Azerbaijan e Armenia, ha ribadito inoltre come il ruolo dell'Associazione sia rilevante anche nel sensibilizzare la cittadinanza italiana a questa dolorosa situazione e alla conoscenza della verità. L'augurio è stato dunque che l'Associazione diventi ogni giorno più attiva ed operativa nel diffondere gli ottimi rapporti tra i nostri Stati.

Importantissimo l'intervento di Azer Kerimli (*di cui riportiamo la versione integrale*), Deputato del Parlamento dell'Azerbaijan, Capo del Gruppo Parlamentare Italia-Azerbaijan e Membro Fondatore dell'Associazione Italia-Azerbaijan, che sottolinea come l'Azerbaijan sia un esempio di tolleranza religiosa, dove popolazioni di diverse nazionalità e fedi sono in grado di vivere insieme in armonia e nel reciproco rispetto delle proprie diversità.

Sono intervenuti anche Umberto Griscioli, Paul Sassine, Daniel Pommier, Marco Galimberti, Ezio Sina, membri fondatori dell'Associazione Italia Azerbaijan, ribadendo che l'Associazione è soprattutto uno strumento necessario per la cooperazione in diversi ambiti: educativo, economico, politico, sociale e culturale.

L'evento si è concluso con una performance della cantante lirica Laura Teofani, che con la sua voce ha saputo regalare agli ospiti un caloroso augurio di fine anno.

uşaqlarının Həmrəylik Sahəsi-nin ilk buraxılışı ərəfəsində ilk dəfə İtaliya və San Marinoya səfəri; ilk İtaliya Azərbaycan Turizm Forumu. Cəmiyyətin həyata keçirdiyi layihələrin əsas vacib cəhəti ikitərəfli olub, istər bədii, ictimai, istərsə də iqtisadi kontekstdə hər iki ölkənin nümayəndələrini cəlb etməklə güclü və uzunmüddətli əlaqələrin yaradılmasına yönəlmişdir.

Cəmiyyəti təbrik edən Səfir Vaqif Sadiqov Dövlətlər arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafında mədəni, bədii və ictimai layihələrin çoxalmasını arzulayaraq Dövlətlər arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün çoxlu imkanların olduğunu vurğuladı. Azərbaycan və ermənistan arasında olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə gəldikdə, o, italyan vətəndaşlarının bu ağırlı vəziyyətlə bağlı maarifləndirilməsində və həqiqətin onlara çatdırılmasında Cəmiyyətin əhəmiyyətli fəaliyyətini vurğuladı. Dövlətlərimiz arasında əlaqələrin yüksəlməsi üçün Cəmiyyətin fəaliyyətinin daim daha əməli və fəal olması arzu edildi.

Azərbaycanın millət vəkili, İtaliya Azərbaycan Parlament Qrupunun sədri və İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin qurucu üzvü Azər Kərimli öz vacib çıxışında (onun tam variantını veririk) Azərbaycanı müxtəlif milliyyətə və etiqada malik xalqların qarşılıqlı hörmət və həmrəylik şəraitində yaşadığı ölkə kimi dini toleranlığa nümunə olduğunu qeyd etdi.

İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin digər qurucu üzvləri Umberto Griscioli, Paul Sassine, Daniel Pommier, Marco Galimberti, Ezio Sina da çıxış edərək Cəmiyyətin müxtəlif sahələrdə: təhsil, iqtisadi, siyasi, ictimai və mədəni sahələrdə əməkdaşlıq etmək üçün vacib vasitə olduğunu təsdiq etdilər.

Il sonunda qonaqlara səmimi təbriki bəxş edən opera müğənnisi Laura Teofaninin çıxışı ilə tədbir sona çatdı.

Azer Kerimli - Membro del Parlamento dell'Azerbaijan
Azər Kərimli – Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı

Vaqif Sadiqov - Ambasciatore della Repubblica dell'Azerbaijan in Italia
Vaqif Sadiqov – Azərbaycan Respublikasının İtaliyadakı səfiri

Veduta panoramica dal Grand Hotel Marriot di Roma
Roma Grand Hotel Mariottndan xülasə

Laura Teofani – Cantante lirica
Laura Teofani- Opera müğənnisi

“

Laura Teofani, che con la sua voce ha saputo regalare agli ospiti un caloroso augurio di fine anno

Il sonando qonaqlara səmimi təbriki bəxş edən opera müğənnisi Laura Teofaninin çıxışı ilə tədbir sona çatdı

”

L'INTERVENTO DI AZER KERIMLI ALL'EVENTO ANNUALE DELL'ASSOCIAZIONE ITALIA - AZERBAIGIAN

Signore e signori, cari amici, prima di tutto lasciatemi ringraziare gli organizzatori di questo evento e specialmente l'Ambasciatore dell'Azerbaijan in Italia, Mr Vaqif Sadiqov, mio grande amico.

Voglio dedicare un ringraziamento speciale alla Signora Paola Casagrande, che è stata in grado di dare vita a tutto ciò.

Sono molto felice di essere qui stasera. La nostra Associazione è ancora giovane, ma grazie alla fantastica attività del suo Presidente, Paola Casagrande, e di tutti i membri fondatori, siamo riusciti a realizzare molti progetti in pochissimo tempo.

Sono fiero di aver preso parte ad alcuni degli eventi realizzati e di aver potuto dare il mio personale contributo ad essi.

Lasciatemi spendere alcune parole circa le attività future.

Due giorni fa ero a Bruxelles ed ho partecipato ad una conferenza nel Parlamento Europeo, tenuta dal uno dei miei migliori amici, Parlamentare Europeo, Fiorello Provera: "Analisi della situazione dell'antisemitismo in Europa (basato sul report FRA) – Dialogo interculturale, il firewall contro l'estermismo"

Una sessione speciale della conferenza è stata: "La coesistenza ebraico-musulmana, una risposta all'antisemitismo in Europa: L'Azerbaijan come esempio" Tra i partecipanti c'erano membri del Parlamento Ebraico Europeo provenienti da diversi paesi tra cui l'Azerbaijan, membri del Parlamento Europeo, giornalisti, rappresentanti di diverse ONG, ed io sono stato molto fiero di aver constatato che tutti i presenti hanno descritto l'Azerbaijan come un paese assolutamente tollerante.

Nella mia patria, persone di diversa nazionalità e fede sono in grado di vivere insieme senza alcun problema interetnico o religioso.

Ad ogni modo, in occasione della giornata internazionale della tolleranza, il 16 novembre, l'Azerbaijan è stato classificato come uno dei 5 paesi più tolleranti, insieme a Canada, Australia, Argentina e Svezia. E' un dato di fatto che l'Azerbaijan non ha mai sofferto di questa terribile malattia chiamata: Antisemitismo.

Vorrei anche sottolineare che l'Azerbaijan non ha mai avuto conflitti interetnici o interni nella sua storia. Tutte le fedi, Islamica, Cristiana, Ebraica, sono pacificamente coesistite insieme nel nostro paese per molti secoli. Anche il conflitto del Nagorno Karabakh tra l'Armenia e

“

l'Azerbaijan non può essere definito un conflitto interetnico, bensì è un conflitto artificialmente voluto dagli armeni separatisti che avevano l'obiettivo ideologico di creare lo stato della grande Armenia, a discapito dei paesi confinanti tra cui Azerbaijan, Georgia, Turchia e persino Russia.

Cari Amici,

perché ho voluto trattare questo argomento?

Per spiegarvene le ragioni devo raccontarvi una breve storia:

Lo scorso anno è stata presentata al Parlamento Italiano una mozione sul genocidio di Khojali. Ben 42 membri del Parlamento, di diversi partiti politici, hanno firmato questa mozione.

Immediatamente dopo mi è stata recapitata copia di una lettera diretta a tutti i Parlamentari Italiani, ed addirittura ai Parlamentari Europei di un partito, scritta dal rappresentante di una sezione locale di questo partito, che volutamente non nomino. La lettera inizia così:

"Vi scrivo circa il conflitto del Nagorno-Karabakh tra cristiani armeni e musulmani azerbaijani...!"

Penso che questa affermazione sia terribile. Ognuno di noi può essere in accordo o in disaccordo su un determinato problema, ma non si può incolpare una nazione per le sue attitudini religiose. Non è morale coinvolgere la fede e la religione in un dibattito politico.

Per questo motivo tra gli obiettivi principali della nostra Associazione per il 2014 ci sarà quello di mostrare all'Italia che l'Azerbaijan è un grande esempio di tolleranza, e lo faremo attraverso la cultura, la storia, le tradizioni, l'istruzione e fatti reali.

Una buona opportunità sarà quella di inserire nella nostra agenda l'organizzazione di una conferenza internazionale a Roma, o al Vaticano, sul tema della "coesistenza tra diverse religioni in un paese musulmano: l'esperienza dell'Azerbaijan".

Rappresentanti delle diverse religioni saranno invitati ad esprimere le loro opinioni ed i loro suggerimenti.

Sarò lieto di dare tutto il mio supporto a questa iniziativa.

Concludo con l'auspicio che l'Associazione Italia-Azerbaijan, tutti i suoi membri ed amici, raggiungano con successo i loro obiettivi.

Grazie per la Vostra attenzione.

Azer Kerimli

İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin illik tədbirində Azər Kərimlinin çıxışı

Xanımlar və cənablar, əziz dostlar, Hər şeydən öncə mən bu tədbirin təşkilatçılarna və xüsusilə Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri, mənim böyük dostum, cənab Vaqif Sadiqova təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Xüsusi təşəkkürümü bütün bunların həyata keçirilməsinə görə xanım Paola Casagrandeyə bildirirəm. Mən bu gün burada olmağıma çox şadam. Bizim Cəmiyyət hələ gənc olmasına baxmayaraq, onun Prezidenti Paola Casagrandenin və bütün qurucu üzvlərin möhtəşəm fəaliyyəti sayəsində biz qısa vaxt ərzində çox layihələr həyata keçirə bildiyik.

Mən bəzi baş tutan tədbirlərdə iştirak etməkdən və onlara şəxsən töhfə verə bilməkdən qürur duyuram. Qoyun gələcək fəaliyyət haqqında bir neçə söz deyim. İki gün əvvəl mən Brüsseldə yaxın dostlarımdan biri Avropa Deputatı Fiorella Provevanın "Avropada antisemitizm vəziyyətinin təhlili (FHA-nin raportuna əsasən)- ekstremizmə qarşı sistem, mədəniyyətlərarası Dialoq" la bağlı Avropa Parlamentinin konfransında iştirak etdim.

Konfransın xüsusi sessiyası: "Yəhudi – müsəlman birgə yaşama, Avropada antisemitizmə cavab: Azərbaycan buna bir nümunə kimi" mövzusunda oldu. İştirakçılar arasında Azərbaycandan və digər ölkələrdən olan Avropa Yəhudi Parlamentinin nümayəndələri, jurnalistlər, müxtəlif QHT-lərin nümayəndələri iştirak edirdi və mən bütün iştirakçıların Azərbaycanı tolerant ölkə kimi təsvir etmələrindən qürur duyurdum.

Mənim ölkəmdə müxtəlif milliyətə və etiqada malik insanlar heç bir dini və millətlərarası problemlə qarşılaşmadan rahat yaşayırlar. Buna görə də 16 noyabr beynəlxalq tolerantlıq günü ilə əlaqədar Azərbaycan Kanada, Avstraliya, Argentina və İsveç kimi ölkələr arasında 5-ci sırada yer alıb. Bu da onu sübut edir ki, Azərbaycan antisemitizm kimi xəstəlikdən heç vaxt əziyyət çəkməyib.

Onu da qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycanda tarix boyu heç vaxt millətlərarası və daxili konflikt mövcud olmayıb. Əsrlər boyu İslam, Xristian və Yəhudi dinləri burada sülh şəraitində mövcud olmuşlar. Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və hətta Rusiya kimi sərhəd ölkələrin torpaqları hesabına böyük Erməni dövləti yaratmaq ideologiyasına düşən və erməni separatçıları tərəfindən süni şəkildə yaradılan və Azərbaycan və Ermənistan arasında

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də millətlərarası münaqişə kimi qiymətləndirilməməlidir.

Əziz dostlar,

Mən niyə bu məsələyə toxundum?

Bunun səbəbini izah etmək üçün sizə kiçik bir hekayə danışacağam:

Keçən il İtalyan Parlamentinə Xocalı soyqırım haqqında bir qətnamə təqdim edildi. Müxtəlif siyasi partiyalardan olan Parlament üzvlərindən 42-si bu qətnaməyə imza atdı.

Dərhal sonra adını çəkmək istəmədiyim bir partiyanın yerli filialının nümayəndəsi tərəfindən yazılmış və onun Avropa Parlamentindəki nümayəndələri və İtalyan Parlamentindəki nümayəndələrinə və mənə ünvanlanmış məktubunu aldım. Məktub belə başlayır:

"Sizə Dağlıq Qarabağ erməni xristianları və Azərbaycan müsəlmanları arasında olan münaqişə haqqın yazıram....!"

Mən bu bəyanatı dəhşətli hesab edirəm. Bizim hər birimiz hər hansı problemlə razılığa və razılışmaya bilər. Lakin hər hansı bir xalqın onun dini etiqadına görə gü-nahlandırmaq düzgün deyil. Din və etiqadı siyasi müzakirələrə cəlb etmək yolverilməzdir.

Bu səbəblərdən də Cəmiyyətimizin 2014-cü ildə əsas məqsədi mədəniyyət, tarix, ənənələr, təhsil vasitəsilə və real faktlarla Azərbaycanın necə tolerant ölkə olduğunu İtaliyaya tanıtdırmaqdır.

Bununla bağlı Romada və ya Vatikanda "Müsəlman ölkəsində fərlı dinlərin birgə mövcudluğu: Azərbaycanın təcrübəsi" mövzusunda beynəlxalq konfransın təşkil olunmasını öz gündəliyimizə salmaq yerinə düşəcəkdir.

Müxtəlif dinlərin nümayəndələrini bura dəvət edərək onların fikir və təkliflərini dinləmək mümkündür.

Mən bu təşəbbüsün həyata keçirilməsi üçün əlimdən gələn dəstəyi göstərməkdən məmnunluq duyuram.

İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinə, onun üzvləri və dostlarına bütün məqsədlərinə uğurla çatmaq arzusu ilə nitqimi tamamlayıram.

Diqqətinizə görə təşəkkürümü bildirirəm.

Azer Kerimli

”

DEBORA SERRACCHIANI A BAKU

La crescita delle connessioni tra Italia e Azerbaijan

Lo scorso 14 marzo, il Presidente della Regione Friuli Venezia Giulia, la giovane Debora Serracchiani ha guidato una delegazione istituzionale ed economica a Baku.

Debora Serracchiani e Bakıya səfəri İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin inkişafı

Marco di Giovanni

A dimostrazione dell'elevato interesse per le possibilità di scambi con l'Azerbaijan, ad accompagnare il Presidente Serracchiani è stata una nutrita delegazione composta da rappresentanti delle istituzioni e delle imprese, nella consapevolezza – ha sottolineato il Presidente – che è dalla collaborazione tra le due realtà che può rafforzarsi la spinta dei prodotti e del know how locali verso l'estero. E l'Azerbaijan, per l'appunto, viene considerato “importante ed interessante” in questa prospettiva.

La delegazione friulana è stata composta dal Presidente di Unioncamere regionale e della Camere di commercio di Udine, Giovanni da Pozzo, del Presidente dell'ente camerale di Pordenone, Giovanni Pavan, e dal Presidente di Confindustria di Udine, Matteo Tonon, di Finest, Mauro del Savio e del Rettore dell'Università friulana, Alberto Felice De Toni. Della delegazione hanno fatto inoltre parte una serie di aziende locali attive nei settori tessile, meccanico, edile e del mobile.

A dimostrazione dell'estremo interesse suscitato in Azerbaijan dal Made in Italy, la delegazione guidata dalla Serracchiani – assieme all'Ambasciatore italiano a Baku, Giampaolo Cutillo, e all'Ambasciatore azerbaijano in Italia, Vaqif Sadiqov – ha tenuto incontri ufficiali con il Presidente della Repubblica, İlham Aliyev, con il Ministro dell'Economia e dell'Industria, Şahin Mustafayev, e con il Viceministro degli Esteri, Khalaf Khalafov. “Una missione di grande successo” - ha

Martin 14-də İtaliyanın Friuli Venetsiya Culiya regionunun Regional Şurasının prezidenti xanım Debora Serracchiani rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Bakıda rəsmi və işgüzar səfərdə olub.

Azərbaycanla əməkdaşlıq imkanlarında böyük marağın nişanəsi olaraq prezident Serracchiani səfər zamanı dövlət orqanları və şirkətlərin nümayəndələrindən ibarət geniş heyət tərəfindən müşaiət olunurdu. Prezidentin qeyd etdiyi kimi məhz hər iki reallığın əməkdaşlığının nəticəsi olaraq yerli məhsulları və texnologiyaları xaricə çıxartmaq imkanları güclənə bilər. Və Azərbaycan bu nöqtəyi-nəzərdən “önəmli və maraqlı” hesab olunur.

Heyətin tərkibi Birləşmiş Ticarət palatalarının və Udine şəhərinin Sənaye və Ticarət Palatasının Sədri Giovanni da Pozzo (azərbaycanca tələffüzü Covanni da Potoso), Pordenone şəhərinin Sənaye və Ticarət Palatasının Sədri Giovanni Pavan (azərbaycanca tələffüzü Covanni Pavan), Udine şəhərinin Sahibkarlar Konfederasiyasının Sədri Matteo Tonon, “Finest” Dövlət maliyyə şirkətinin sədri Mauro del Savio və Udine Dövlət Universitetinin Rektoru Alberto Felice De Toni-dən (azərbaycanca tələffüzü Alberto Felice De Toni) ibarət olub. Regionun tekstil, maşınqayırma, tikinti və mebel sahəsində fəaliyyət göstərən bir sıra şirkət nümayəndələri də heyətin tərkibində yer alıblar.

Azərbaycanda “Made in Italy” brendinə olan yüksək diqqətin nümunəsi

Il Presidente Heydar Aliyev incontra Debora Serracchiani, Governatore del Friuli Venezia Giulia
Prezident İlham Əliyevin Friuli Venetsiya Giulianın başçısı Debora Serracchiani ilə görüşü

La delegazione italiana con l'Ambasciatore Italiano a Baku Gianpaolo Cutillo
İtaliya nümayəndə heyəti İtaliyanın Bakıdakı səfiri Gianpaolo Cutillo ilə

dichiarato l'Amb. Cutillo secondo quanto riportato da AGI “un segnale forte che Italia e Azerbaijan hanno un legame e relazioni economiche che vanno ulteriormente rafforzate”.

Al centro dei colloqui i possibili scambi nei comparti della sanità, dell'industria, dell'innovazione tecnologica e della ricerca che, ha dichiarato la Serracchiani, “riteniamo potranno avere ottimi sviluppi”, grazie anche al supporto ed alla collaborazione delle rispettive ambasciate.

Ai momenti istituzionali è seguito un incontro business to business tra le imprese friulane e locali dedicato alle possibilità d'investimento in Azerbaijan, di cui l'Italia ormai da anni è primo partner commerciale in ragione della elevata quantità di petrolio che la Repubblica caucasica esporta verso la Penisola.

Se il comparto energetico resta il principale motore dell'elevata crescita azerbaijana – 5,7% nel 2013 – le elevate potenzialità del Paese caucasico e una politica attenta a diversificare l'economia nazionale offrono interessanti prospettive d'internazionalizzazione alle imprese italiane in tutti gli altri settori produttivi. L'economia azerbaijana, d'altra parte, è prevista continuare a crescere ad un tasso medio del 4% nel periodo 2014-2018. “Possiamo davvero pensare a relazioni importanti con l'Azerbaijan”, ha dichiarato la presidente Serracchiani al termine degli incontri.

olaraq prezident Serracchiani müşaiət etdiyi heyət İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri Giampaolo Cutillo və Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Vaqif Sadiqovun iştirakı ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, İqtisadiyyat və Sənaye naziri Şahin Mustafayev, Xarici İşlər nazirinin mavinisi Xələf Xələfovla bir sıra rəsmi görüşlər keçirmişlər. “Çox uğurlu bir səfər” - Səfir Cutillonun İtaliya Jurnalist Agentliyinə (AGİ) səfər barədə bildirdiyi kimi “İtaliya ilə Azərbaycanı birləşdirən əlaqənin və getdikcə güclənən iqtisadi münasibətlərinin mövcud olmasının güclü bir nişanəsi”.

Danışqlar zamanı səhiyyə, sənaye, texnoloji innovasiyalar və tədqiqatlar sahələri üzrə münasibətlər hər iki Səfirliyin dəstəyi və əməkdaşlığı ilə “yüksək şəkildə inkişaf etdiriləcəkdir” deyərək Serracchiani bildirib.

Səfərin rəsmi hissəsindən sonra Friuli Venetsiya Culiya regionunun şirkətləri ilə Azərbaycanın yerli şirkətləri arasında İtaliyaya ixrac etdiyi neftin həcminə görə neçə illərdən bəri birinci ticari partnyoru olduğumuz Azərbaycanda investisiya imkanları üzrə işgüzar görüşlər keçirilmişdir. Əgər energetika sahəsi Azərbaycanın sürətlə inkişaf etməsinin ən əsas mənbəyi olaraq qalmaq davam edəcəksə - bu, 2013-cü ildə 5,7% olmuşdur – bu Qafqaz ölkəsinin yüksək potensialı və öz iqtisadiyyatının diversifikasiya siyasəti italyan şirkətlərinə digər istehsal sahələrində də münasibətlər qurması üçün maraqlı imkanlar yadacaqdır. Bundan əlavə Azərbaycanın iqtisadi artımı növbəti 2014-2018-ci illər ərzində 4% təşkil edəcəkdir. “Azərbaycanla həqiqətən önəmli münasibətlər barədə düşüncə bilirik” – deyərək prezident Serracchiani səfərin yekununda bildirib.

A Roma si parla del "massacro" di KHOJALY

Giuliano Bifolchi

La conferenza, moderata da Antonio Stango, segretario generale del Comitato di Helsinki, è stata introdotta da Alfredo Arpaia, presidente di LIDU, Vitaliano Esposito, membro della Commissione Europea contro il Razzismo e l'Intolleranza, Antonio Marini avvocato generale presso la Corte d'Appello di Roma, Roberto Mura, rappresentante dell'Associazione di Amicizia Interparlamentare Italia-Azerbaijan, Paola Casagrande, Presidente Associazione Italia-Azerbaijan; i lavori hanno visto invece i contributi di Fiammetta Borgia, docente di Diritto Internazionale presso l'Università di Roma "Tor Vergata", Fulvio Salimbeni, professore di Storia Contemporanea dell'Università di Udine, Roberto Bongiorno, inviato de Il Sole 24 Ore, Marco Perduca, Senatore della Repubblica e Johannes Rau, ricercatore del Forum Scientifico sulla Sicurezza Internazionale presso l'Accademia dei quadri dirigenti della Bundeswehr (Amburgo) e presso l'Accademia Nazionale della Difesa (Vienna) ed autore del libro.

Tra il 25 ed il 26 febbraio del 1992 le forze armate armene con il supporto del 366° Reggimento Motorizzato fucilieri russo attaccarono la città di Khojaly, situata nel Nagorno-Karabakh lungo la strada che da Agdam porta a Stepanakert, con l'obiettivo di distruggere le batterie di lancio razzi operative fin dall'inizio della guerra tra Armenia ed Azerbaijan in grado di infliggere notevoli danni alle forze nemiche disposte nell'area circostante. Al termine dell'attacco, secondo quanto riportato dalle autorità azerbaigiane, persero la vita 613 civili tra cui 106 donne e 83 bambini, dati aggravati dal fatto che 8 famiglie furono completamente distrutte, 25 bambini persero entrambi i genitori ed altri 130 rimasero orfani di almeno un genitore.

Quanto accaduto ebbe un riscontro mediatico a livello internazionale e contrappone tuttora la Repubblica di Azerbaijan a quella dell'Armenia: secondo le autorità azerbaigiane un simile evento può essere qualificato come "genocidio" perché le forze armate armene decisero deliberatamente di massacrare parte della popolazione civile di Khojaly con l'intento di "vendicare" il pogrom di Sumgait avvenuto il 27 febbraio 1988. A supporto di questa tesi viene ribadito quanto espresso dall'attuale presidente armeno Serzh Sargsyan, Ministro della Difesa dell'Armenia durante il periodo del conflitto armeno-azero, nell'in-

Si è svolta mercoledì 12 febbraio 2014 a Roma la conferenza internazionale "La protezione della popolazione civile nei conflitti armati: il caso di Khojaly" organizzata dal Comitato Italiano Helsinki per i diritti umani e dalla Lega Italiana dei Diritti dell'Uomo (LIDU) con l'obiettivo di introdurre il pubblico italiano ed analizzare l'uccisione di civili azeri da parte delle truppe armene nella città azerbaigiana di Khojaly nel Nagorno-Karabakh tra il 25 ed il 26 febbraio del 1992 dal punto di vista del diritto internazionale.

tervista condotta nel 2000 dal giornalista britannico Thomas De Waal e riportata successivamente nel libro Black Garden: Armenia and Azerbaijan through Peace and War nel quale il leader armeno sostenne che "before Khojaly, the Azerbaijanis thought that they were joking with us, they thought that the Armenians were people who could not raise their hand against the civilian population. And we should also take into account that amongst those boys were people who had fled from Baku and Sumgait (the anti-Armenian pogroms)".

Gli armeni invece contrastano tale versione rigettando ogni accusa e sostenendo la posizione dell'operazione militare preannunciata dalle proprie truppe le quali avevano invitato la popolazione di Khojaly a lasciare la città attraverso un corridoio umanitario sfruttato invece dai disertori azeri in fuga e causa della morte dei civili caduti sotto il fuoco amico. Ulteriore versione supportata dagli armeni è quella della scelta operata allora da parte del Governo di Baku di far perire i civili sotto il fuoco nemico con l'intento di catturare l'attenzione internazionale e ottenere consensi e supporto per la propria causa.

Il conflitto del Nagorno-Karabakh è iniziato nel 1988 quando gli armeni rivendicarono tale regione adducendo motivazioni di natura storica, etnica e religiosa; con la nascita della Repubblica del Nagorno-Karabakh e la sua proclamazione ufficiale nel gennaio del 1992 scoppiò il conflitto tra Armenia ed Azerbaijan che durò fino al 17 maggio del 1994 quando le due parti firmarono un accordo di cessate il fuoco (Accordo di Bishkek). La firma di tale accordo non ha placato però le ostilità tra le due parti le quali sono venute a contatto negli ultimi venti anni tramite le truppe presenti lungo la linea di frontiera; con l'obiettivo di favorire il processo di pace l'OSCE creò il Gruppo di Minsk, presieduto da Francia, Russia e Stati Uniti, il quale ha registrato una serie di insuccessi ed una situazione di immobilità. Alle motivazioni addotte dall'Armenia di natura storica, etnica e religiosa l'Azerbaijan risponde considerando l'operato di Erevan una semplice aggressione e volontà di annessione di un territorio per ragioni di natura economica; per il governo di Baku il processo di pace sarà possibile soltanto dopo il ritiro delle truppe armene dai territori occupati ed il ritorno dei rifugiati azeri nella propria terra di origine.

Romada Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir

Xelsinki komitəsinin baş katibi Antonio Stango tərəfindən aparılan konfrans LİDU liqasının prezidenti Alfredo Arpaia, Rasizm və Dözümsüzlüyə qarşı Avropa Komitəsinin üzvü Vitaliano Esposito, Roma şəhərinin Apellyasiya Məhkəməsində baş vəkil Antonio Marini, İtaliya-Azərbaycan Parlamentarası Dostluq Assosiasiyasının nümayəndəsi Roberto Mura və İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyasının Prezidenti Paola Kazaqrade çıxışları ilə açılmışdır. Konfransın işinə öz töhfələrini "Tor Vergata" Roma Universitetinin Beynəlxalq Hüquq üzrə dosenti Fiammetta Borgia, Udine

Universitetinin Məsir Tarix üzrə professoru Fulvio Salimbeni, "İl Sole 24 Ore" qəzetinin müxbiri Roberto Boncorni, İtaliya Senatının üzvü Marco Perduca və Bundesverin Aparıcı Kadrlar Akademiyası (Hamburq) və Milli Təhlükəsizlik Akademiyası (Vyena) yanında Beynəlxalq Təhlükəsizlik Elmi Forumunun üzvü və kitabın müəllifi Yohannes Rau vermişdirlər. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan və Azərbaycanın arasında aparılan müharibənin əvvəlindən işçi vəziyyətinə gətirilmiş və yaxınlıqdakı ərazidə yerləşmiş, düşmən qüvvələrinə xeyli ziyan vura biləcək reaktiv minaatan batareyalarını məhv etmək məqsədilə erməni silahlı qoşunları rusiya ordusunun 366-cı motoatıcı alayının hərbi texnikasının iştiraki ilə Dağlıq Qarabağın Ağdam şəhərindən Stepanakertə gedən yolda yerləşən Xocalı yaşayış məntəqəsini zəbt etmişdirlər. Bu hücum nəticəsində, azərbaycan orqanlarının hesabatına uyğun olaraq, 83 uşaq və 106 qadın olmaqla – 613 nəfər Xocalı sakini qətlə yetirilmiş, 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirmişdir.

Hadisə beynəlxalq səviyyədə media vasitələri ilə işıqlandırılmışdır və Azərbaycan və Ermənistan arasında hələ də qarşılıqlı vəziyyəti mövcuddur: azərbaycan tərəfinə uyğun olaraq belə bir hadisə "soyqırım" kimi qiymətləndirilə bilər, çünki erməni silahlı qüvvələri 27 fevral 1988 tarixdə baş vermiş Sumqayıt hadisələrinə görə "intiqaq almaq" üçün Xocalı şəhərində mülki əhalini qəsdən qətlə yetirmişdirlər. Belə bir tezis erməni-azərbaycan münasibəti dövründə Müdafiə naziri vəzifəsində çalışmış və hal-hazırda Ermənistanın prezidenti olan Serj Sarkisyanla 2000-ci ildə Britaniya jurnalisti Tomas De Vaalə verilmiş müsahibədə təs-

diqləndirilmiş və sonradan "Qarabağ: Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh və müharibə" adlı kitabda vurğulanmışdır. Erməni liderinin dediklərinə görə "Xocalı hadisəsindən öncə Azərbaycanlılar bizimlə zarafat etməklərini düşünürək fikirləşirdilər ki, Ermənilər mülki əhaliyə əl qaldıra bilməz. Onuda nəzərə almaq lazımdır ki, hadisədə iştirak edənlər arasında Bakı və Sumqayıtdan qaçmış (Ermənilərə-qarşı Sumqayıt hadisələri nəticəsində) ermənilər var idi".

Ermənilər isə yuxarıdakı versiyayı rədd edərək günahı boyunlarına alırlar və iddia edirlər ki, belə bir hərbi əməliyyat qoşunlar tərəfindən əvvəlcədən elan edilmişdir və Xocalı əhalisinə şəhəri humanitar dəhliz arasından tərək eməyə təklif olunmuşdur, yalnız həmin dəhliz fərari azərbaycanlılarla istifadə olunmuş və nəticədə mülki əhali dost atəşi altına məruz qalmışdır. Ermənilər tərəfindən dəstəklənən digər versiyaya görə həmin dövrdə Bakı hakimiyyəti beynəlxalq diqqəti cəlb etmək və özünə haqq və dəstək qazandırmaq üçün mülki əhalini düşmən atəşi altına salmışdır.

Çərşənbə günü 12 fevral 2014 tarixdə Roma şəhərində İtaliyanın insan hüquqları üzrə Xelsinki komitəsi və İnsan Hüquqları üzrə İtaliyan Liqası (LİDU) tərəfindən təşkil olunmuş "Silahlı münaqişələr zamanı mülki əhalinin qorunması: Xocalı faciəsi" adlı beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Konfransın məqsədi italyan ictimaiyyətinə faciə barəsində məlumat vermək və 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Dağlıq Qarabağda yerləşən Azərbaycana məxsus olan Xocalı şəhərində azərbaycan xalqının erməni ordusu ilə öldürülməsini beynəlxalq hüquq nöqtəyi nəzərindən təhlil etmək olmuşdur.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi 1988-ci ildə ermənilərin bu regionla bağlı tarixi, etnik və dini əsaslarına görə ərazi iddialarından başlanmışdır. Dağlıq Qarabağ Respublikasının yaranması və onun 1992-ci ilin yanvar ayında rəsmi şəkildə elan olunmasından sonra Ermənistan və Azərbaycan arasında 17 may 1994-cü ilədək davam edən və tərəflərə atəşkəsən dayandırılması ilə nəticələnən (Bişkek sülh sazişi) münaqişə yaranmışdır. Lakin belə bir sazişin imzalanmasına baxmayaraq tərəflər arasında düşmənçilik hələ də müşahidə olunur və onlar son iyirmi il ərzində sərhəd xətti boyu yerləşdirilmiş qoşunların vasitəçiliyi ilə təmasda olmuşdur. Sülh prosesini təşviq etmək məqsədi ilə ATƏT Fransa, Rusiya və Birləşmiş Ştatların sədrliyi ilə olan və uğursuzluq və hərəkətsizlik vəziyyətini müşahidə edən Minsk Qrupunu yaratmışdır. Ermənistanın irəli sürdüyü tarixi, etnik və dini əsasları ilə bağlı Azərbaycan İrəvanın hərəkətlərini sadəcə aqressiya və digər ərazinin iqtisadi səbəblərə görə özünə birləşdirmək istəyi kimi qiymətləndirir. Bakı hökuməti üçün sülh prosesi yalnız erməni qoşunlarının işğal olunmuş torpaqlardan çıxarılması və azərbaycanlı qaçqınların doğma vətənlərinə qaytarılmasından sonra mümkün olacaqdır.

Intervista all'Ambasciatore

Paola Casagrande

Gentile Ambasciatore, la Sua nomina ad Ambasciatore Italiano in Azerbaijan è stata formalizzata ad Agosto 2013. Quale idea aveva di questo paese prima del Suo incarico e quale idea ha ora, dopo 10 mesi di intensa attività?

La cosa che mi ha immediatamente affascinato dell'Azerbaijan, quando ho cominciato a documentarmi per l'incarico assegnatomi, è la sua natura di crocevia culturale e geo-strategico tra Asia ed Europa. Romani e bizantini, arabi e turchi, persiani e russi, Zoroastro, Alessandro Magno, Marco Polo e la Via della Seta: l'identità di questo paese si è formata nei secoli grazie ad influssi molto diversi, e spesso contrapposti, che hanno finito per forgiare un popolo fiero e ricco di radici e di tradizioni. Oggi, a qualche mese dal mio arrivo a Baku, non posso che provare rispetto e sincera ammirazione per un paese che, nel giro di un ventennio, ha consolidato un'indipendenza raggiunta in circostanze drammatiche, mostrandosi inoltre capace di grandi progressi economici e di una visione per il futuro.

Contemporaneamente alla Sua nomina, si è svolta la visita ufficiale in Azerbaijan di Enrico Letta, allora Primo Ministro italiano. Prima di allora nessun Premier del nostro paese aveva mai visitato ufficialmente l'Azerbaijan. Che cosa ha rappresentato la visita di Letta per le relazioni istituzionali e politiche tra Italia ed Azerbaijan?

La visita del Presidente Letta ha portato le relazioni tra i nostri due paesi a livelli di assoluta eccellenza, aprendo promettenti prospettive di collaborazione in tutti i campi. Non vi è dubbio tra l'altro che questa relazione stretta e di reciproco beneficio sia destinata a proseguire

ITALIANO A BAKU

İtaliyanın Bakıdakı Səfiri ilə

Hörmətli Səfir, sizin Azərbaycanı İtaliyanın səfiri kimi təyin olunmanız 2013-cü ilin avqust ayında rəsmiləşmişdir. Bu vəzifəyə gəlməzdən əvvəl bu ölkə haqqında nə bildirdiniz və 10 ay intensiv fəaliyyətdən sonra, indi nə fikirdəsiniz?

Mənə verilən bu vəzifə ilə bağlı lazımı məlumatlar toplamağa başlayanda Azərbaycanın Asiya və Avropa arasında geostrateji mövqedə yerləşərək mədəniyyətlərin qovşağı olması məni dərhal heyrləndirdi.

Romalılar və bizanslar, ərəb və türklər, farslar və ruslar, Zərdüş, Makedoniyalı İsgəndər, Marko Polo və İpək yolu: bu ölkə əsrlər boyu müxtəlif, çox vaxt ziddiyyətli təsirlərə məruz qalmış və onun məğrur və zəngin köklərə və ənənələrə malik xalqı bunun nəticəsində formalaşmışdır.

Bu gün, Bakıya gəlməyimdən bir neçə ay sonra iyirmi illik bir dövrdə, faciəli şəraitdə əldə edilmiş azadlığını qoruyub saxlamağa çalışan və iqtisadiyyatında uğur qazanaraq gələcəyə inamla addımlayan bu ölkəyə hörmət və səmimi rəğbət bəslədiyimi qeyd etməliyəm.

Sizin vəzifəyə təyin olmağınızla eyni vaxtda İtaliyanın keçmiş Baş Naziri Enriko Lettanın Azərbaycana rəsmi səfəri baş tutmuşdu. Bundan əvvəl heç

bir baş nazir Azərbaycanda rəsmi səfərdə olmamışdı. Lettanın səfəri İtaliya və Azərbaycanın qurucu və siyasi əlaqələrində nə kimi rol oynadı?

Prezident Lettanın səfəri müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığa perspektivləri açaraq ölkəmiz arasında olan əlaqələri yüksək həddə çatdırdı. Bundan əlavə şübhəsiz ki, bu qarşılıqlı faydalı və sıx əlaqələr həmçinin hazırkı İtaliya Hökuməti tərəfindən də davam etdirilməyə yönəlmişdir.

Lettanın səfərindən sonra sonuncusu mart ayında Friuli

anche con l'attuale Governo italiano.

Dopo la visita di Letta sono seguite molte altre delegazioni ufficiali, fino all'ultima visita del Governatore della Regione Friuli Venezia Giulia Debora Serracchiani, svoltasi nel mese di Marzo. Secondo Lei qual è il principale motivo dell'interessamento delle nostre istituzioni verso l'Azerbaijan?

L'Azerbaijan sta molto investendo nel promuovere una migliore conoscenza internazionale del paese e rapporti proficui nella sfera della politica estera.

L'Italia ha senza dubbio intuito, prima e forse anche meglio di altri paesi, le potenzialità e le sfumature culturali di questo paese: con la nascita del TAP, la nostra relazione con Baku ha assunto una valenza strategica nel settore energetico (valenza ampiamente riconosciuta anche dall'unione europea), ma ha anche aperto nuove opportunità per le nostre imprese: il Made in Italy gode da queste parti di grande popolarità e questo vale per le tecnologie ed il settore industriale, quanto per i prodotti di consumo.

Se a questo aggiungiamo le affinità culturali e la bella tradizione di simpatia che gli azerbaijani nutrono per l'Italia, si comprendono facilmente l'interesse e l'entusiasmo che molti nostri imprenditori nutrono per questo paese.

Il nostro paese sta vivendo una difficile crisi economica dal quale si fa fatica ad uscire. Molti imprenditori italiani si affacciano verso i mercati esteri e guardano con particolare interesse ad i paesi dell'ex Unione Sovietica, tra cui l'Azerbaijan. Pensa che questo paese possa realmente offrire opportunità commerciali alle nostre imprese?

L'esperienza e le statistiche di questi ultimi anni dimostrano che i prodotti italiani sono in assoluto i preferiti tra i ceti emergenti dei paesi più dinamici, caratterizzati, oltre che da crescenti disponibilità economiche, da un livello culturale elevato.

L'Azerbaijan rappresenta una conferma significativa di questa tendenza, con un connubio tra reddito e cultura che porta il consumatore a prediligere il mix di qualità ed innovazione tipico dei migliori prodotti italiani.

La costruzione del TAP (Trans Adriatic Pipeline), che vedrà il gas azerbaijano attraversare Turchia, Grecia, Albania sino ad arrivare in Italia, ed esattamente in Puglia, porterà secondo Lei benefici concreti al nostro paese anche in termini occupazionali?

L'Ambasciatore Cutillo con il Ministro degli Affari Esteri dell'Azerbaijan Elmar Mamediarov

Səfir Cutillo Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədیارovla

Venezia Giulia-nın Qubernatoru Debora Serracchianin səfəri olmaqla digər rəsmi nümayəndələrin çoxsaylı səfərləri baş tutmuşdur. Sizin fikrinizcə bizim təşkilatların Azərbaycanın marağının əsas səbəbi nədir?

Azərbaycan ölkənin beynəlxalq səviyyədə təşviqi və sərfəli əlaqələrin qurulması üçün xarici siyasət sahəsinə çox investisiya qoyur.

İtaliya şübhəsiz bu ölkənin imkanlarını və onun mədəni çalarını ilk olaraq və bəlkə də digər ölkələrdən daha yaxşı hiss edir: TAP layihəsinin yaranması ilə Bakı ilə əlaqəmiz enerji sahəsində strateji əhəmiyyət (bu əhəmiyyəti avropa birliyi də tanıyır) kəsb etməyə başlamış və həmçinin bizim şirkətlər üçün də yeni imkanlar açmışdır: Made in İtalya istehlak məhsulları, istərsə də sənaye, texnoloji sahələrdə böyük rəğbətə

qarşılanı.

Əgər buraya mədəniyyətimizin yaxınlığını və azərbaycanlıların İtaliyaya bəslədikləri xoş pərəstis hisslərini də əlavə etsək onda bizim bir çox sahibkarların bu ölkəyə olan həvəs və marağını başa düşmək olar.

Bizim ölkəmiz çıxmaqda çətinlik çəkdiyi çətin iqtisadi böhran dövrünü yaşayır. İtalyan sahibkarlarının çoxu xarici bazarlara üz tutur və daha çox keçmiş Sovet Birliyi ölkələrinə, həmçinin Azərbaycana xüsusi maraq göstərirlər. Düşünürsüz ki, bu ölkə həqiqətən bizim şirkətlərə ticari imkanlar təklif edə bilər?

Son illərin təcrübəsi və göstəriciləri sübut edir ki, yüksək mədəni səviyyəsi və artan iqtisadi imkanları olan dinamik ölkələrin yüksək təbəqələri arasında italyan məhsullarına daha çox üstünlük verilir.

Azərbaycan gəlir və mədəniyyətin vahidətinin olması ilə istehlakçının ən yaxşı italyan məhsulları üçün ənənəvi olan, keyfiyyət və innovasiyaya üstünlük verməsi ilə bu tendensiyanın mövcud olduğunu sübut edən ölkədir.

TAP(Trans Adriatic Pipeline)-ın tikintisi Azərbaycan qazının Türkiyə, Yunanıstan, Albaniyadan keçərək İtaliyaya, daha dəqiq desək Puliyaya gəlib çıxmasına xidmət edəcək. Sizcə bu layihə məşğulluq baxımından da ölkəmizə konkret töhfələr verəcək?

Şübhəsiz ki, TAP layihəsi qaz kəmərinin tikilişi ilə yanaşı çoxsaylı fərqli

Il compositore italiano Ennio Morricone

 İtalyan bəstəkarı Ennio Morricone

Non vi è dubbio che il Tap metterà in moto, insieme alla costruzione del gasdotto, un ingente indotto di cui potranno beneficiare imprese italiane di ogni dimensione. L'impatto occupazionale sarà poi amplificato dalla posizione di hub regionale che il nostro paese acquisirà nella distribuzione del gas verso il resto dell'Europa, un impatto da valutare nel lungo periodo anche alla luce dell'esigenza, oggi sempre più sentita, di diversificare i nostri approvvigionamenti energetici.

Il Made in Italy piace molto agli azerbaijani, lo dimostra la presenza delle migliori firme del nostro paese, non solo nel settore dell'abbigliamento, ma anche nel settore del design d'interni, dell'hair styling e così via. Pensa che questa presenza sia destinata a crescere? E quali sono le politiche di promozione che stanno adottando le nostre istituzioni per favorire il Made in Italy in Azerbaijan?

Il sostegno all'export ed all'internazionalizzazione delle imprese è un obiettivo sempre più prioritario per il ministero degli esteri e la nostra diplomazia economica.

Il nostro compito è quello di stimolare e coordinare la penetrazione del Sistema Italia in Azerbaijan e, a giudicare dalle iniziative degli ultimi mesi, mi sembra siamo sulla buona strada. Ice, Confindustria, Ance, Federprogetti, Regioni e Sistema Camerale hanno portato in questo

şirkətlər cəlb edərək müxtəlif italyan şirkətlərinə fayda verəcək. Məşğulluğa təsir ölkəmizin qazı Avropaya paylaşdırmasında tutduğu mərkəzi mövqe ilə daha da genişlənəcək. Bu, enerji təchizatının diversifikasiyası ilə bağlı olan daim artan tələbat nəticəsində uzunmüddətli töhvə verəcək.

Made in İtaly azərbaycanlıların çox xoşuna gəlir. Bunu təkca geyim sahəsində deyil həmçinin interyer, saç üslubu və s. də ölkəmizin ən yaxşı markalarının burada mövcudluğu göstərir. Sizcə bu daha da inkişaf edə bilərmi? Bizim təşkilatlar Made in İtaly-ni Azərbaycanda inkişaf etdirmək üçün hansı təşviq siyasətini həyata keçirirlər?

Bizim Xarici işlər nazirliyinin və iqtisadi diplomatiyanın daim prioritet məqsədi müəssisələrin beynəlmiləşməsi və ixraca dəstəkdir.

Bizim qarşımızda duran məsələ İtaliya Sisteminin Azərbaycana nüfuz etməsinə təkan verməkdir və son ayların təşəbbüslərinə nəzər yetirsək demək olar ki, doğru yoldayıq.

Xarici ticarət palatası, İtalyan sənaye konfederasiyası, Milli inşaat assosiasiyası, İtalyan zavodları federasiyası, Regionlar və Palata sistemi bu ölkəyə çoxsaylı ən yaxşı italyan şirkətlərini gətirərək neft və qaz,

paese una presenza folta e qualificata di nostre imprese, individuando alcuni settori in particolare, dall'oil and gas, alle costruzioni ed infrastrutture, ambiente e sanità, tra gli altri, sui quali sono ora maggiormente concentrati i nostri sforzi, in un'ottica di sistema che vede impegnati fianco a fianco la Farnesina ed il nostro ministero per lo sviluppo economico, sotto la cabina di regia di Palazzo Chigi.

Recentemente in Azerbaijan si sono svolti importanti eventi musicali italiani come il concerto di Ennio Morricone e la serata dedicata a Sanremo, che ha visto la partecipazione di cantanti storici come Albano, Toto Cutugno, i Ricchi e Poveri, Umberto Tozzi. Lei ritiene che anche attraverso la musica e la cultura si possano rafforzare i rapporti economici tra Italia ed Azerbaijan?

La cultura è elemento fondante di ogni relazione che ambisca ad obiettivi di lungo termine. Come dicevo in precedenza, Azerbaijan ed Italia hanno forti affinità ed una tradizione di contatti che va molto indietro nel tempo: è del tutto naturale che, nel momento in cui si intensificano le relazioni politiche ed economiche, si lavori anche, sia a livello di governo che di società civili, ad approfondire la dimensione culturale, che vediamo oggi fiorire grazie a concerti, mostre, contatti tra università ed eventi di vario tipo, tra cui posso ad esempio citare la prevista presenza di spicco dell'Azerbaijan ad Expo Milano 2015.

Tra il 2013 ed il 2014 si sono siglati diversi gemellaggi tra città italiane ed azerbaijane – Valmontone e Goychay, Bormio e Gakh, - Cerveteri e Lankaran, e molti altri sono in cantiere, come per esempio Torino e Ganja, Genova e Sumqait. Per non trascurare il gemellaggio storico tra Napoli e Baku, che con la visita del Sindaco di Napoli De Magistris a Baku lo scorso Novembre, è stato definitivamente ripristinato dopo diversi anni di silenzio. Quale è secondo lei il vero significato dei gemellaggi? E come è possibile rendere i gemellaggi proficui per le città coinvolte e le loro popolazioni?

A mio avviso, i gemellaggi sono un utile strumento di politica culturale, che possono facilitare una migliore reciproca conoscenza dei nostri territori ed in seguito anche una maggiore interazione economica tra i due paesi. L'importante è che essi si nutrano di contatti regolari e di idee concrete, da portare avanti in un'ottica di coordinamento tra rispettivi enti locali ed autorità centrali.

tikinti və infrastruktur, ekoloji və səhiyyə kimi bəzi sahələrə daha çox maraq göstərilməmişdir. İndi isə bizim diqqətimiz Chigi Sarayının nəzarəti altında İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin Xarici işlər Nazirliyi ilə birgə digər sahələrin inkişafında səylərimizin inkişafına yönəlmişdir.

Bu yaxınlarda Azərbaycanda Ennio Morriconenin konserti və məşhur müğənnilər Albano, Toto Cutugno, i Ricchi e Poveri, Umberto Tozzinin iştirakı ilə Sanremoya həsr olunan italyan musiqi gecələri keçirilmişdir. Sizin fikrinizcə İtaliya və Azərbaycan arasında iqtisadi münasibətləri musiqi və mədəniyyət vasitəsilə də möhkəmləndirmək mümkündürmü?

Mədəniyyət uzunmüddətli məqsədə yönələn əlaqələrin təməli daşdır. Əvvəl də qeyd etdiyim kimi, Azərbaycan və İtaliya çox oxşarlıqlara və qədim köklərə dayanan əlaqələrə malikdirlər: təbiidir ki, siyasi və iqtisadi əlaqələr çoxaldıqca istər hökumət istər vətəndaş cəmiyyəti səviyyəsində mədəni dəyərlər bu gün gördüyümüz konsert, sərgi, universitetlər arasında əlaqə və digər növ tədbirlər sayəsində genişlənir. Buna misal olaraq Azərbaycanın 2015-ci ildə nəzərdə tutulmuş Expo Milan- da iştirakında əhəmiyyətini qeyd edə bilərik.

2013-2014-cü illərdə müxtəlif italyan və azərbaycan şəhərləri arasında qardaşlaşma imzalanmışdır- Valmontone və Göyçay, Bormio və Qax, - Cerveteri və Lənkəran və digər şəhərlər-Turin və Gəncə, Genuya və Sumqayıt isə bu yoldadırlar. Tarixdən qardaşlaşmış şəhərlər olan, lakin uzun müddət unudulan Neapol və Bakının yenidən qardaşlaşması Neapolun meri De Magistris Bakıya keçən noyabrda səfəri ilə baş verdi. Sizcə qardaşlaşmanın əsas mənası nədir? Qardaşlaşmanı həmin şəhərlərə və onların əhalisinə necə faydalı etmək olar?

Mənim fikrimcə qardaşlaşma mədəniyyət siyasətinin vacib vasitəsi olub ərazilərimizin qarşılıqlı şəkildə tanınmasına və nəticədə iki ölkə arasında qarşılıqlı iqtisadi əlaqə yaranmasını şərtləndirir. Onların müntəzəm olaraq əlaqədə olub konkret ideyalarla müvafiq yerli qurumlar və mərkəzi orqanlar arasında uzlaşma yaratması vacibdir.

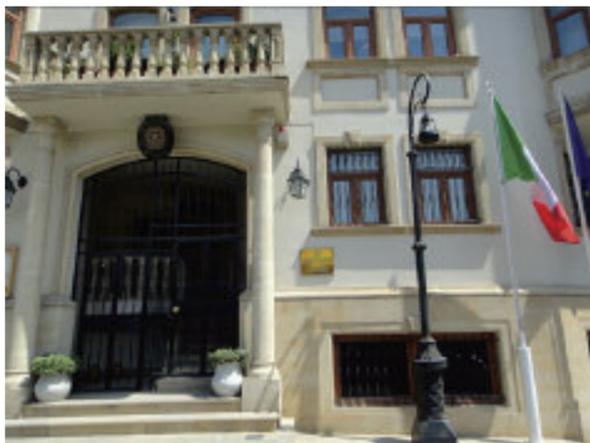
Gianpaolo ed Elisabetta Cutillo incontrano Ennio Morricone e consorte

 Gianpaolo və Elisabetta Cutillonun Ennio Morricone və xanımı ilə görüşü

Nonostante le ottime relazioni tra i due paesi, e nonostante il turismo rappresenta un'importante risorsa economica sia per l'Italia che per l'Azerbaijan, molti operatori turistici, imprenditori e visitatori dei due paesi lamentano estreme difficoltà nell'ottenimento del visto di ingresso. Il Ministero del Turismo e della Cultura della Repubblica dell'Azerbaijan ha da poco attivato una nuova procedura per l'emissione del visto elettronico a scopi turistici, che dovrebbe di fatto facilitare l'ottenimento dello stesso e ridurre a pochi giorni i tempi di attesa. Quali azioni sta facendo il nostro governo per semplificare le procedure di ingresso verso l'Italia?

Come noto, la normativa italiana sui visti recepisce le regole europee dei trattati di Schengen: in tale contesto, già da tempo a Baku i visti d'ingresso per l'Italia, sia per turismo che per affari, vengono rilasciati nel giro di pochi giorni e non mi risultano particolari criticità per i nostri utenti.

Al fine di rendere un servizio al pubblico sempre più attento e personalizzato, prevediamo inoltre, non appena completate le procedure pubbliche di gara indette dall'ambasciata ad inizio marzo, quindi forse già entro l'estate, di introdurre un servizio di outsourcing che renderà le procedure ancora più spedite.

Ulteriori effetti positivi deriveranno infine anche dall'entrata in vigore, presumibilmente da qui ad un anno, dell'accordo di facilitazione dei visti, firmato tra Ue ed Azerbaijan a Vilnius nello scorso novembre.

La nostra Associazione ha dato vita ad un progetto pilota per l'inserimento della lingua italiana nelle scuole azerbaigiane, che coinvolge gli studenti già dall'età prescolare. Gli scopi principali di questo progetto sono: avvicinare i giovani azerbaigiani alla lingua ed alla cultura italiana, potenziare i rapporti tra le scuole di ogni ordine e grado, facilitare l'interscambio di studenti e di insegnanti tra le scuole e le università dei due paesi, rafforzare le relazioni tra Italia ed Azerbaijan anche in ambito educativo. Pensa che questo progetto possa essere l'apripista per l'istituzione di una vera e propria scuola italiana a Baku?

Il graduale inserimento curricolare dell'italiano come materia d'insegnamento in Azerbaijan e' un obiettivo apprezzabile e credo alla portata, anche grazie al vostro progetto. L'apertura di una scuola italiana e' obiettivo molto più complesso, anche per ragioni normative e finanziarie. Qualora tuttavia la presenza italiana a Baku raggiungesse in futuro la necessaria massa critica, ed in presenza di una crescente domanda di italiano da parte degli studenti e delle famiglie azerbaigiane, potrebbe arrivare il momento per una più approfondita riflessione sul tema.

Una domanda leggera per chiudere, Lei che proviene da Napoli, la capitale della cucina mediterranea, come si è trovato con la cucina azerbaigiana? Le mancano i sapori della Sua terra?

Baku ha fatto sentire me e la mia famiglia a casa sin dal primo giorno: il calore e l'ospitalità locali sono leggendari ed abbiamo avuto modo in questi mesi di provarli in prima persona. Napoli e l'Italia sono sempre nel mio cuore, ma direi che, anche per ciò che riguarda la cucina, in Azerbaijan mi sento del tutto a mio agio.

İki ölkə arasında olan yüksək əlaqələrə və istər İtaliya, istərsə də Azərbaycan üçün turizmin əsas iqtisadi resurs olmasına baxmayaraq bir çox tur operatorlar, sahibkarlar və bu ölkələrə səfər edənlər viza əldə etməyin çətinliklərindən şikayətlənirlər. Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi turizm məqsədilə viza verilməsinin yeni elektron formasını işə salıb. Bu proses viza alınmasını asanlaşdırır və gözləmə müddətini azaldır. İtaliyaya giriş formasını sadələşdirmək üçün bizim hökumət hansı fəaliyyəti həyata keçirir?

Məlum olduğu kimi, İtaliyanın viza tələbləri Şengen sazişinin avropa qaydalarına əsaslanır: buna əsasən uzun müddətdir ki, istər turizm, istərsə də işlə bağlı Bakıda İtaliyaya giriş vizaları bir neçə gün ərzində verilir və burada xüsusi çətinliklər qeyd olunmur.

İctimaiyyətə daim daha keyfiyyətli və fərdi xidmət göstərmək məqsədilə səfirliyin martın əvvəlində elan etdiyi tender prosedurunun tamamlanması ilə, yəni artıq yay aylarında bu prosesləri tezləşdirən yeni proqram xidmətinə keçməyi düşünürük.

Bunun digər müsbət təsirləri saziş qüvvəyə mindikdən sonra, təxminən bir il müddətində olan dövrdə, Azərbaycanla AB və Vilnüsün keçən ilin noyabr ayında viza rejiminin sadələşdirilməsi razılığına əsasən əldə olunacaq.

Bizim Cəmiyyət məktəbəqədər yaşlı uşaqları da əhatə edən pilot layihə ilə italyan dilinin Azərbaycan məktəblərində tədrisi layihəsini başlatmışdır. Bu layihənin əsas məqsədləri: Azərbaycan gənclərini italyan dili və mədəniyyətinə

yaxınlaşdırmaq, müxtəlif növ məktəblər arasında əlaqəni gücləndirmək, iki ölkənin məktəbləri və universitetləri arasında müəllim və tələbə mübadiləsinə asanlaşdırmaq, İtaliya və Azərbaycan arasında olan əlaqələri təhsil sahəsində də möhkəmləndirməkdir. Sizin fikrinizcə bu layihə Azərbaycanda əsl italyan məktəbinin qurulması üçün başlanğıc ola bilərmi?

İtalyan dilinin Azərbaycanda fənn kimi tədrisinin tədrici inteqrasiyası əlbəttə ki, təqdirəlayiq olub sizin layihənin sayəsində kütləvi ola bilər. İtalyan məktəbinin açılması normativ və maliyyə baxımından daha mürəkkəb məqsəddir. Əgər italyanın Bakıda mövcudluğu kütləvi xarakter alarsa və tələbələr və azerbaycanlı ailələrinin italyan dilinə olan tələbatı artarsa, bu mövzuda daha dərin mülahizələr etmək üçün zəmin yaranar.

Sonda kiçik bir sual, Siz Aralıq dənizi mətbəxinin mərkəzi sayılan Neapolu olmaqla Azərbaycan mətbəxinə münasibətiniz necədir? Öz mətbəxiniz üçün darıxırsınızmı?

Bakıda mən və ailəm elə ilk gündən özümüzü öz evimizdəki kimi hiss etdik: çox məşhur olan yerli qonaqpərvərlik və səmimiyyəti bu aylar ərzində şəxsən hiss etmişik. Qeyd etməliyəm ki, Neapol və İtaliya, həmçinin onun mətbəxi həmişə mənim qəlbindədir. Azərbaycanda isə özümü tamamilə rahat hiss edirəm.

AGBANK
Zəngin olmaq - haqqınızdır

İL BOYU ENDİRİMLƏR

Plastik kart sahiblərin rahatlığını təmin etmək üçün AGBank Azərbaycanda analoqu olmayan II növ AGClub plastik kartlar komplektlərini təklif edir.

DISCOUNTS ALL YEAR ROUND

For maximum convenience of cardholders AGBank offers II unique AGClub packages of payment cards.

Da Baku AI PIRENEI

estratto dalla prefazione di Massimo Nicolazzi al libro "Azerbaijan, energia per l'Europa",
di Carlo Frappi e Matteo Verda (Egea, Milano, 2013)

Bakıdan Pireney Dağlarına

"Azərbaycan – Avropanın enerji mənbəyi" adlı kitabının
müqəddiməsi, müəlliflər – Karlo Frappi və Matteo Verda
(Egea Milano nəşriyyatı, 2013-cü il)

Memoria di Viaggio

Aereo aziendale. C'era in vendita un pezzo di Contratto del Secolo. Petrolio. I giacimenti di Azeri-Chirag-Guneshli. E noi due si andava a vedere. Caricati in auto ancora sulla pista. Poi la strada. Subito visioni. Pezzi e spettri di derricks a perdita d'occhio. E jacks ovunque. Non una discarica. Piuttosto un cimitero. Con la terra impregnata di bitume a segnare lo spazio. Eppure si muove. Qualche jack, qua e là, scuoteva la testa. Pompava ancora. C'era ancora petrolio. E dunque vita. Benvenuto nella terra degli adoratori del fuoco. E poi di Nobel e Rothschild. E poi di Stalin che comincia; e di Hitler che non riuscendo ad arrivare finisce. Fino in città, dovunque ti giri è petrolio; o comunque sua memoria. E suo odore. Come se non avesse distrutto la natura. Ma ci fosse già prima. Per chi faceva il mestiere del petrolio era giusto odore di Terra Promessa.

Stava ripartendo. L' Azerbaigian. Cent'anni prima era stato il cuor della terra; o, meglio, della roccia madre. Il finanziatore del mece-

Səyahətlə bağlı xatirələr

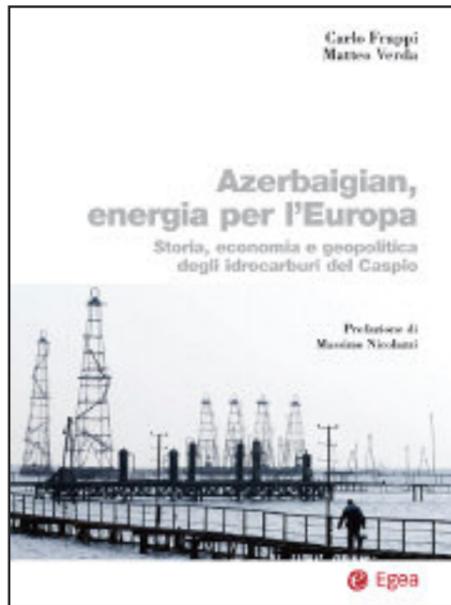
Şirkət təyyarəsi. Əsrin müqaviləsi çərçivəsində onun bir hissəsi satışa qoyulmuşdur. Neft. Azəri-Çıraq-Günəşli yatağı. Biz məhz buna görə yola düşmüşdük. Maşına mindik. Qarşımıza yolboyu qazıma qurğularının hissələri çıxırdı. Və hər yerdə özünəməxsus qurğular. Zibillik yox, məzarlığı xatırladırdılar. Sahəni işarə etmək üçün torpağa bitum hopulmuşdur. Orada-burada özünəməxsus qurğular boyunlarını silkələyirdilər. Hələ də neft çıxarırdılar. Hələ də neft çıxırdı. Yəni həyat var idi. Atəşkahlar yurduna xoş gəlmisən. Və həmçinin Nobel və Rotşild ayaq bastıqları torpağa. Və həmçinin torpağa ayağ basmış Stalin və buraya çatmağa müvəffəq olmuş Hitler. Hətta şəhərin özündə də hara baxsan neft və ya onunla bağlı bir xatirə yaşayır. Və onun qoxu. Sanki təbiəti məhv etməmişdir. Lakin o, əvvəlcədən var idi. Neft sahəsində işləyənlər üçün bu qoxu Vəd Torpağ qoxusu idi.

Azərbaycan yenidən qalxırdı. Yüz il bundan öncə o, torpağın ürəyi və ya daha doğru ana kütləsinin ürəyi olmuşdur. Qərbin sponsoru olan, Nobel Neft Qardaşlarının vasitəçiliyi ilə Nobel Premiyasının icra fonduna 12% həcmində töhvəsini verən. Amerikadan kənar birinci neft kəmərinə tikən

natismo d'occidente, col 12% contribuito da Nobel Brothers Petroleum al fondo istitutivo del Premio Nobel. La terra del primo oleodotto fuor d'America, che Baku Batumi finanziato Rothschild va in scena già nel 1907. Il movente della prima petroliera, che la Murex nel 1892 viola il canale di Suez per portare idrocarburo azero in Oriente. La levatrice della seconda major petrolifera della storia, che senza la Murex e il suo carico azero non avremmo mai sentito parlare di Shell. Poi la Rivoluzione bolscevica, e il grande freddo. Che per carità si continuava a produrre. Ma città, rapporti sociali e razziali, processi produttivi; tutto era e resta per settant'anni quasi in sospensione. Il Governo sovietico non risolve; ma quasi iberna. La pax sovietica come grande freezer. Togli il freezer e scongeli i conflitti. Per maggiori informazioni, potete rivolgervi a Bosnia, Serbia o Croazia.

Il disgelo aveva voluto dire guerra con l'Armenia, Nagorno Karabakh, instabilità interna, 5 Presidenti in tre anni. E il Contratto del Secolo da subito vissuto come la prima fonte disponibile di crescita e stabilità. E l'asta (informale) tra gli ultimi candidati alla partecipazione. Siamo agli inizi. E tutto è ancora forma estrema di delabré sovietico. Disagevole, per i vizi e le mollezze dell'impiegato occidentale. Ci lasciano in albergo. Il telefono è d'epoca, e ornamentale (ci vorrà ancora qualche anno per poter comunicare). Il letto non proprio ortopedico, e men che piatto il materasso (l'anno dopo, quasi lo stesso giorno, apriranno l'Hyatt di Almaty e quello di Baku. E la mia schiena cambiò vita...). Gli insetti paiono abituati alla presenza umana, e nonostante la mole non sembrano aggressivi. A gesti, che la lingua non aiutava, i nostri accompagnatori ci fanno capire che torneranno a prenderci. E noi, un po' perplessi, si scende e si aspetta. Arrivano. Ci caricano su un SUV ante litteram. Centro. Vicoli stretti. Bui. Siamo un po' straniati. Poi svolta dentro una grande corte. Dentro la meraviglia del vecchio caravanserraglio. La cena in una stanza che apre sulla corte. Mura di pietra. Ci ricevono i nostri ospiti. Il Presidente della Socar, e il suo Vicepresidente. Qualche brindisi. La vodka che rende amici. Alla fine sembriamo compagni di vita. Per il Contratto c'è tempo domani.

Il giorno dopo nei pressi di Petrolea, che poi era il compound/residenza dei Nobel; o meglio quel poco che ne restava. Sede di Socar. La neonata (1992) società di Stato. Adesso è business. Anzi suk. Che non sai mai se l'offerta che ti chiedono di rilanciare sia mai esistita. Però se esiste è tanta. Niente partecipazione al Contratto del Secolo. Nel dubbio per i nostri conti è troppo cara. Però ce ne andiamo sapendo che si torna. Non si può star lontani dal cuor della roccia. L'Azerbaijan come metafora della relatività del tempo. Il primato petrolifero conquistato a passo di carica a fine '800, con la Russia che così e per un paio d'anni produsse più dell'America. Poi il grande freezer. Poi il grande ritorno alla velocità del cambiamento. Sono vent'anni scarsi dalla mia cena al caravanserraglio. Sono bastati a una città cadente per trasformarsi in metropoli. Dei miei ospiti di quella sera uno, Natig Aliyev, ha lasciato nel 2004 la Presidenza Socar per diventare ministro dell'Industria e dell'Energia. L'altro, İlham Aliyev, era in Socar anche a fare tirocinio per succedere al padre alla Presidenza; e oggi è Presidente. Socar ha oltre 65.000 dipendenti; è ormai valutata oltre i 20 Miliardi di dollari; e può offrire 400 Milioni di Euro per rilevare l'operatore della rete gas greca e concedersi la frivolezza di metter il proprio marchio a una catena di distributori di benzina in Svizzera. È la velocità del petrolio. Impossibile, a chi ne è stato testimone qui e in parallelo altrove nel Caspio, catturarla con un'istantanea. Par figlia di grafica futurista; e anche quella fa impallidire.

olka: Rotşild tərəfindən maliyyələşdirilən Baku Batumi kəməri 1907-ci ildə işə salınmışdır. Birinci neft tankerinin tikilməsi üçün təkən – Mureks neft tankeri Azərbaycan karbohidrogenlərini Şərqa gətirmək üçün Suetsk kanalı ilə səyahət etməyə başlayır. Tarixdə ikinci iri və möhtəşəm neft şirkətinin yaranmasına gətirib çıxaran. Murex və onun Azərbaycandan nəql edilən yükü olmasaydı, Shell şirkəti barəsində məlumatımız da olmazdı. Sonra bolsheviklər İnkilabı və soyuqluq dövrü. İş yenə də davam edirdi. Lakin şəhərin özü, sosial və irqi münasibətlər, istehsalat prosesləri yetmiş il ərzində az qala dayandırılmışdır. Sovet hakimiyyəti nəinki problemləri həll etmirdi, hətta onları daha da yataq vəziyyətinə salırdı. Sovetlərin sülhü iri dondurucu kameranı xatırladı. Kameranın əridilməsi ilə bütün münaqişələr üzərə çıxa bilərdi. Daha dərin məlumat əldə etmək üçün Bosniya, Serbiya və ya Xorvatiyada baş vermiş hadisələrlə tanış ola

bilərsiniz.

Əridilmə Ermənistanla Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə, daxili qeyri-abitliyə, üç il ərzində beş Prezidentin dəyişilməsinə gətirib çıxarmışdır. Və Əsrin Müqaviləsi ilk-öncədən artım, inkişaf və sabitliyin əsas mənbəyi kimi yaşanılmışdır. Axırını namizədlər üçün qeyri-formal şəkildə hərrac təşkil olunmuşdur. Hərrac təzə-təzə işinə başlamışdır. Hər şey hələ də sovet vaxtlarının ifrat nasazlıq durumunda idi. Qərbdəki şəraitdə işləyənlər üçün narahətçilik hissi yaradırdı. Bizi mehmanxanada gətirirlər. Telefon aparatı köhnə və bəzəkli (yaxşı rabitə sistemi üçün hələ bir neçə il lazım olacaq). Çarpayı da ortopedik deyil, döşək düzdür (bir il bundan sonra, demək olar ki eyni gündə Almata və Bakıda Hyatt Recensi mehmanxanası açılacaqdır və mən rahat istirahət edə bələcəm...). Həşarat sanki insana öyrənmiş və çoxluğuna baxmayaraq aqressiv görsənir. Bizi mehmanxanaya gətirənlər jestlə başa salırlar ki, qayıdacaqlar. Biz isə bir az qarışıqlıq hissi ilə düşüb gözləyirik. Qayıdırlar. Köhnə SUV maşınına minirik. Şəhərin mərkəzindəyik. Sıx küçələr. Qaranlıq. Biz bir az geri çəkiliş. Sonra maşın enli həyatın içinə sürür. Köhnə karavansaraydır. Həyata çıxan bir otağda bizi şam yeməyi gözləyir. Divarlar daşdandır. Qonaq çağırın tərəf bizi qarşılayırlar: ARDNŞ-in Prezidenti və Vitseprezidenti. Bir neçə tost deyilir. Araq bizi dost edir. Yeməyin axırında köhnə dostlara bənəyirik. Müqavilə barəsində sabah danışacağıq. Sabahkı gün Nobel qardaşlarının yaşayış yeri olmuş Villa Petrolea binasında və ya daha dəqiq desək ondan qalan binada görüşürük. ARDNŞ-nin baş idarəsi burada yerləşir. Dövlətin 1992-ci ildə yaranmış ilk şirkəti. Hal-hazırda bizneslə məşğul olmalıyıq. Bizdən gözlənilən təklifin nə qədər real olub-olmadığını bilmirik. Lakin real olduğu halda, çox görünür. Əsrin Müqaviləsində iştirak nəzərdə tutulmur. Hesablarıma görə qiymət çox yüksəkdir. Lakin buraya gələcəkdə qayıtmağımızda əmin olaraq yola düşürük. Bu qayalar dolu ölkədən kanar yaşamaq qeyri-mümkündür. Azərbaycan – zamanın izafiliyi metaforası kimi. Tezlaşdırılmış addımlarla XIX-cu əsrin axırlarında Rusiya ilə fəth edilmişdir. Belə ki, Rusiya bir neçə il ərzində Amerika ilə müqayisədə daha çox neft hasil etmişdir. Sonra isə böyük "dondurucu kamera" dövrü. Sonra isə dəyişikliklərə doğru qayıdış. Mənim karavansaraydakı şam yeməyimdən təxminən iyirmi il keçmişdir. Bu müddət tənəzzül vəziyyətində olan ölkənin inkişaf etmiş paytaxta çevrilməsinə kifayət olmuşdur. Həmin axşam bizi şam yeməyinə çağıranların biri Natig Əliyev 2004-cü ildə ARDNŞ-nin Prezidenti vəzifəsindən ölkənin Energetika Naziri vəzifəsinə keçirilmişdir. İkincisi isə - İlham Əliyev atasından sonra Prezident olmaq üçün ARDNŞ-də təlim keçirdi. Hal-hazırda ölkənin Prezidentidir. ARDNŞ-də 65.000 işçi çalışır, Şirkətin dəyəri artıq 20 milyard ABŞ dollarından çoxdur. İstədiyi halda 400 milyon avro təklif etməklə yunan qaz şəbəkəsinin operatorunun yerini tuta və ya öz markasını İsveçrədəki benzin paylaşımcı şəbəkələrin birinə qoya bilər. Neftin sürətidir. Burada və parallel olaraq Xəzərin digər regionlarında buna şahid olan şəxs üçün qeyri-mümkün görsənə bilər. Buna futurist qrafika əsəri adı versən yenə də yanılırsan.

Infrastruttura

La mia è piccola storia. E questo di Frappi e Verda è libro di Storia. Che parla di Azerbaijani e idrocarburi avendone studiato. Il che, si licet, è merce sempre più rara. Racconta l'epopea dei pionieri, e poi il regime sovietico, e poi la rendita petrolifera come fondazione dell'indipendenza. Esce, non casualmente, in coincidenza con la sanzione del TAP, e dunque del progetto di gasdotto che dovrebbe portare a Occidente il gas di Shah Deniz. Il Caspio è mare chiuso, insomma lago. E il mercato degli idrocarburi è il mare aperto. Se non ce lo puoi portare è come se tu non lo producessi. Un idrocarburo senza infrastruttura è come un libro non scritto.

L'infrastruttura dal Caspio. La grande difficoltà, se non l'incubo. La disgregazione sovietica che rende accessibili giacimenti con riserve miliardarie (in barili equivalenti). E non sapere come portarsele via, che o costa troppo o la logistica è comunque troppo incerta. Baku-Ceyhan è il primo grande progetto regionale.

L'oleodotto che «libera» il greggio azero dalla prigione del Caspio, e lo porta a vendere in mare aperto. Che però anche lui, all'inizio e nonostante l'imponenza delle riserve che doveva trasportare, sembrava costasse troppo. BP e il consorzio AIOC non volevano saperne di impegnarsi.

Poi BP si annette Amoco. Diventa «americana». E arriva l'America. Baku-Ceyhan era grande priorità d'epoca. Nelle parole della politica, o meglio del Dipartimento di Stato, un progetto che avrebbe diminuito la capacità d'influenza russa nell'area. Infine si compie. Non c'è dubbio che spinta politica ci fosse. Ma se fu determinante, lo fu per le forme (economiche) che assunse, e non giusto per la bellezza dell'enunciato patriottico. Comprarsi Amoco per BP voleva dire (tra tante)

Infrastruttura

Mən danışdığım tarixin xırda bir hissəsidir. Frappi və Verda müəlliflərinin isə yazdığı Tarix kitabıdır. Onlar Azərbaycanın karbohidrogenləri barəsində əldə etdikləri məlumat əsasında danışırlar. Karbohidrogenlər isə nadir maldır. Kitab - pionerlik dövrü, sovet rejimi və sonradan müstəqillik yolunda böyük kömək olan neft gəlişləri barəsindədir. Təsədüfi olmayaraq TAP sanksiyası və Şah Dəniz qazının Qərba nəql edilməsi üçün qaz kəməri layihəsi ilə eyni zamanda nəşr olunur. Xəzər dənizi bağlıdır, bir sözlə göldür. Karbohidrogenlərin bazarı isə açıq dənizdədir. Onların necə nəql etməyini bilməsən, hesab et ki, heç hasil olunmamışdır. İnfrastruktura inkişaf olunmamış yerdə karbohidrogenlər yazılmamış kitaba bənəyirlər.

Beləliklə, Xəzərin infrastrukturası – dəhşətli sözünü də işlətməsək, olduqca qəliz məsələ olaraq qalır. SSSR-in dağılmasından sonra milyardlarla barellik ehtiyatlara malik olan yataqlar üzə çıxmışdır. Bunların nəqli və olduqca baha başa gəlirdi, ya da logistika nöqtəyi-nəzərindən yenə də şübhəli idi. Baku-Ceyhan – ilk iri regional layihə olmuşdur. Xam nefti Xəzər dənizinin "həbsxanasından" çıxarıb açıq dənizdə satmaq üçün nəzərdə tutulmuş neft kəməri. Lakin, nəql ediləcək ehtiyatların iri həcminə baxmayaraq öncə bu kəmər bahalı sayılırdı. BP şirkəti və ABŞ bu layihəyə qatılmaq heç də istəmirdilər.

Sonra BP Amoco şirkəti ilə birləşib ABŞ şirkəti olur. Ölkəyə Amerika daxil olur. Baku-Ceyhan layihəsi zamanın prioritet məsələsinə çevrilir. Siyasət nöqtəyi-nəzərindən və ya Dövlət Departamentinin sözləri ilə belə bir layihə ölkədə Rusiyanın təsirini azaltmalı idi. Nəticədə layihə başa çatdırılmışdır. Şübhəsiz ki, layihənin arxasında siyasi təkən olmuşdur. Lakin, həmin təkən patriotik bəyanətlərə görə yox, iqtisadi formalarına görə həlledici olmuşdur. BP üçün Amoco şirkətini almaq – digər hüquqlarla birgə Alyaskada hüquqların əldə edilməsi və fəaliyyət istiqamətləri arasında ABŞ sərmayələrinin xaricdə dəstəyi ilə məşğul olan Ex-İm Bankın maliyyələşdirilmələrini daha asan şəkildə əldə etmək demək idi.

acquire diritti in Alaska; e avere migliore accesso al finanziamento di Ex-ImBank, che ha tra le sue vocazioni il sostegno degli investimenti americani all'estero. Quasi in contemporanea, Ex-Im Bank si impegna fortemente nel progetto; e l'Amministrazione americana sblocca l'attività in Alaska (che per carità magari è solo una coincidenza; però le coincidenze a volte aiutano). L'oleodotto che non era economico diventa economico. Non per magia politica; ma perché la politica ha messo in campo le risorse (anche finanziarie) necessarie a renderlo tale.

Dopo il petrolio bisogna liberare il gas. Che senza infrastruttura è una non entità. Non basta portarlo al mare (a meno che tu non lo liquefai). Ci vuole un tubo che parta dove lo producono; e che poi ti arrivi sin dentro casa. In principio sembrava dovesse essere Nabucco. Che fu però storia eguale e contraria a quella di Baku-Ceyhan. Egual perché la politica vi grondò di parole. E contraria perché solo di quelle. Il Nabucco che rende l'Occidente indipendente dalla Russia. Il Nabucco motore dell'autonomia e dello sviluppo dell'Asia Centrale. Il Nabucco garante della nostra sicurezza (?). Più se ne parlava, peraltro, e meno si capiva con che gas lo si riempisse. E ancora meno con che soldi lo si finanziava. Quasi un caso di scuola della politica come rumore.

Shah Deniz poteva riempire un pezzo di Nabucco. E se così non è andata non è stato solo perché era difficile capire cosa ci fosse sul tavolo oltre le parole. Le regole delle concorrenze fanno a volte essere semplici. Il tubo è rigido. E se sei il primo a portare il tubo alla domanda, e a soddisfarla, gli altri stanno fermi un giro. E a volte il giro può durare decenni (Ho sentito parlare di Galsi – il tubo Algeria/Sardegna/Continente – che ancora quasi avevo i calzoni corti). Nessuno costruisce tubi per lasciarli vuoti. Magari il Blue Stream (il gasdotto sottomarino che unisce Russia e Turchia) era tecnicamente un caso di dumping energetico. Però solo adesso, con la domanda interna che è cresciuta a ritmo di locomotiva, in Turchia si comincia a parlare di nuovi tubi dall'Iraq, o di rafforzamento della linea iraniana, e di arrivo di nuovi volumi, appunto, di azeri. Per un decennio il Blu Stream ha chiuso la porta agli altri produttori. Il Nabucco, invece, non si era sicuri a chi la aprisse. Non era nato «dedicato» al gas azeri. Ed era sempre stato vissuto come un progetto «ponte» verso Iran e l'Iraq. L'azeri poteva scegliere tra un tubo, il TAP, che nasceva a casa sua ed era dedicato esclusivamente alla propria produzione nazionale; e un tubo che aveva il potenziale, dopo aver reso finanziabile l'inizio di sé grazie alle riserve azeri, di farsi in futuro collettore (anche) di gas altrui e concorrente. L'esito della gara tra i due contendenti non ti genera perciò sorpresa. Più sorprendente è forse il fatto stesso che gara ci sia stata. Poi che il TAP si faccia o no dipenderà da tante cose. Alcune delle quali dipenderanno a loro volta da noi, posto che il gas azeri per progetto dovrebbe poterci attraversare dalla Puglia sin su alle Alpi. Della retorica che si accompagna all'idea/ideologia dell'Italia hub del gas non è qui luogo per discorrere (sarebbe comunque raccomandabile una qualche cautela sul guadagno che ce ne deriverebbe, e magari anche una qualche preoccupazione per chi finirebbe per pagarne il conto). Se non per osservare che importare e riesportare implica comunque un costruire. Nel caso del TAP, consentire quantomeno lo sbarco di un tubo in Puglia; e poi magari anche (se i consumi non ci continuano a crollare) di completare l'adeguamento del tubo che dalla Puglia porta a nord (c.d. dorsale adriatica). Per adesso, contro lo sbarco sono annunciati comitati a fungaia; e la dorsale adriatica è ferma poco dopo Eboli, che la Regione Abruzzo vi ha dichiarato guerra. Poi si vedrà. Il gas azeri se si proverà ad attraversarci sarà (nuovo) test della nostra capacità di gestire processi di permitting compatibili con lo sviluppo delle nostre infrastrutture di trasporto. Nei test passati non abbiamo brillato. Se in questo non riusciremo, ben venga a commento la retorica. Basta prendersela con produttori, mercati, oligopoli, speculazione. È il nostro permitting (dal tubo allo stoccaggio alla raffineria) il maggiore ostacolo al nostro approvvigionamento. Il nemico vero della nostra «sicurezza energetica». Che appunto detta così è retorica; però anche (giusta) esasperazione.

Demək olar ki, eyni zamanda Ex-İm Bank layihəyə fəal qatılır və ABŞ administrasiyası Alyaskada fəaliyyətə icazə verir (bunlar bəlkə də sadəcə bir təsədüfdür, lakin bəzən təsədüflər də kömək edir). Öncə bahalı sayılan layihə ekonomik olur. Çünki layihənin ucuz başa gəlməsi üçün siyasət lazımı ehtiyatları (o cümlədən maliyyə ehtiyatlarını) ortaya qoymuşdur.

Neftdən sonra qazı "azad etmək" lazımdır. İnfrastruktura olmayan yerdə qazın da əhəmiyyəti azalır. Onun dənizə gətirilməsi kifayət deyil (əgər qaz mayeləşdirilmirsə). Qaz hasil olunduğu yerdən başlayan və onu evlərə çatdıran bir kəmərlər lazımdır. Öncə belə bir kəmərlər Nabukko olmalı idi. Lakin bu məsələ də da Baku-Ceyhan məsələsinə oxşar və eyni zamanda fərqli məsələyə çevrildi. Yenə də meydana siyasət səbəblər çıxmışdır. Qərbin Rusiyadan müstəqil olmağına imkan yaradan Nabukko. Orta Aziyanın muxtariyyət və inkişaf mühərriyi olan Nabukko. Bizim təhlükəsizliyimizin zəminini olan (?) Nabukko. Bu barədə nə qədər çox danışsaydıq, onun hansı qazla doldurulmasını və necə maliyyələşdirilməsini o qədər az anlayırdıq.

Nabukkonun bir hissəsi Şah Dənizlə doldurula bilərdi. Və layihənin həyata keçirilməməsinin səbəbi yalnız o demək deyil ki, ortada boş sözlərdən başqa bir mənanın olub-olmamasını anlamaq çətin idi. Rəqabət qaydaları bəzən sadə olur. Kəmərlər isə bərkdir. Və əgər kəmərlər birinci ortaya çıxarılıb tələbatı ödəyən sənədən sənə, başqaları o zaman boş duracaq. Boşdurma bəzən onilliklərlə davam edə bilər (hələ uşaq vaxtından Qalsi – Əlcəzir/Sardenya/Qitə kəmərləri barəsində eşitmişdim). Kəmərlər boş durmaq üçün tikilmir. Bəlkə də Blue Stream (Rusiya ilə Türkiyəni birləşdirən dənizaltı qaz kəmərləri) texniki cəhətdən enerji dempenqi məsələsi olmuşdur. Lakin ancaq indiki zamanda, daxili tələbatın yüksək səviyyədə artması şəraitdə, Türkiyədə Yraqdan çıxan yeni kəmərlər, və ya İran xəttinin gücləndirilməsi və yeni Azərbaycan həcmələrinin daxil olunması barəsində söhbətlər gedir. On il ərzində Blue Stream digər istehsalçılar üçün qapılarını bağlamışdır. Nabukko layihəsində isə qapıların kim üçün açıq olub-olmaması məlum deyildi.

Layihə Azərbaycan qazına "həsr olunmuş" bir layihə kimi yaranmamışdır. O, həmişə İran və İraqa doğru yönəlmiş "körpü" layihə kimi nəzərdə tutulmuşdur. Azərbaycan TAP seçimini edə bilərdi – kəmərlər ölkədə başlayaraq yalnız milli hasilata həsr olunardı. Layihənin başlanğıc mərhələsi Azərbaycanın ehtiyatları hesabına maliyyələşdirildəndən sonra kəmərlərin böyük potensialı ola bilərdi. Kəmərlər o cümlədən gələcəkdə digər qaz həcmələrinin kollektoru olmaqla rəqabətlik göstərə bilərdi. Buna görə iki rəqib arasında aparılan tenderin nəticəsi sarsılmazdır. Ən sarsıldırıncı hal tenderin özünün keçirilməsidir. Sonrada ki, TAP layihəsinin həyata keçirilməsi bir sıra haldan asılı olacaqdır. Onların bəziləri öz növbəsində bizdən asılı olacaq, güman etsək ki, Azərbaycan qazı layihə çərçivəsində Apulyadan Alp dağlarına qalxmalıdır. Lakin İtaliyanın qaz mərkəzi ideologiyası bu müqəddimənin mövzusu deyil (layihədən əldə ediləcək gəlir və son hesabı kim bağlayacaq məsələsinə ehtiyatla yanaşmaq məsləhət görürəm). Onu da yadda saxlamaq lazımdır ki, idxal və təkrar ixrac etmək hər halda "yaratmaq" sözü ilə bağlıdır. TAP layihəsi halında Apulyada bir kəmərlərin ənazı boşaldılması və sonra da (tələbatın düşməsi davam etməzsə) kəmərlərin uyğunlaşdırılması və Apulyadan şimala doğru istiqamətləndirilməsini (adriatika ucalığı deyilən) razılaşdırmaq lazımdır. Hal-hazırda kəmərlərin boşaldılmasına qarşı çoxsaylı komitələr çıxış edir və Eboli ərazisindən bir az sonra yerləşən adriatika ucalığı Abruzzo Regionu tərəfindən orada mühərribə elan olunduğuna görə boş dayanmışdır. Gələcək göstərəcəkdir. Azərbaycan qazı bizə çata biləcəyi halda bu nəqliyyat infrastrukturasının inkişafına uyğun ola bilən icazəvermə proseslərinə nə dərəcədə idarə edə bildiyimizin (yeni) testi olacaqdır. Keçmişdəki testlər bizi üçün uğursuz olmuşdur. Əgər bu da uğursuz olacaqsa, günahı istehsalçılar, bazar, oliqopolitiya, spekulasiyada görmək artıq mənasızdır. Qarşımızda duran ən böyük mane – icazəvermə sistemimizdir (kəmərlərin boşaldılması mərhələsindən başlayaraq müvəqqəti saxlama və emal olunma mərhələlərində). Bizim "enerji təhlükəsizliyimizin" ən birinci düşmənidir. Bu cür deyilən şəkildə retorik səslənir, lakin həтта yığılan ədalətli hirsin nəticəsidir.

PILING WORKS
JET GROUTING WORKS
ANCHOR WORKS
SHEET PILING WORKS
EARTHWORKS
TESTING

LE CITTÀ DI Valmontone e Goychay STRINGONO IL PATTO DI AMICIZIA

Siglato il patto di amicizia Sabato 1 Marzo 2014

Valmontone və Göyçay şəhərləri arasında dostluq müqaviləsi bağlanmışdır

Loretta Landi

La leggenda dice che Valmontone fu fondata da Glauco, figlio di Minosse, che la volle chiamare Labicum, come lo scudo utilizzato nelle sanguinose battaglie; Anche se ritrovamenti archeologici testimoniano che il territorio circostante fu abitato sin dai tempi antichi, in realtà la storia di Valmontone "valle sovrastata dal monte" ha inizio intorno all'anno mille.

A testimonianza degli antichi fasti, nel centro della città sorge il meraviglioso Palazzo Doria, costruito intorno al 1600 dalla famiglia Doria Panphjli e oggi sede del palazzo comunale.

Valmontone, situata ad un'altitudine di circa 300 metri, domina la valle del Sacco e confina con altri comuni di particolare interesse storico, come Genazzano, Palestrina, Labico.

Oggi Valmontone ospita un outlet ed un parco divertimenti tra i più grandi d'Europa che, grazie anche alla sua posizione strategica, tra Roma e Napoli, richiamano milioni di visitatori all'anno.

Goychay, situata nell'omonima regione di Goychay, dista a circa 200 Km da Baku ed è posizionata al centro dell'Azerbaijan. E' denominata anche "la città dei platani". Gli oltre 200 platani inseriti nel contesto urbano sono infatti protetti come monumento storico per decisione del Consiglio dei Ministri adottata nel 1982. Altro famoso simbolo della città è il melograno. Tutta l'area, situata ai piedi del Gran Caucaso, è un vero paradiso del melograno.

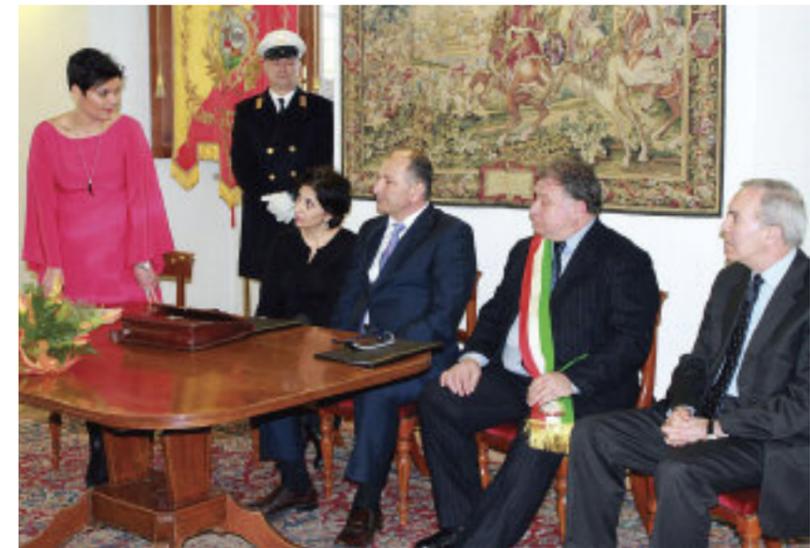
Strabone, Tolomeo, Plinio ed altri personaggi storici raccontavano

Əfsanəyə görə Valmontone şəhərini Minosse-nin oğlu Qlauko yaratmışdır. Qlauko şəhərə qanlı döyüşlərdə işlətdiyi qalxanının adını - Labikum - vermişdir Arxeoloji tapıntılar ətraf ərazinin qədim vaxtlardan müstəmləkələşdirilməsini göstərsədə, əslində üstündə dağ ucalan vədin Valmontonenin tarixi təxminən XI-ci əsrdən başlayır.

Qədim salnamələri təsdiq edən təxminən 1600-ci ildə Doria Pamfili ailəsi ilə tikilmiş və hal-hazırda meriya binası kimi fəaliyyət göstərən şəhərin mərkəzində möhtəşəm Palazzo Doria ucalır.

300 metrlik ucalıqda olan Valmontone Sakkə vədisinin üstündə yerləşir və tarixi baxımdan əhəmiyyətli olan Cenatsano, Palestrina, Labico kimi digər jnizabı dairələrlə sərhəddir.

İndki zamanda Valmontone şəhərində Avropanın iri əyləncə parklarının sırasında olan bir park və outlet yerləşir. Valmontone-nin Roma və

della fiorente vita economica di questa regione, delle produzioni locali di grano, uva e delle rotte commerciali trans-caucasiche che collegavano l'Iberia (l'attuale Georgia) e la costa del Caspio.

Goychay vanta molti monumenti di interesse storico, tra cui la fortezza Surkhay costruita sotto il califfato arabo tra il 12° e il 14° secolo e situata nei pressi di una sorgente di acqua curativa. La fortezza apparteneva al Khan Surkhay. Surkh dall'arabo significa "le mura del castello".

Sabato 1 Marzo, il Capo del Potere Esecutivo di Goychay Mansur Mammadov ed Sindaco di Valmontone Alberto Latini hanno siglato il patto di amicizia. Alla cerimonia della firma, che ha avuto luogo a Palazzo Doria, il Sindaco Latini ha voluto sottolineare che Goychay è la porta verso l'Oriente per Valmontone, mentre la sua città, Valmontone, è la porta verso l'Europa per Goychay.

Il Governatore Mammadov, a sua volta, ha sottolineato l'importanza di costruire forti relazioni tra le due città nel settore economico, dell'istruzione e della cultura. Inoltre ha ribadito come Goychay ricopre un'importanza internazionale nella produzione del melograno ed ha auspicato di poter organizzare il Festival del Melograno, in lingua azerbaigiana Nar Bayrami, anche in Italia.

Alla cerimonia erano presenti l'Ambasciatore della Repubblica dell'Azerbaijan Vaqif Sadiqov, i membri del Consiglio Comunale, il Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan, che ha contribuito alla realizzazione di questo progetto seguendolo sin dai primi incontri avvenuti a maggio del 2013, e molta gente comune che con la propria partecipazione ha voluto dare un caloroso benvenuto alla delegazione azerbaigiana.

Neapol şəhərləri arasında strateji yerləşməsi hər il buraya milyonlarla qonaq gətirir.

Göyçay regionunda yerləşən eyniadlı Göyçay şəhəri Bakıdan təxminən 200 km aralıdır və Azərbaycanın mərkəzində yerləşir. Ona hətta "çinar şəhəri" deyirlər. Şəhərdə əkilmiş 200-dən artıq çinar ağacları Nazirlər Sovetinin 1982 ildə çıxarılmış qərarı ilə tarixi abidə kimi qorunur. Şəhərin digər məşhur rəmzi nardır. Böyük Qafqaz dağlarının ətəyində yerləşən bütöv ərazi sözün əsl mənasında nar cənnətidir.

Strabone, Tolomeo, Plinio və digər tarixi şəxslər bu regionun inkişaf edən iqtisadi həyatı, yerli taxıl, üzüm istehsalatı, və İberiya ilə Xəzər sahilini birləşdirən ticarət yolları barəsində danışmışdılar. Göyçayda tarixi maraqlı oyaqdan çoxsaylı abidələr vardır. Onların arasında Surxay qalası ərəb xilafəti dövründə XII-XIV əsrlərdə inşa edilmiş və müalicəvi su mənbəyi yaxınlığında yerləşir. Qala Surxay xana mənsub olub. Surx ərəb dilində "qala divarları" deməkdir.

Şənbə günü 1 mart tarixində Göyçay rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mənsur Məmmədov və Valmontone şəhərinin meri Alberto Latini dostluq müqaviləsini bağlamışdılar. Palazzo Doria binasında təşkil olunmuş imzə etmə mərasimi zamanı Mer Latini vurğulamışdır ki, Göyçay - Valmontone üçün Şərqi pəncərə olduğu kimi onun şəhəri Valmontone də Göyçay üçün Avropaya pəncərədir.

İcra başçısı Məmmədov öz növbəsində iqtisadiyyat, təsil və mədəniyyət sektorlarında iki şəhər arasında möhkəm münasibətlərin qurulmasının vacibliyini vurğulamışdır. O, həmçinin, təsdiq etmişdir ki, Göyçay nar istehsalatında beynəlxalq rol oynayır və Nar Bayramının İtaliyada təşkil olunması ilə bağlı arzusunu söyləmişdir.

Mərasimdə Azərbaycan Respublikasının İtaliyada Səfiri Vaqif Sadıxov, Mənzil Şurasının üzvləri, 2013-cü ilin may ayından başlayan görüşlərdən bugünədək layihəni izləyən və dəstəkləyən İtaliya-Azərbaycan Assosiasiyasının Prezidenti ilə birgə Azərbaycan heyətini salamlamaq üçün yığılmış yerli xalq iştirak etmişdir.

Antonello Colonna

AMBASCIATORE DELLA CUCINA ITALIANA NEL MONDO

Antonello Kolonna *Dünyada İtaliya mətbəxinin elçisi*

Paola Casagrande

Ambasciatore della Cucina Italiana nel Mondo, così fu nominato dall'Enit e così certamente lo definirebbe chiunque abbia avuto la fortuna di avvicinarsi alla sua cucina, al suo magnifico universo, dove tradizioni, natura e genuinità, ma anche cultura, arte, filosofia, design, si fondono in connubio perfetto di pace, armonia e gusto: universo a cui solo un genio visionario poteva dare vita.

In occasione della visita ufficiale della delegazione azerbaigiana di Goychay, giunta a Valmontone per la cerimonia della firma del Patto di Amicizia tra le due città, Antonello Colonna ha accolto calorosamente i delegati nel suo resort di Labico, situato a pochi chilometri da Valmontone, omaggiandoli di un pranzo che difficilmente potranno cancellare dalla loro memoria.

Il Governatore della Regione di Goychay Mansur Mammadov e gli altri membri della delegazione, mentre ci avvicinavamo all'Antonello Colonna Vallefredda Resort & Spa, guardavano stupefatti l'armoniosa campagna circostante e più volte hanno voluto sottolineare l'incredibile sensazione di essere nella propria terra, nota per le verdi vallate che la circondano e regina indiscussa del frutto magico per eccellenza: il Melograno.

Arrivati a Vallefredda, accolti dal personale del resort, si è subito venuta a creare un'atmosfera di sorprendente informalità. In un istante l'ufficialità ha lasciato il passo alla convivialità e alla confidenza. Antonello ha voluto creare per loro un menu rispettoso delle loro usanze religiose, ma che al tempo stesso potesse fargli gustare i sapori veri della tradizione laziale.

La delegazione, giunta per la prima volta in Italia, non avrebbe potuto

Dünyada İtaliya mətbəxinin elçisi – bu ad Antonello Kolonnaya ENİT milli turizm agentliyi tərəfindən verilmişdir. Onun mətbəxinə yaxınlaşmağa bəxti gətirmiş hər bir insan şübhəsiz ki, Antonello Kolonna belə adlandırardı. Mətbəx Kolonna üçün ənənələr, təbiət və orijinallıq, mədəniyyət, incəsənət, fəlsəfə və dizayn mükəmməl sülh, harmoniya və zövq birləşməsi yaratdığı kainatdır. Bu kainata yalnız dahi idealist həyat bağışlaya bilərdi.

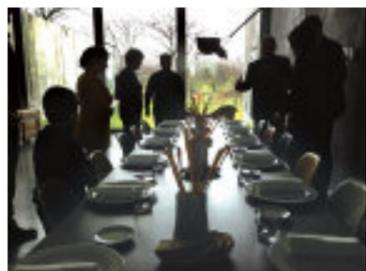
İki şəhər arasında Dostluq Müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı mərasimdə iştirak üçün, Göyçay heyətinin Valmontone şəhərinə rəsmi səfəri çərçivəsində, Antonello Kolonna qonaqları Valmontone şəhərindən bir az aralıqda yerləşən Labiko istirahət mərkəzində səmimi şəkildə qəbul etmiş və onlara yaddaşlarından silinə bilinməyəcək nahar hazırlamışdır.

Göyçay rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mənsur Məmmədov və heyətin digər üzvləri Antonello Kolonna Vallefredda Resort & Spa İstirahət mərkəzinə yaxınlaşarkən ətraf təbiəti seyr etmiş və vadilərə bürülmüş, meyvələrin şahı adlandırılan nar ilə məşhur olan doğma torpaqlarında kimi özlərini hiss etməklərini bir neçə dəfə vurğulamışdılar.

Vallefredda mərkəzinə çatan kimi heyət mərkəzin işçiləri tərəfindən yerləşdirilmişdir. Dərhal qeyri-rəsmi mühit yaranmışdır. Dərhal rəsmiliyin yerinə bayram və səmimiyyət havası gəlmişdir. Antonello qonaqlar üçün onların dini ənənələrinə uyğun lakin eyni zamanda Latsio mətbəxinin ləzzətini dadmağa imkan verən menyü hazırlamışdır.

Birinci dəfə İtaliyaya səfər edən heyət üçün ölkəmizlə bu cür tanışlıq mükəmməl olmuşdur. Vallefredda istirahət mərkəzində qısa nahar zamanı heyət həm gözəl mənzərələri yerləri seyr etmiş, həm də mədəniyyətimizin və mətbəximizin zənginliyi ilə tanış olmuşdur.

Göyçay rayon icra hakimiyyətinin başçısı yalnız qonaqpərvərliyə cavab kimi yox, hətta doğma torpaqlarının mənzərəsi və tarixi ilə, həmçinin Azərbaycanın böyük iş adamları üçün təklif etdiyi çoxsaylı inkişaf və

“

Un gioiello di minimalismo architettonico realizzato in acciaio, cemento e vetro, firmato dallo studio di architettura Aniello&Tasca

Mərkəz Anyello&Tasca memarlıq bürosunun markasını daşayan polad, sement və şüşədən tikilmiş arxitektonik minimalizm bəzəyidir

”

accostarsi in maniera migliore al Bel Paese. A Vallefredda, nel tempo breve di un pranzo, grazie alla squisita disponibilità dello Chef, hanno potuto conoscere la bellezza del nostro paesaggio, la ricchezza della nostra cultura e la magnificenza della nostra cucina.

Il Governatore di Goychay ha espresso il desiderio di ricevere Antonello Colonna in Azerbaijan, non solo per poter contraccambiare l'ospitalità ricevuta, ma anche per fargli scoprire le bellezze paesaggistiche e storiche della loro terra e le innumerevoli opportunità di sviluppo e cooperazione che offre oggi l'Azerbaijan ai grandi imprenditori come lui.

Ma per meglio farvi conoscere Antonello Colonna vi riportiamo un estratto dell'articolo pubblicato dalla rivista il Ghirlandaio:

əməkdaşlıq imkanları ilə tanış olmaq məqsədilə Antonello Kolonna Azərbaycanca dəvət etmişdir.

Antonello Kolonna ilə daha yaxın tanışlıq üçün Ghirlandaio jurnalında nəşr olunmuş məqalənin bir parçasını nəzərinizə təqdim edirik:

Romadan kənarında yerləşən və ondan yalnız 40 kilometr aralı olan gözəl "Antonello Kolonna Vallefredda Resort & Spa" istirahət güşəsindəyik. Mərkəz Anyello&Tasca memarlıq bürosunun markasını daşayan polad, sement və şüşədən tikilmiş arxitektonik minimalizm bəzəyidir. O, sanki Frank Lloyd Raytın fəlsəfəsinin üzərində yaranmışdır: 3.000 kvadrat metrlik bunker şəklinə tikilmiş və ərazinin təbii qatları arasında gzləndirilmişdir. Giò Ponti, Eames, Castiglioni, Le Corbusier, Mies van der Rohe, Breuerin dizayn lampaları, masaları, oturmaqaları, qoltuqları otaqları bəzəyir. 2.500 kvadrat metrlik evyarlardan avtomobil də keçə

Siamo in un suggestivo angolo incontaminato della campagna di Roma, a soli 40 chilometri dalla capitale - ma la città sembra molto più distante - la sua ultima creatura, l' "Antonello Colonna Vallefredda Resort & Spa". Un gioiello di minimalismo architettonico realizzato in acciaio, cemento e vetro, firmato dallo studio di architettura Aniello&Tasca, che sembra mutuato dalla filosofia di Frank Lloyd Wright: 3.000 metri quadri coperti come un bunker nascosto nelle pieghe naturali del territorio, arredati con oggetti-scultura di design, lampade, tavoli, sedie, poltrone che portano la firma di Gio Ponti, Eames, Castiglioni, Le Corbusier, Mies van der Rohe, Breuer, 2.500 metri quadri di terrazze percorribili anche da auto, 12 esclusive camere avvolte dalla luce naturale, con orto giardino, ristorante d'autore, ovviamente stellato, piscina d'acqua termale, centro benessere, ma anche temporary gallery, ma anche libreria, ma anche azienda agricola biodinamica, un parco naturale di 20 ettari dove è possibile "perdersi e ritrovarsi con una sensazione di pace e di benessere che avvolge passeggiando con il corpo e con la mente circondati da un paesaggio che evoca lontani ricordi tra campi di grano e di papaveri castagneti noceti e alberi da frutta dai sapori dimenticati".

Oramai è questo il suo quartier generale. E' ritornato da dove era partito nel lontano 1985, quando prende le redini dell'osteria gestita dalla famiglia da oltre 100 anni e, approfittando dell'assenza del padre, Andrea, e potendo contare sulla timorosa ma partecipe complicità di mamma Rina, la rivoluziona. Cambia il nome, dandogli il suo, "An-

bilor. Burada təbii işığa bürünmüş 12 ekskluziv otaqlar, bostan və baxça, ulduza layiq görülmüş müəllif restoranı, termal sulu hovuz, gözəllik mərkəzi, müvəqqəti qalereya, kitabxana, biodinamik kənd təsərrüfatı təşkilatı vardır. 20 hektarlıq təbii parkın mənzərəsi taxıl və lələlər sahələrini, şabalıd, fındıx və meyvə baxçalarını xatırladır və bədənə sülh və rifah hissi verir.

Hal-hazırda Kolonnanın baş idarəsi buradır. 1985-ci ildə ailəsi ilə 100 ildən artıq işlədilər tavernanın idarə edilməsini əlin alan, atası Andrea-nın artıq tavernada işləməməsindən istifadə edərək anası Rina-nın fəal iştirakı ilə Antonello tavernanı inqilablaşdırır. Tavernanın adı dəyişilir, ona "Antonello Kolonna" adı verilir...Cəmi bir ildən sonra cavan Antonello Milli İtalyan Amerika Təşkilatı (NİAF) tərəfindən təşviq olunan "Romanın küləyi məhrəban küləkdir" adında mərasimdə böyük uğurla iştirak edir. Bir ildən sonra 1987-ci ildə İtaliya və ABS restoratorlarının dəvəti ilə Amerikaya uçur və orada 2-ci Avenyuda yəhudi-Roma "Albero d'Oro" restoranını açır. Hal-hazırda restoranın adı "Vabene"dir. Şöhrət qazanan sonra Kolonna CIA təşkilatından (Amerikanın Kulinariya İnstitutu) müasir Roma mətbəxinə dair kurslar keçirməyə tapşırıq alır və "Columbus Day", "New York Marathon", "Time of Italy" (ALİTALİA və BLOOMİNGDALE təşkilatları ilə əməkdaşlıq edərək) çıxışlarının, Futbol üzrə 1990-cı və 1994-cü illərin Dünya çempionatlarının və 1994-cü ildə SNAM üçün "Beynəlxalq Qaz Konqressi"-nin gastronomik hissəsi ilə məşğul olur. Beləliklə, Kolonna Kaza İtaliya tərəfindən Atlantadakı Olimpik Oyunların supervayzeri seçilir, bir ildən sonra isə may ayında ENİT milli turizm agentliyi ilə ona "Dünyada İtalyan mətbəxinin elçisi" adı verilir. Kolonna baş idarəsi Nyu York şəhərində olan "PAPER MOON" qrupun müşaviri (həmin qrup üçün İs-

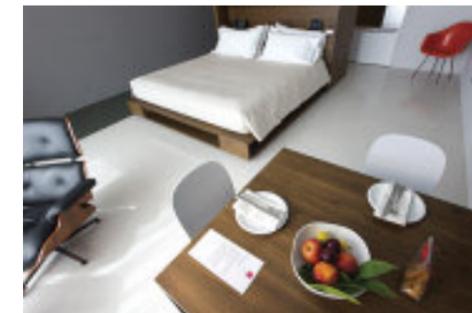

tonello Colonna” ...Passa un anno ed ecco che troviamo il giovane Antonello partecipare a una soirée promossa dalla NIAF (National Italian America Foundation) denominata "The wind of Rome is a friendly wind", dove miete notevoli successi. Un anno dopo nel 1987, vola in America su invito di un gruppo di ristoratori italoamericani, apre sulla 2nd Avenue, un ristorante di cucina ebraico-romana che chiamerà "Albero d'Oro", ora noto con il nome di "Vabene". A seguire, consolidata oramai la sua fama riceve dalla CIA (Culinary Institute of America) l'incarico di tenere lezioni sulla cucina romana moderna e cura inoltre il lato gastronomico di manifestazioni quali il "Columbus day", la "New York Marathon", "Time of Italy" (quest'ultimo in collaborazione con ALITALIA e BLOOMINGDALE), i Campionati Mondiali di Calcio del 1990 e del 1994, anno in cui si occuperà anche del "Congresso Internazionale del Gas" per la SNAM. Eccolo quindi supervisore di Casa Italia per i Giochi Olimpici di Atlanta e, nel maggio dell'anno successivo, nominato dall'ENIT "Ambasciatore della cucina italiana nel mondo", consulente del gruppo "PAPER MOON", con sede a New York, per il quale cura l'apertura dell'omonimo locale ad Istanbul, consulente di molte catene alberghiere fra cui la Ramada Inn in Times Square di New York, conduttore della rubrica gastronomica del programma televisivo ita-

tanbulda eyniadlı restoranın açılmasını idarə etməklə), sıralarında Nyu Yorkın Times Square meydanında Ramada Inn olmaqla çoxsaylı otel şəbəkələrinin müşaviri, 1991-1996-cı illərdə İtalyan "Più sani più belli" televiziya proqramı çərçivəsində gastronomik verilişin aparıcısı, Cathay Pacific Hava Yollarının və bir sıra vacib made-in-İtaly markalarının – Beretta kolbasalarının, Divella makaron məmulatlarının, De Longhi məişət texnikasının, Grana Padana və Pecorino Romano pendirlərinin təmsilçisi kimi fəaliyyət göstərir. 2000-ci ildə Sidney Olimpiadası zamanı Kaza İtaliya təşkilatının müdiri vəzifəsinə seçilir. Müxtəlif və zəngin təcrübəyə malik olan Kolonna əhəmiyyətli tədbirlər üçün restoran xidməti, qidalanma sahəsində axtarışlar, marketing, imic və kommunikasiya ilə məşğul olan F.U.D (İdarə olunan qida) təşkilatını yaradır. CREMONINI S.P.A. şirkəti ona qatarların vaqon-restoranlarında yeməklərin idarə olunmasını tapşırır: Roma-Milan-Roma marşrutu ilə işləyən ETR 500. Kolonna universitet təqdirini də qazanır: Luiss Universitetinin rəhbərliyi ona ictimai işənin idarə olunmasının 1999-2000-ci illərdə tədrisini tapşırır. Həmin il Palazzo Kici ona Nazirlər Şurasının Rəsmi Aşpazı vəzifəsini verir. Beləliklə, 18 oktyabr 2000-ci il tarixdə o, Böyük Britaniyanın kraliçası Yelizaveta II üçün prezident Culliano Amato ilə vermiş qonaqlığı idarə edir və hazırlayır. Kənd və meşə təsərrüfatı Naziri onu İtaliyanın qida irsinin qiymətləndirilməsinə aid Komitənin üzvü seçir. Belə milli və beynəlxalq təcrübə fərtinəsini yaşasada və hakimiyyət idarələrində yaxın adam hesablasada, Antonello Kolonna kənarında qalanları unutmur. Odur ki, 2002-ci ilin dekabr ayında o, Sant`Egidio-nun Mozambikdə QİCS-lə mübarizəyə yönəlmiş "Wine for Life" xeyriyyə

liano "Più sani più belli", dal 1991 al 1996, testimonial della Cathay Pacific Airlines, e dei più importanti marchi del made in Italy dai salumi Beretta alla pasta Di Vella, da De Longhi, al Grana Padano e al Pecorino Romano. Potrebbe bastare questo? Macché! Siamo solo all'inizio. Nel 2000 riceve la candidatura a responsabile per Casa Italia alle Olimpiadi di Sidney. Forte di tante esperienze dà vita al F.U.D , (Food under Direction), settore catering che si occupa di grandi eventi, ricerca editoriale, marketing, immagine e comunicazione applicati al campo dell'alimentazione. La CREMONINI S.P.A. lo incarica della gestione pasti sulla carrozza-ristorante dei treni ETR 500 lungo la tratta Roma-Milano-Roma. Arriva anche un riconoscimento universitario, la Luiss Management gli affida le docenze di management della ristorazione nell'anno accademico 1999/2000. In quello stesso anno Palazzo Chigi gli affida l'incarico di Chef Ufficiale della Presidenza del Consiglio dei Ministri. Qualifica che lo porta a curare e realizzare il pranzo che, il 18 ottobre

təşəbbüsünə öz töhfəsini verir; irsi xəstəliklərin araşdırılması üçün fondların toplanmasında BNL Kaza Teleton təşkilatı ilə əməkdaşlıq edir; Kənd və meşə təsərrüfatı Nazirliyi ilə "Fattoria Sociale" və "Alle porte di Roma" kimi sosial həmrəylik təşəbbüslərinin təqdimatı üçün təşkil olunmuş təntənəli şam yeməyi mərasimində, Unicef və digər təşkilatlarla birgə Argentinaya qida məhsullarının göndərilməsində iştirak edir və Sant`Egidio şəhər idarəetmə orqanları ilə bir sıra tədbirlərin keçirilməsində əməkdaşlıq edir (o cümlədən Trastevere ərazisində yerləşən Santa Maria kilsəsində 500-dən çox evsiz insanlar üçün Melad naharının hazırlanmasında). Kolonna dünyanı gəzərəkən öz Labiko restoranını unutmur və 2003-cü ilin oktyabr ayında restoranlar üzrə Guida dell'Espresso rəhbərliyi onu İtaliyanın birinci 15 restoranlarının siyahısına salır. Bir az sonra restorana Gambero Rosso rəhbərliyinin "tre forchette" kateqoriyası verilir. 2007-ci ilin oktyabr ayında Romada Palazzo delle Esposizioni binasının axırıncı mərtəbəsində "Open Kolonna" Restoranının açılış mərasimi keçirilir. Kolonna burada 2009-cu ildə Konfindustriya təşkilatının qonağı olan İsveç kral ailəsi üçün şam yeməyini təşkil edir. Bu restoran tezliklə Mişlen

2000, il Presidente del Consiglio Giuliano Amato offre alla Regina d'Inghilterra Elisabetta II. Di lì a poco il Ministro delle Politiche Agricole e Forestali lo nomina componente del Comitato per la valorizzazione del patrimonio alimentare italiano.

In questo vortice di esperienze nazionali e internazionali Antonello Colonna pur essendo entrato a pieno titolo nei palazzi del potere non dimentica però chi ne resta fuori. Ed eccolo nel Dicembre 2002 dare il suo contributo all'iniziativa benefica della Comunità di Sant'Egidio "Wine for Life" per la lotta all'AIDS in Mozambico, collaborare con BNL Casa Telethon per la raccolta di fondi destinati alla ricerca sulle malattie genetiche, partecipare alla Cena di Gala del Ministero delle Politiche Agricole e Forestali per la presentazione di iniziative di solidarietà sociale quali la Fattoria Sociale, alle porte di Roma, all'invio di generi alimentari in Argentina in collaborazione con l'Unicef ed altre associazioni, collaborare in più occasioni con la Comunità di Sant'Egidio, fino a preparare nella basilica di Santa Maria in Trastevere il pranzo di Natale per oltre 500 senzatetto.

In giro per il mondo ma senza mai dimenticare il suo ristorante di Labico che nell'Ottobre 2003 la Guida dell'Espresso colloca nell'empireo dei primi quindici ristoranti italiani. E tre forchette gli arrivano anche dalla Guida del Gambero Rosso.

Nell'ottobre del 2007 un'altra consacrazione ufficiale, inaugura il Ristorante Open Colonna all'ultimo piano del Palazzo delle Esposizioni a Roma. E qui organizza nel 2009 una cena per i Reali di Svezia ospiti di Confindustria. Su quel ristorante si posa ben presto una stella Michelin e una stella rimane anche sul ristorante di Labico.

Ce ne sarebbe abbastanza per vivere di rendita con l'orgoglio di avere conquistato successi e affermazioni in tutto il mondo. Ma non è così per Antonello Colonna che nel 2012 decide di tornare a Labico, non nel ristorante che gli ha dato fama internazionale ma in un nuovo spazio avveniristico, dove non ci sono confini fra interno ed esterno, fra pubblico e privato, dove non ci sono pareti a delimitare funzioni d'uso, reception, bar, ristorante, biblioteca, salotto, galleria d'arte, immerso nel parco naturale di Vallefredda. Un ritorno non certo al passato ma al futuro.

E la cucina? E' quella che a dispetto di tanti innovatori e sperimentatori che hanno eccitato le cronache gastronomiche di questi anni, non ha mai rinnegato la sua origine contadina, che affonda le mani nell'orto e nelle aie con sapienza, che propone il lusso nella semplicità anarchico-rivoluzionaria dei fornelli.

ulduzunu alır, ulduzun digəri isə Labiko restoranına verilir. Bütün dünyada uğur qazanmış və tanınmış Antonello Kolonna artıq heç bir fəaliyyət görmədən yaşaya bilər. Lakin o, 2012 ildə Labikoya qayıtmaq qərarına gəlir: ona beynəlxalq şöhrət qazandırmış restorana yox, gələcəyi əvvəlcədən görən yeni bir yerə. Burada daxili və xarici, ictimai və şəxsi anlayışları arasında sərhəd yoxdur, Vallefredda təbii parkının yaşillığına qərğ olmuş gözləmə otağı, bar, restoran, kitabxana, salon və incəsənət qalereyası arasında divarlar yoxdur. Beləliklə, keçmişə yox, gələcəyə qayıdış müşahidə olunur. Bəs mətbəx necə? İllər ərzində çoxsaylı gastronomik xəbərlərinin ön səhifələrində olan yenilik və sınaqlara baxmayaraq, kənd mənşəsini unutmamış, əllərini bostan və anbara salan, sadəliyin əzəmətini təklif edən mətbəx kimi qalmışdır.

MASTER IN RESTAURANT MANAGEMENT and MARKETING

New enterprises in the food and beverage

PROGRAM

The training program is based on a method of theoretical / practical and the 6 macro modules divided into the following subjects:

- History, market and legal aspects the world of food
- Food & Beverage Management
- Management of resources human
- Business plan and start-up
- Marketing, communication, food design
- Production of events other activities

There are visits to companies manufacturing, services, companies agricultural, restaurants and hotels, tastings and workshops kitchen.

DURATION

The course is structured in formula full time for a period of 10 months.

- Lectures: 4 months
- Project Work
- Experiential Moments
- Stage: 6 months

antonellocolonna.it

LE CITTÀ DI Bormio e Gach STRINGONO IL PATTO DI AMICIZIA

Siglato il patto di amicizia Sabato 8 Marzo 2014

Cinzia Elmi
Foto di Armando Trabucchi - altarezianews.it

Bormio, piccolo gioiello della regione Lombardia situato nel Parco Nazionale dello Stelvio, rappresenta una delle località più importanti del Nord Italia, sia per la lunga storia della sua popolazione che si ipotizza addirittura discendere dagli Etruschi, sia per la sua meravigliosa posizione geografica che la vede dominante nell'alta Valtellina, circondata da montagne che superano i 3000 metri. Bormio è da sempre meta di migliaia di visitatori, attratti dalla varietà di impianti sportivi, dalla presenza delle antiche fonti termali, dall'enogastronomia locale e dalla sorprendente ospitalità degli abitanti.

Gach, capoluogo dell'omonima regione, situata nella parte nord-occidentale dell'Azerbaigian ai confini con la Georgia, è una delle località più belle del Gran Caucaso. Il paesaggio montano che la caratterizza è particolarmente ricco di fonti d'acqua, torrenti, cascate e laghi ed i suoi boschi sono popolati da meravigliose creature selvatiche come gli orsi, gli stambecchi, i gatti selvatici, i lupi, gli sciacalli ed i cinghiali.

La presenza dell'uomo nell'area di Gach, testimoniata da importanti ritrovamenti archeologici, risale addirittura all'epoca neolitica e successivamente all'età del bronzo e alla prima età del ferro.

La regione di Gach è ricca di monumenti, chiese appartenenti all'Albania Caucasica, antiche moschee e fortezze che la rendono una delle mete più interessanti dell'Azerbaigian.

L'8 Marzo 2014 a Bormio, il Sindaco di Bormio Beppe Occhi ed il

Bormio və Qax şəhərləri Dostluq sazişi imzalayır

Lombardiya regionunun kiçik mirvarisi sayılan Bormio şəhəri, Stelvio Milli Parkında yerləşib, fərziyyələrə görə qədim etrusklardan yaranan xalqının tarixi keçmiş və hündürlüyü 3000 metrədən yuxarı dağlarla əhatə olunan Valtellina yüksəkliyində tutduğu əsas coğrafi mövqeyi ilə Şimali İtaliyanın ən əhəmiyyətli ərazilərindən biri sayılır.

Bormio idman kompleksləri, qədim isti bulaqları, qida ənənələri və əhalisinin qeyri-adi qonaqpərvərliyi ilə daima minlərlə insanları özünə cəlb edir.

Qax, eyniadlı regionun baş şəhəri olub Azərbaycanın Gürcüstanla sərhədi olan şimal-qərb ərazisində yerləşib, Böyük Qafqazın ən gözəl yerlərindən biridir. Bulaqlar, çaylar, şaləələr və göllərlə zəngin bu dağ landsaftının meşələri ayı, dağ keçisi, vəhşi pişik, tülkü, çaqqal və çöldonuzu kimi heyvanlarla zəngindir.

Governatore di Gach Musa Shakiliyev hanno siglato il patto di Amicizia, che di fatto rappresenta lo strumento attraverso il quale le due comunità potranno intraprendere un percorso di reciproca conoscenza e in seguito sviluppare progetti di interscambio in ambito culturale, turistico, educativo ed economico;

Il gemellaggio tra le due città è stato voluto e promosso da Azer Kerimli, Membro del Parlamento della Repubblica dell'Azerbaigian e Presidente del Gruppo Interparlamentare d'amicizia italo-azerbaigiano, e dal collega europarlamentare Fiorello Provera. I due promotori del progetto, dopo aver visitato rispettivamente le due località ed averne conosciuto a fondo le caratteristiche storiche e geografiche, hanno convenuto che Bormio e Gach, seppur geograficamente così distanti, avrebbero potuto dialogare ed iniziare un percorso di reciproco sostegno in considerazione dei molti aspetti che le accomunano. Il progetto di Kerimli e Provera si è concretizzato con l'incontro delle due delegazioni nel palazzo che storicamente rappresenta il governo a Bormio, il Palazzo De Simoni, e con la conseguente firma del patto di amicizia, che sarà sancito con un voto ufficiale del consiglio comunale nei prossimi giorni

"ribadisco la totale disponibilità alla cooperazione ed all'amicizia con la città di Bormio e mi auspico che una sua delegazione possa presto visitare l'Azerbaigian e la regione di Gach".

"Oggi viene sancito un patto di amicizia tra Bormio e Gach grazie al quale due comunità geograficamente molto lontane e distanti per lingua, cultura e tradizioni avranno modo di intraprendere un percorso di conoscenza reciproca; ciò che ci accomuna costituirà la solida base da cui partire, ciò che ci differenzia incoraggerà le azioni per una partecipata conoscenza gli uni degli altri".

"La regione di Gach è entusiasta di questa iniziativa; la nostra è una terra simile alla vostra nella quale, a differenza di quanto sta accadendo in altre realtà anche vicine, la convivenza e l'accoglienza sono motivo di orgoglio. Che la fratellanza ci conduca; non siamo pronti, sempre, a cooperare".

"Questo gemellaggio ha grande importanza proprio per la reciproca volontà di allargare gli orizzonti, di aprirsi al mondo e di collaborare per la pacifica convivenza".

həyata keçirilməsinə başlanğıc verdilər.

Şəhərlər arasında qardaşlaşmanı Azərbaycan Respublikasının Millət Vəkiləri Azər Kərimli və İtaliya Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun Prezidenti və Avropa parlamentinin deputatı olan Fiorello Proveva tərəfindən təklif olunmuşdur. Layihənin bu iki təşəbbüskarları hər iki ərazini bütövlükdə və müvafiq olaraq tarixi və coğrafi xüsusiyyətlərini tamamilə öyrəndikdən sonra Bormio və Qax kimi coğrafi baxımdan belə uzaq məsafədə yerləşən şəhərlərin onları birləşdirən oxşar cəhətlərin köməyi ilə qarşılıqlı dəstək layihəsi ilə danışıqlara başlamışlar. Kərimli və Proveranın birgə layihəsi Bormioda tarixi hökumət binası sayılan De Simoni sarayında nümayəndə heyətlərinin görüşü və yaxın günlərdə şəhər şurasının rəsmi səsverməsi ilə qüvvəyə minəcək, dostluq sazişini imzalamaları ilə rəsmiləşdi.

"Bormio şəhəri ilə əməkdaşlıq və dostluğa tamamilə hazır olduğumuzu qeyd edirəm və onun nümayəndələrinin tezliklə Azərbaycana və Qax rayonuna səfər etməsini arzulayıram"

Bu gün Bormio və Qax arasında dostluq sazişinin qəbul olunması, dil, mədəniyyət, ənənələr baxımından çox uzaq olan bu iki coğrafi cəhətdən uzaq məsafədə yerləşən icmaların qarşılıqlı tanışlıq münasibətinə qədəm qoyması həyata keçir; oxşar cəhətlərimiz təməl daşımız, fərqli cəhətlərimiz isə bir-birimizi tanımaq üçün qarşılıqlı fəaliyyət səbəbimiz olacaq".

"Qax rayonu bu təşəbbüsə çox həvəsli; bizim ərazilər bir çox yaxın yerlərdən fərqli olaraq sizin ərazilərə çox bənzəyir və öz qonaqpərvərliyi və həyat tərzi ilə qurur doğurur. Qoy bu qardaşlıq daima davam etsin və biz həmişə əməkdaşlıq etməyə hazırıq"

" Bu qardaşlaşma məhz üfqləri genişləndirmə, dünyaya açılmaq və dinc birgə yaşayış şəraitində qarşılıqlı əməkdaşlıq etmək istəyi baxımından əhəmiyyət kəsb edir."

Enterprises

Special Section
offered by

VACCARI
HERMITAGE COLLECTION

Ask more information about our
Enterprises Networking to
membership@italiaazerbaigian.org

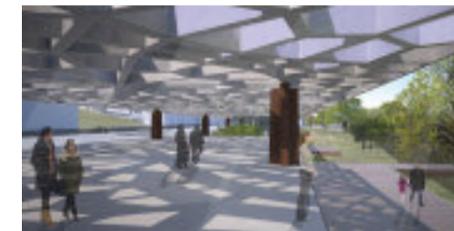
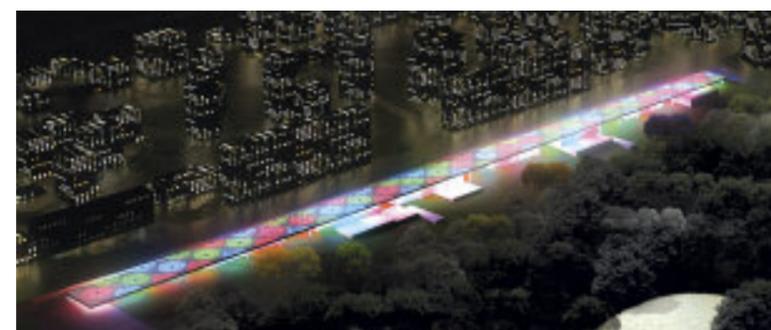
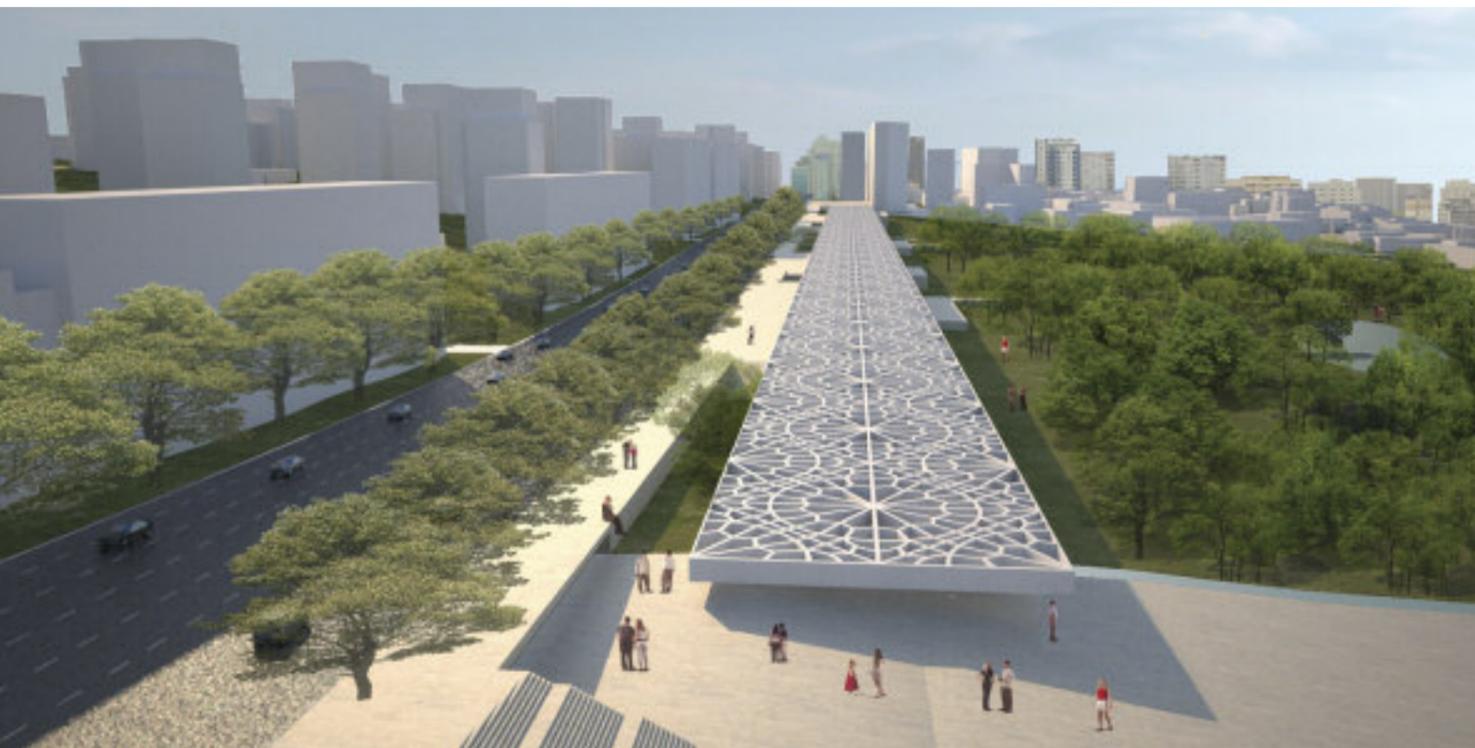
Real Estate • Architecture • Interior Design • Materials and Components

Networking

Shebeke Park

Il progetto di un grande parco nel centro di Baku

BAKUPOST.az

Abbiamo intervistato l'architetto italiano **Laura Peretti**, di Studio Inso di Roma, autrice del progetto "Shebeke Park", un grande parco nel centro di Baku nella zona oggi denominata "Sovietska", oggi al centro dell'attenzione perché qui si prevedono grandi cambiamenti urbanistici.

Prima di tutto vorrei dire che sono molto onorata di aver avuto l'opportunità di lavorare con l'Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi e vorrei comunque spiegare che il mio progetto, pur essendo stato recepito nel Piano Regolatore del centro di Baku, è ancora una proposta poiché molti sono i temi su cui il Governo Azerbaigiano deve prendere decisioni definitive.

Il progetto che ho proposto è un parco diverso da quelli che esistono oggi in centro a Baku: si tratta di un vero parco naturalistico, in cui è possibile dimenticarsi di essere in città, più simile a Central Park che a un giardino, un polmone verde che ha uno straordinario valore per la salute collettiva delle generazioni presenti e future, proprio per la sua collocazione strategica nel cuore di Baku. Fare un parco in una zona centrale molto degradata anziché costruire è a mio parere una decisione assolutamente straordinaria e lungimirante, soprattutto se vista alla luce delle recenti proteste della vicina Turchia, dove la popolazione è addirittura scesa in piazza per difendere il diritto al verde e in generale allo spazio pubblico.

Ci racconta qualche altro dettaglio di questo progetto?

Il parco che ho immaginato è uno spazio verde fittamente vegetato in alcune parti e con grandi radure, un parco pieno di attività utili a sopportare la stressante vita urbana, completamente privo di strade carra-

Biz bu gün baş verən dəyişikliklərin diqqət mərkəzi olan və "Sovetski" adlanan ərazidə, Bakının mərkəzi hissəsində salınacaq böyük park- "Şəbəkə Park" layihəsinin müəllifi, Romada Studio İnsonun memarı Laura Perettidən müsahibə aldıq.

İlk öncə mən qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan Respublikası dövlət şəhərsalma və arxitektura komitəsi ilə işləmə imkanına malik olduğum üçün çox şadam və qeyd etmək istərdim ki, mənim layihəm Bakının mərkəzi hissəsinin Ərazi Planlaşdırma layihəsi tərkibindən qəbul olunsada bu hələlik bir təklif olub, bəzi məsələlərdə Azərbaycan Hökumətinin qəti qərarlar verməsi ilə bağlıdır.

Mənim təklif etdiyim layihə bu gün Bakının mərkəzində yerləşən parklardan fərqlənir: bu naturalist park, adi bağlara bənzəməyib daha çox Central Park-a bənzəməsi ilə insana şəhərdə olduğunu unuduran, Bakının mərkəzində yerləşməsi ilə onun ağ ciyərinə çevriləcək və ümumilikdə, istər indiki, istərsə də gələcək nəsillərin sağlamlığında əvəzolunmaz rolə malik olacaqdır. Mərkəzi ərazidə və dağıntılardan yerində tikinti əvəzinə park salınması təşəbbüsü, xüsusilə son zamanlar yaxın Türkiyədə baş verən ictimai ərazilərin və yaşıllığın müdafiəsi üçün əhalinin etirazları zəminində, zənnimcə çox qeyri adi və uzaqgörən addıdır.

Bizə bu layihədən daha nə deyə bilərsiniz?

Mənim nəzərimdə tutduğum park şəhərin stressli həyatında yaşayanlar üçün yararlı fəaliyyətlərlə dolu, böyük çəmənliklərə və six bitki örtüyünə malik və şəhərin alçaq və hündür zonalarını birləşdirərək əhaliyə rahat keçidi təmin edən yeraltı yollara malik olmaqla, özündə düz yolun olmadığı böyük bir təbii zonadır.

Layihənin strategiyasında vacib hesab olunan və tarixi abidə kimi saxlanılan tikililərin mövcud olması xaricində, ərazidə hündür binalar olmayacaq.

bili che lo attraversano perché la viabilità urbana è stata prevista sotterranea in modo da garantire comunque i collegamenti fra la parte bassa e alta della città.

All'interno dell'area non esiste alcun edificio alto e la strategia del progetto è tale da consentire la conservazione di alcuni edifici, sia che siano monumenti sia che vengano considerati importanti per la memoria del luogo.

La splendida moschea TaziPiri potrà finalmente essere vista da lontano in tutta la sua bellezza, grazie alla Piazza e ai grandi spazi aperti ad essa dedicati.

L'unico edificio nuovo previsto è ispirato ad una delle grandi tradizioni azerbaigiane, quella della Shebeke, che viene trasformata in una lunga copertura, e ricorda un tappeto sospeso, una passeggiata continua che ospita tre importanti livelli di servizi, uno interrato con parcheggio, uno al livello della strada e l'altro a quello più basso del parco, con bar, fitness club, parchi giochi per i bambini, centri culturali e negozi. Linea di transizione fra la città e il verde, "Shebeke" si estende sulla intera dimensione della Nerimanov Prospekti, collegando visivamente con una linea le Flame Towers e le torri della Insaatchilar Avenue, divenendo un punto di riferimento anche per la vita notturna della città: la notte, Shebeke si trasforma in un enorme tappeto luminoso che fa da basamento a tutti gli alti edifici intorno, facendoli risaltare ma allo stesso tempo definendo la linea oltre la quale non possono andare, che è la soglia del parco.

C'è chi dice che a Baku non si possono fare parchi di questo tipo, perché gli alberi non crescono bene.

In passato il sistema idrico della città non garantiva sufficienti condizioni per l'irrigazione: oggi questa situazione è molto migliorata e se non si possono cambiare il vento e il terreno di una città, certamente l'esperienza e la cultura del verde ci insegnano che con alcuni accorgimenti importanti molte cose divengono possibili. E' per questo motivo che per la parte botanica ci siamo avvalsi della preziosa consulenza di Rosi Sgaravatti che conosce molto bene il clima e le piante dell'Azerbaigian, dove lavora già da tempo, e che dirige il più antico e prestigioso vivaio italiano con oltre 150 anni di esperienza.

Per finire vorrei aggiungere che sono particolarmente orgogliosa che gli architetti azerbaigiani a cavallo il 19° il 20° secolo abbiano costruito e progettato molti importanti edifici di Baku su modello della architettura italiana, e spero che questo mio progetto, ispirato invece alla tradizione azerbaigiana, si possa collocare nella lunga scia dei rapporti e degli scambi culturali fra i nostri paesi e i nostri popoli

Nəhayət ki, böyük Meydan və onu əhatə edən açıq sahələrin sayəsində möhtəşəm Təzə Pir məscidi uzaqdan görünə biləcək.

Nəzərdə tutulan yeganə tikili, Azərbaycanın böyük "Şəbəkə" ənənələrinə əsaslanıb uzun bir örtük şəklində asılı xalqanı xatırladan və uzun keçid boyu üç əsas xidməti, yeraltı dayanacaq, yol həddində və üçüncü yəni parkın ən aşağı hissəsi, kafe, fitness klub, uşaqlar üçün oyun ərazisi, mədəni mərkəz və mağazaları insanlara təklif edir. "Şəbəkə" bütün Nərimanov Prospekti boyunca uzanıb, Flame Towers-ə və İnşaatçılar prospektinin binalarına qədər gedib çıxaraq şəhərin gecə həyatının da mühüm hissəsinə çevrilir: Şəbəkə gecə böyük işıqlı xalqaya çevrilərək ətrafdakı binaları daha da işıqlandıraraq onların bazasını təşkil edir və eyni zamanda parkın son sərhədini müəyyənləşdirir.

Deyərlər ki, Bakıda ağaclar yaxşı inkişaf etmədiyinə görə bu cür parkın yaradılması mümkün deyil.

Keçmişdə şəhərin suvarma sistemi suvarmaya kifayət etmirdi: bu gün vəziyyət belə deyil və əgər biz bir şəhərin torpaq qatını onun küleyini dəyişdirmək iqtidarında olmasaq belə, bitkilik mədəniyyəti və təcürbəsi sübut edir ki, bir çox tədbirlər nəticəsində nailiyyətlər əldə etmək mümkündür. Məhz bu səbəbdən də biz Azərbaycanın iqlimi və onun bitki örtüyünə yaxşı bələd olan və burada uzun müddət işləmiş, İtaliyanın 150 illik təcürbəsinə malik ən qədim və dəyərli vivariumunun rəhbəri Rosi Sgaravattinin botanika sahəsində dəyərli məsləhətlərindən bəhrələnməyə düşünmüşük.

Sonda əlavə etmək istərdim ki, hələ 19 və 20-ci əsrlərdə Azərbaycan memarlarının bir çox tikili və binaları italyan memarlıq layihələrinin əsasında layihələndirməsi qürur verici haldır və mən ümid edirəm ki, bu gün mənim Azərbaycan ənənələrindən ilhamlanan layihəm bizim ölkəmiz və xalqlarımız arasında uzun müddət davam edən əlaqə və mübadilənin bir hissəsi olacaq.

Il Gruppo Qrupu

nasce da due realtà professionali, TECNOPOLIS e Studio Buzi, fondate negli anni '90 aggregando diversi tecnici, ingegneri ed architetti, con molteplici esperienze professionali alivello nazionale ed internazionale. Offre servizi integrati di architettura e ingegneria per l'edilizia-commerciale, direzionale e industriale; oggi conta più di 40 tra soci e collaboratori.

iki professional reallıqların - TECNOPOLIS və Studio Buzi - bir-ləşməsi nəticəsində yaranmışdır. Həmin şirkətlər 90-cı illərdə milli və beynəlxalq səviyyələrdə zəngin təcrübəyə malik olan müxtəlif texniki mütəxəssislərin, mühəndislərin və memarların iştirakı ilə təsis olunmuşdur. Tərkibində 40 nəfərdən çox orta və işçi çalışan Ro.Bo.T Qrupu ticarət, inzibati və sənaye tikintisi sahəsində memarlıq və mühəndislik xidmətlərini göstərir.

TECNOPOLIS SpA BOLOGNA +39 051 6132758 e-mail:info@tecnopolis.it

Studio Buzi ed Associati ROMA +39 06 93661230 e-mail:info@studiobuzi.it

Nuova sede della SAIT a Trento
SAIT-in Trentoda yeni qərargahı

Nuovo parcheggio della Fiera di Bologna
Fiera di Bolognanın yeni avtomobil dayanacağı

Ristrutturazione dell'ex cinema Ambasciatori di Bologna
Keçmiş Bologna Ambaşatore kinoteatrının bərpası

Nuova sede della CNNA a Prato
Pratoda CNNA-nın (qeyri-ərzaq milli təşkilatı) yeni qərargahı

RoBoT opera in regime di Qualità conforme alla norma UNI EN ISO 9001:2008 dal 2003, sia inambito pubblico che privato, nei seguenti settori:

Qrup 2003 ildən etibarən UNI EN ISO 9001:2008 keyfiyyət normalarına uyğun ictimai və fərdi şəkildə aşağıdakı sektorlarda çalışır:

EDILIZIA CIVILE

Centri direzionali e commerciali
Strutture socio-sanitarie
Strutture destinate all'istruzione, allo sport e allo spettacolo
Strutture alberghiere
Complessi residenziali

EDILIZIA INDUSTRIALE

Industrie manifatturiere

LOGISTICA

Consulenza logistica per reti commerciali e industriali
Centri di stoccaggio e distribuzione

RESTAURO

Recupero e restauro del patrimonio storico

VIABILITA' E TRASPORTI

Strade e ferrovie
Grandi opere d'arte (ponti, viadotti e gallerie)
Reti e cunicoli tecnologici
Arredo urbano e verde attrezzato
Infrastrutture di parcheggio urbano

AMBIENTE

Studi di impatto ambientale

La struttura tecnico-produttiva è in grado di offrire alla Committenza una assistenza tecnicacompleta e integrata nei vari aspetti disciplinari, dallo studio di fattibilità tecnico economico alla progettazione edirezione dei lavori generale e specialistica, attenta al risparmio energetico e ad una architettura ecosostenibile; è dunque in grado di offrire ai propri clienti interventi a 360 gradi:

Texniki istehsalat strukturun Müştərilərə tam texniki və müxtəlif intizam aspektləri ilə inteqrasiya olunmuş yardım göstərməyə imkanları vardır: texniki və iqtisadi əsaslandırmadan başlayaraq ümumi və xüsusi növlü işlərin layihələşdirilməsi və idarə olun-masınadək. Hər zaman enerji sərfinə qənaət etməklə və ekoloji cəhətdən davamlı memarlıq üsullarına üstünlük verməklə Qrup müştərilərinə aşağıdakı hərtərəfli xidmətləri göstərməyə hazırdır:

- studi di fattibilità tecnico economica
- project management e progettazione integrata, architettonica, strutturale e impiantistica
- documentazione tecnico-amministrativa per emissione appalti
- direzione lavori generale e specialistica
- studi di impatto ambientale e progettazione delle opere di mitigazione
- coordinamento e supervisione della sicurezza nei cantieri

- Texniki və iqtisadi əsaslandırma
- Layihələrin idarə olunması; inteqrasiya olunmuş, memarlıq, strukturlu layihələşdirmə və sənaye obyektlərin layihələşdirilməsi və tikintisi
- Tender müsabiqələrin elan olunması ilə bağlı texniki və inzibati sənədlərin hazırlanması
- Ümumi və xüsusi növlü işlərə nəzarət
- Ətraf mühitə təsirlə bağlı araşdırmalar və təsirin azaldılması üçün tik-intilərin layihələşdirilməsi
- Tikinti meydanlarında təhlükəsizlik fəaliyyəti ilə bağlı koordinasiya və nəzarət

MÜLKİ TİKİNTİ

İnzibati və ticarət mərkəzləri
İctimai tibbi strukturlar
Təhsil, idman və teatr üçün nəzərdə tutulmuş strukturlar
Mehmanxana strukturları
Yaşayış kompleksləri

SƏNAYE TİKİNTİ

Emaledici sənaye fabrikləri

LOGİSTİKA

Ticarət və sənaye şəbəkələri üçün logistika ilə bağlı məsləhətlərin verilməsi
Anbarlaşdırma və paylaşdırma mərkəzləri

BƏRPA

Tarixi irsin bərpası

YOL ŞƏBƏKƏSİ VƏ NƏQLİYYAT

Traslar və dəmir yolları
Dahi sənət əsərləri (körpülər, üst və yeraltı keçidlər)
İstehsalat şəbəkələri və tunelləri
Şəhərin bəzəkəndirilməsi və yaşıllaşdırılması
Şəhər dayanacaq infrastrukturuları

ƏTRAF MÜHİT

Ətraf mühitə təsirlə bağlı araşdırmalar

Nuova sede della SAMP di Bologna
Bologna SAMP-in (dəqiq mexanika səhmdar cəmiyyəti) yeni qərargahı

Sede provinciale dell'ARPA di Piacenza
Piacenza ARPA-nın(ərtaf mühitin mühafizəsi üçün regional agentlik) əyalətdəki qərargahı

Ospazio e le attività dello studio

Ospazio architetti è uno studio di architettura con sede in Roma. Lo studio si compone di figure professionali diverse e sinergiche in grado di unire aspetti tecnici ed estetici, con un team composto da architetti, ingegneri e designer che lavorano in maniera da sviluppare dei prodotti di architettura contraddistinti da soluzioni tecnologicamente innovative e da un design contemporaneo e ricercato. Le soluzioni tecnologiche mirate ad aspetti di sostenibilità e risparmio energetico sono studiate da ingegneri ed architetti che definiscono aspetti strutturali ed impiantistici legati all'impostazione architettonica di progetti caratterizzati al contempo da concept iniziali e soluzioni di dettaglio sviluppate da designer. Lo studio inoltre partecipa a gare, appalti e competizioni internazionali in partnership con strutture di progettazione architettonica e di ingegneria sia italiane che estere.

Unire Interior design e Urban contest come metodo di progettazione

Mette in atto progetti di architettura, in Italia e all'estero, occupandosi della tematica dello sviluppo e del cambiamento, nella dualità tra innovazione e esistente, tra funzione e forma. Si occupa della riconversione di edifici e complessi edilizi, dando nuove funzioni e nuovi punti di vista, mette in campo un costante approfondimento enfatizzando il dialogo tra interior design e the urban contest. Mediando tra l'innovazione del design proposto e lo spazio, i dettagli, le rigidità e le decorazioni dell'esistente. Portavoci di una progettualità "made in Italy", si fanno garanti di proporre prodotti edilizi di qualità, attraverso l'utilizzo di materiali e tecnologie di ultima generazione. Dopo le esperienze maturate nella progettazione di interni e nell'architettura urbana, grazie alla collaborazione con le Pubbliche Amministrazioni, alla partecipazione ai concorsi di architettura e ai progetti realizzati, lo studio interagisce anche nella progettazione e realizzazione di allestimenti. I principali settori di interesse sono gli studi di fattibilità, e la progettazione

"Ospazio" memarlıq şirkəti və onun fəaliyyəti

"Ospazio architetti" - baş idarəsi Roma şəhərində yerləşən memarlıq şirkətidir. Şirkətin işçi qüvvəsi - bir komanda kimi çalışan, texniki və estetik aspektləri birləşdirməyə qadir olan müxtəlif professional mütəxəssislərdir. Burada çalışan memarlar, mühəndislər və dizaynerlər texnoloji cəhətdən innovativ olan, müasir və incə dizaynları ilə fərqlənən memarlıq məhsullarının işlənilib hazırlanması ilə məşğuldur. Davamlılıq və enerjiyə qənaət aspektləri ilə bağlı texnoloji həll yolları mühəndis və memarlar tərəfindən nəzərdən keçirilir. Onlar həm ilkin konsepsiya, həm də memarlarla hazırlanmış detalların həlli ilə fərqlənən və memarlıq tapşırığına uyğun həyata keçirilən layihələrin struktur və layihələşdirmə aspektlərini müəyyənləşdirirlər. Şirkət həmçinin memarlıq və mühəndislik layihələşdirilməsi ilə məşğul olan həm İtaliyan həm də xarici təşkilatlarla birgə beynəlxalq səviyyədə müsabiqə və tenderlərdə iştirak edir.

İnteryer dizaynının və şəhər kontekstinin birləşməsi - layihələşdirmə üsulu kimi

"Ospazio architetti" qrupu memarlıq layihələrinin İtaliyada və xaricdə həyata keçirilməsi ilə məşğul olur və bu istiqamətdə inkişaf və dəyişiklik mövzusunda, innovasiya və mövcudluq, funksiya və forma duallığına diqqət yetirir. Şirkət binaların və tikinti komplekslərinin yenidən qurulması sahəsində çalışmaqda birgə yeni funksiya və baxışları təklif edir, interyer dizaynı və şəhər konteksti arasında dialoqun vacibliyini daima vurğulayır. "Ospazio" təklif edilmiş dizaynın innovasiyası və mövcudluğun boşluğu, detalları, ciddiliyi və bəzəkləri arasında vasitəçi kimi çıxış edir. "Made in Italy" planlaşdırılmasının rəsmi təmsilçisi kimi ən müasir materiallar və texnologiyaları istifadə etməklə Şirkət təklif olunan tikinti məhsullarının keyfiyyət qərarını kimi çalışır. İnteryerin layihələşdirilməsi və şəhər memarlığı sahələrində zəngin təcrübə topladıqdan sonra, Hökumət Orqanları ilə əməkdaşlıq, memarlıq müsabiqələri və layihələrində iştirakı sayəsində, Şirkət həmçinin avadanlığın layihələşdirilməsi və tikintisi sektorlarında fəaliyyət göstərir. Əsas maraqlandırıcı sek-

architettonica per le seguenti categorie di opere: ristrutturazioni e nuove costruzioni; riqualificazione e arredo urbano allestimenti per mostre, esposizioni; "progettazione inclusiva"; arredamento e decorazione di interni. La filosofia dello studio è quella infatti di fornire alla committenza un prodotto finito, dove tutto il processo creativo-progettuale che nasce con le linee architettoniche dell'involucro fino ad arrivare allo studio della luce piuttosto che l'arredamento, ha pari importanza. L'approccio all'architettura è prettamente orientato alla ricerca di soluzioni ecocompatibili e sostenibili.

La progettazione delle Spa, marchio di fabbrica dello studio

Ospazio si orienta verso la progettazione del lusso, dagli alberghi alle Spa, con un approccio che unisce il Design d'autore ricercato ed elegante alla tecnologia e sostenibilità energetica. L'insieme di questi fattori permette la realizzazione di spazi unici, ricchi di atmosfere e concentrati sulle emozioni e sul benessere dell'uomo. Negli spazi progettati da Ospazio, il sentirsi bene di chi vive lo spazio rappresenta una priorità. Gli spazi Spa e centri benessere rappresentato il marchio di fabbrica dello studio dal punto di vista della progettazione in quanto evidenziano questo approccio progettuale. Il benessere dell'uomo come obiettivo principale si traduce in spazi essenziali che si sviluppano come sentieri ricchi di sensazioni stimolanti in cui si susseguono emozioni e stati d'animo che coinvolgono corpo e spirito di chi li vive. In questi scenari gli elementi che prevalgono sono essenze primordiali, in cui l'individuo è posto a diretto contatto con materiali naturali quali acqua, terra, pietra divenendo parte integrante di un unico ecosistema che pone al centro l'uomo ed il suo benessere.

torlar f texniki iqtisadi əsaslandırma və aşağıda sadalanan tikintilər üçün memarlıq layihələşdirilməsi: bərpa-edilmə və yeni tikintilər; ixtisasartırma və şəhərin bəzənməsi, sərgi və ekspozisiya tədbirləri üçün avadanlıq; "eksklüziv layihələşdirmə"; interyerin mebel ilə təchiz olunması və bəzənməsi. Şirkətin fəlsəfəsi f müştərilərə yekun məhsulun təhvil verilməsidir. Burada bütöv yaradıcı və layihələşdirmə prosesi f məhsulun üst hissəsinin arxitektolik xəttlərdən başlayaraq işıq və mebelin layihələşdirilməsində eyni şəkildə vacibdir. Memarlığa yanaşma isə ekoloji cəhətdən uyğun və davamlı olan həll yollarının axtarışına yönəlmişdir.

Spa mərkəzlərinin layihələşdirilməsi Şirkətin ticarət markasıdır

"Ospazio" Şirkəti lüks tikintilərin layihələşdirilməsi sahəsində böyük maraq göstərir. İncə və zərif müəllif dizaynını texnologiyaya və enerji davamlılığı ilə birləşdirən yanaşma üsulundan istifadə edərək Şirkət mehmanxana və Spa mərkəzlərini layihələşdirir. Bu faktorların birliyi unikal, zəngin mühitli və insanın emosiyaları və rifahını ön plana çıxaran binaların tikilməsini mümkün edir. "Ospazio" Şirkəti ilə layihələşdirilmiş binalarda prioriteti orada yaşayan insanların xoş rifahı təşkil edir. Spa və istirahət mərkəzləri bu layihə yanaşmasını əks etdirdiklərinə görə layihələşdirmə nöqtəyi nəzərdən Şirkətin ticarət markasını təmsil edirlər. İnsanın rifahı əsas məqsəd kimi boşluqların sadəliyində, orada yaşayanların bədən və ruhlarına təsir göstərən müsbət emosiyaların xoş təsurlarla zənginləşdirilməsində izləyə bilər. Bu ssenarilərdə üstünlük təşkil edən elementlər f ilkin varlıqlardır və burada insan su, torpaq, daş kimi təbii materiallarla birbaşa təmasda olmaqla ön planında insan və onun rifahı olan yeganə ekosistemin tərkib hissəsinə çevrilir.

Intervista ad Andrea Ricci,

esperto del settore immobiliare

Daşınmaz əmlak sektorunun mütəxəssisi Andrea Ricci ilə müsahibə

Hörmətli cənab Andrea, İtaliyanın daşınmaz əmlak bazarı ilə bağlı bizə qısa məlumat verə bilərsinizmi?

İtaliyada dəyəri olan daşınmaz əmlakın alınması üçün hal-hazırda əlverişli vaxtdır. İtaliyanın iqtisadiyyatına uzun müddət ərzində mənfi təsir göstərən iqtisadi vəziyyət bir neçə ay öncə xarici sərmayəçilərin bizim ölkədə daşınmaz əmlakın alınması ilə bağlı maraqlarını azaltmaq üçün zəmin yaratmışdır. Bu cür vəziyyət əslində onların diqqətini London, Paris, Asiya və Ərəb ölkələrinin bazarlarına yönəlmiş və zənnimcə bir xırda lakin əhəmiyyətli xüsusiyyətin nəzərdən qaçırılmasına səbəb olmuşdur. İtaliyada yerləşən daşınmaz əmlakın digər ölkələrlə müqayisədə bərabəri yoxdur və hazırkı şəraitdə burada tarixi dəyərə malik olan əmlakı rəqəbatlı qiymətə əldə etmək olar (belə vəziyyət hələ qısa bir vaxt ərzində davam edəcək). Əslində bu aspekt axırıncı dörd ay ərzində xarici tələbin artmasına təkan vermişdir.

İtaliyanın Daşınmaz Əmlak Bazarına dair axırıncı hesabatında Roma, Florensiya və Venesiya kimi incəsənət şəhərlərində qədim mənzil və evlərin əldə edilməsi ilə bağlı güclü tələbin yaranması təsdiqlənmişdir.

Bu cür əmlakın əsas xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

Bu cür mənzil və evlərdə Roma Papaları və kral ailələri yaşamışdır və şəhərin mərkəzində yerləşmələrinə baxmayaraq həmin obyektlərin daxilində unikal gözəl və nadir bağlar mövcuddur. Hal-hazırda minillik incəsənət və mədəniyyətə aidiyyəti olan mənzillərin qiyməti, məsələn Romanın eksklüziv Kondotti küçəsində, hər kvadrat metr üzrə 15.000-dən 20.000-dək avro təşkil edir və qiymətlər, xüsusən panoramalı görünüşü olan eyvanlı mənzil və evlərdə, hələ də artmaqdadır.

Həmçinin indiki zamanda böyük mehmanxanaların 5 ulduzlu lyuks otellərə və ya turist rezidensiyalarına və butik-mehmanxanalara çevirmək üçün tarixi mərkəzdə möhtəşəm binaların axtarışı ilə bağlı maraqlı müşahidə olunur. Bu cür tendensiya həmişə aparıcı güc rolunu oynamışdır və İtaliyanı turizm sahəsində hər zaman lider kimi təmsil edən sektorun etibarlığını vurğulayır.

Xarici sərmayəçilərin diqqəti əsasən hansı şəhərlərə yönəldilmişdir?

Yuxarıdakı sözlərimin təsdiqi fi Qətər Fondu ilə əldə edilmiş əmlakdır. Həmin Fond Maison Valentino moda evini yerləşdirmək və qədim inzibati ofisləri 5 ulduzlu Mehmanxanaya çevirmək üçün Roma şəhərinin mərkəzində və ya, daha dəqiq desək, möhtəşəm İspaniya meydanında bir binanın hissəsini almışdır.

Həmin söhbət Sardinia adasının dünyanın ən gözəl sahili sayılan Costa Smeraldada yerləşən şəxsi rezidensiyalara aid edilə bilər.

Ətraf mühitə qarşı hörmətlə inşa edilmiş villalar Costa sahilini sözün əsl mənasında təbiət sərvətinə çevirmiş və onu elita nümayəndələri və beynəlxalq səviyyədə çalışan iş adamları üçün cəlbedici yer etmişdir. Bu sahildə də ABŞ Fondu Koloniyanın əmlakı olan Costa Smeralda konsorsiumunun Qətəri təmsil edən ərəblərə sensasiyalı

Gentile Signor Andrea, ci potrebbe fare una breve panoramica sul settore immobiliare in Italia?

Acquistare immobili di pregio in Italia conviene in questo momento. La situazione economica che da tempo affligge l'economia italiana, ha contribuito fino a pochi mesi fa, a distogliere l'attenzione degli investitori esteri dall'offerta immobiliare nel nostro Paese. Tale situazione ha infatti indirizzato le loro risorse verso i mercati londinesi, parigini, asiatici ed arabi, trascurando, a mio avviso, un piccolo ma molto significativo particolare. Ciò che riserva il patrimonio immobiliare situato in Italia, non ha eguali nel resto delle piazze mondiali ed ora più che mai si può acquistare un pezzo di storia a prezzi (ancora per poco) competitivi. Questo è infatti l'aspetto che nell'ultimo quadrimestre ha fatto da traino alla domanda estera.

L'ultimo report della Borsa Immobiliare Italiana, rileva una forte domanda nelle città d'arte come Roma Firenze e Venezia, per appartamenti e palazzi nobiliari.

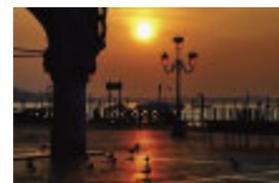
Quali sono le principali caratteristiche di questi immobili?

Tali immobili hanno ospitato Papi e famiglie reali che nascondono, nel centro delle città, giardini unici per la loro bellezza e rarità. Oggi per acquistare un appartamento che respira arte e cultura da millenni, come per esempio nella esclusiva via dei Condotti, ci vogliono dai 15 ai 20.000 euro al mq e le quotazioni stanno crescendo soprattutto per unità con terrazze panoramiche. Attualmente stanno aumentando gli interessi, da parte delle grandi società alberghiere, per la ricerca di hotel 5 stelle lusso o per grandi immobili in zone centro storico da poter trasformare in residenze turistiche o hotel boutique. Questa tendenza conferma la fiducia nel settore del turismo che da sempre è un motore trainante e performante che vede l'Italia soggetto leader.

Dove sono maggiormente orientati gli investitori esteri?

La conferma di quanto sopra è dimostrata dall'ultimo shopping immobiliare realizzato dal Fondo del Qatar, che ha acquistato nel cuore della capitale ed esattamente nella meravigliosa Piazza di Spagna, una porzione di immobile dove poter traslocare la Maison Valentino trasformando i vecchi uffici, in un Hotel di lusso a 5 stelle. Stesso discorso vale per le bellissime residenze private adagiate sul più bel mare del mondo, quello della Costa Smeralda, in Sardegna.

Le ville, realizzate nel massimo rispetto del paesaggio che le acco-

La bellezza del paesaggio italiano
İtaliya landsaftının gözəlliyi

glie, hanno reso la Costa un vero gioiello di habitat oltre a renderla fonte di attrazione del jet set e del business internazionale. Anche in questa location, il mercato è stato riaperto dalla clamorosa cessione del consorzio Costa Smeralda, di proprietà del Fondo americano Colony, agli arabi del Qatar.

Quali altre opportunità ci potrebbe presentare?

In ultimo, ma non per questo meno importante, va posta l'attenzione sulla compravendita di tenute ed aziende agricole. Molto interesse riscuotono le proprietà situate in Toscana, soprattutto nelle vicinanze di Firenze ed Arezzo. Qua, gli accessori assolutamente indispensabili che dovrebbero avere tali immobili, sono la possibilità di realizzare un eliporto, una grande SPA, una piscina olimpionica e dependance per gli ospiti. Ma l'elemento fondamentale, è soprattutto la possibilità di produrre vino di qualità superiore da poter importare nel paese di origine ottenendo così ottimi guadagni sia nella commercializzazione del prodotto Made in Italy sia per la rivalutazione dei vigneti sempre in continua ascesa.

In conclusione?

Quello che possiamo dire con assoluta certezza è sicuramente che le riforme in atto del Governo Italiano, garantiranno delle solide fondamenta all'economia. Così, a chi crederà che possedere un immobile nel nostro paese, possa essere un sicuro investimento, non possiamo far altro che invitarlo a visitare il nostro sito, che nei prossimi mesi verrà realizzato in lingua azərbaycanca e dove verranno pubblicate tante proposte immobiliari off market in Italia.

Ci può raccontare brevemente la storia della sua azienda?

Il mio studio immobiliare nasce a Roma circa 20 anni fa, in seguito all'incontro con un mio amico con il quale dividevo la stessa passione. E' così che iniziammo individualmente l'attività a partire dai primi anni '80.

Professionalità, riservatezza e trasparenza nelle trattative sono le caratteristiche che contraddistinguono lo studio, che è riuscito ad instaurare nel tempo un rapporto d'estrema fiducia con la clientela. Lo studio fornisce una consulenza a 360° e prima di procedere nella compravendita viene esaminata accuratamente ogni singola situazione. Il risultato ottenuto dopo tanti anni di esperienza si concretizza in una conoscenza approfondita del settore, messa poi a disposizione della clientela, e nella creazione di una rete di conoscenze fondata principalmente sul "passaparola", che pone lo studio come un importante punto di riferimento per chi vuole vendere o acquistare un immobile.

I servizi offerti dalla mia azienda sono diversi: Intermediazione immobiliare; Valutazione gratuita di immobili residenziali e commerciali finalizzata alla compravendita immobiliare; Ottimizzazione e commercializzazione di patrimoni immobiliari privati; Organizzazione e vendita immobili frazionati e cantieri; Convenzioni mutui con primari istituti di credito; Progettazione e ristrutturazione immobili con architetto in sede.

təhvil verilməsi əmlak bazarına yeni təkan vermişdir.

Digər əmlak imkanları barəsində bizə məlumat verə bilərsinizmi?

Vaciblik etibarını ilə yox say etibarını ilə axırıncı olan əmlak sektoru fi sahəli ev və kənd təsərrüfatı təşkilatlarının alqı-satqısıdır. Böyük maraqlı oyadan əmlak Toskana regionunda, xüsusən Florensiya və Arezzo şəhərlərinin yaxınlığında yerləşir. Burada yerləşən əmlak üçün heliportun, SPA mərkəzinin, olimpiq üzmə hovuzunun və qonaq üçün tikintilərin inşa edilməsi imkanı nəzərə alınmalıdır. Lakin belə yerlərdə əsas elementi hər şeydən öncə yüksək səviyyəli çaxırın istehsal olunması təşkil edir. Həmin çaxırın mənsə ölkəsinə idxal olunması həm "Made in Italy" markasını daşıyan məhsulun satışı nəticəsində yüksək gəlirlərin əldə edilməsinə, həm də daimi inkişaf edən üzüm bağlarının yenidən qiymətləndirilməsinə zəmin yarada bilər.

Daşınmaz əmlak bazarı ilə bağlı yekun sözünüz?

Böyük əminliklə onu deyə bilərik ki, İtaliyanın hökuməti tərəfindən hal-hazırda həyata keçirilən islahatlar sözsüz ki iqtisadiyyat üçün möhkəm təməlin yaranmasına zəmanət verəcəklər. Beləliklə, bizim ölkədə əmlak sahibi olmasını etibarlı sərmayə imkanı kimi qiymətləndirən insanları internet saytımla tanış olmağa dəvət edirik. Bir neçə aydan sonra saytımla azərbaycan dilinə tərcümə olunacaqdır və burada İtaliyanın bazar qiymətindən fərqli olan çoxsaylı daşınmaz əmlak təklifləri yerləşdiriləcəkdir.

Agentliyinizin yaranma tarixi barəsində qısa məlumat verə bilərsinizmi?

İdarə etdiyim daşınmaz əmlak agentliyini 20 il bundan öncə Roma şəhərində açılmışdır. Agentliyin yaranması ilə bağlı ideya mənimlə eyni fikirdə olan dostumla görüşdən sonra ağılıma gəlmişdir. Beləliklə, 80-ci illərin əvvəllərindən etibarən fərdi fəaliyyətə başlamışdıq. Professionalıq, danışıqlar zamanı məxfilik və şəffaflıq agentliyimizi fərqləndirən xüsusiyyətlərdir və müştərilərimizlə zamanla olduqca etibarlı münasibətlərin yaranmasına səbəb olmuşdur. Ətraflı məsləhətlər verməklə birgə Agentliyimiz alqı-satqı mərhələsindən əvvəl bütün müxtəlif vəziyyətləri hərtərəfli şəkildə nəzərdən keçirir. Sahədə illər ərzində əldə etdiyim təcrübənin nəticəsi fi daşınmaz əmlak bazarı ilə bağlı müştərilərimizlə bölüşdüyümüz zəngin məlumat və ilk növbədə söz-ötürülmə vasitəsi ilə tanışlıq şəbəkəsinin yaradılmasıdır. Belə nəticələrin sayəsində agentliyimiz hər hansı əmlakın satılması və fi alınması arzusunda olan şəxslər üçün etibarlı mənbəyə çevrilmişdir.

Agentlik tərəfindən göstərilən xidmətlər müxtəlifdir: daşınmaz əmlakla bağlı vasitəçilik; alqı-satqı ilə nəticələncək yaşayış və ticarət məqsədilə istifadə üçün əmlakın pulsuz qiymətləndirilməsi; fərdi əmlak obyektlərinin optimizasiyası və satışı qoyulması; əmlak hissələrinin və tikinti meydançalarının təşkil olunması və satışı; əsas kredit təşkilatları ilə ipoteka razılıqlarının əldə edilməsi; memar işi-rakı ilə əmlakın layihələndirilməsi və bərpası .

THE ITALIAN LOUNGE IN BAKU

Un'occasione per presentare la semplice eccellenza del vivere italiano

Premessa

"Italian Lounge in Baku" è un evento che intende raggruppare tra grandi settori dell'economia italiana: l'Architettura, il Design e il Real Estate e presentarli in un ambiente raccolto e sofisticato, dove domanda e offerta possono stringersi la mano, dialogare in piena serenità e condividere insieme idee innovative, esigenze particolari, progetti presenti e futuri.

L'evento ospiterà poche e selezionate realtà del nostro paese, che intendono affacciarsi su un nuovo mercato come l'Azerbaijan. In tutto saranno presenti circa 15 aziende, suddivise per i tre settori legati al mondo dell'housing "Made in Italy".

Guests

All'evento verranno invitati manager di grandi imprese di costruzioni, catene alberghiere, persone della high society azerbaijana che guardano con particolare interesse alle tendenze e al design italiano, potenziali investitori nel settore immobiliare.

Partners

Partner dell'evento sono grandi aziende del "Made in Italy", Università Italiane, Istituzioni pubbliche e private dell'Azerbaijan.

Preview Contenuti

Il taglio dell'evento non sarà puramente commerciale, ma avrà anche una valenza scientifica garantita dalla presenza di rappresentanti di università italiane e di istituzioni.

Nel corso della giornata si presenteranno le opportunità immobiliare di lusso in Italia non reperibili attraverso i circuiti tradizionali di vendita, progetti di architettura sviluppati per il settore abitativo, museale, commerciale, wellness e alberghiero dai nostri migliori studi di architettura, e design di interni con compo-

Möhtəşəm sadəliyə malik olan İtalyan yaşayış tərzinin təqdimatı

Ön söz

"Italian Lounge in Baku" – İtalyan iqtisadiyyatının Memarlıq, Dizayn və Daşınmaz Əmlak kimi üç iri sektorunu əhatə edən və onların yığcam və mükəmməl şəkildə təqdim edilməsini nəzərdə tutan bir tədbirdir. Təqdimat zamanı tələb və təklif arasında tam birlik və dialoqun inkişaf etdirilməsi, habelə innovativ ideyalar, xüsusi tələbatlar, hazırkı və gələcək layihələrlə bağlı söhbətlərdə birgə iştirak planlaşdırılmışdır.

Tədbirdə Azərbaycan təmsil etdiyi yeni bazara qatılmaq arzusunda olan ölkəmizin yalnız bir neçə seçilmiş nümayəndələri iştirak edəcəklər. "Made in Italy" dünyası ilə bağlı olan və üç sahələrə bölünmüş cəmi 15 təşkilatın iştirakı gözlənilir.

Gonaqlar

Tədbirdə iştirak üçün iri inşaat şirkətlərinin və mehmanxana şəbəkələrinin rəhbərləri, habelə İtalyan təmayül və dizaynına xüsusi maraq göstərən Azərbaycan cəmiyyətinin yüksək təbəqəsinin nümayəndələri, daşınmaz əmlak sektorunun potensial sərmayəçiləri dəvət olunacaqdır.

Mütəfiqlər

Tədbirin mütəfiqləri - "Made in Italy" markasını təmsil edən iri təşkilatlar, İtalyanın Universitetləri, Azərbaycanın hökumət və özəl müəssisələridir.

Məzmunla bağlı ön məlumat

Tədbir yalnız sırf kommersiya xüsusiyyətli təşəbbüs deyil. Burada hətta İtalyan universitetlərini və tədris müəssisələrini təmsil edən nümayəndələrin iştirakı ilə elmi dəyərə malik olan mövzular müzakirə olunacaqdır.

Lo sviluppo di progetti architettonici nella città di Baku, in crescita vertiginosa

nentistica e arredi di altissimo livello qualitativo prodotti in Italia.

Alle presentazioni verranno affiancati dei brevi workshop, tenuti da professori universitari e da esperti del settore, su tematiche quali "il design del paesaggio", "ingegneria di risuperficializzazione urbana" etc.

Perchè Baku (Azerbaijan)

Baku oggi è al centro del mondo, non solo per posizione geografica, ma per l'incredibile crescita urbanistica e infrastrutturale avuta in pochi anni che ha lasciato stupiti tutti coloro che l'hanno conosciuta prima e dopo!

E' sede di eventi internazionali nella cultura, moda, business, a Baku tradizioni e innovazione viaggiano insieme... ad altissima velocità.

Qualcuno ha detto che Baku è "The place to be" e noi sposiamo pienamente questo concetto.

Il meraviglioso connubio tra antico e moderno, il romantico Bou-

Tədbir zamanı lyuks sinfinə aid olan və adi satış şəbəkələri ilə əldə olunmaları qeyri-mümkün olan İtalyanın daşınmaz əmlak sektoru ilə bağlı imkanlar; yaşayış, musey, ticarət, istirahət və sağlamlıq, mehmanxana sahələrində İtalyada istehsal olunmuş tərkib hissələr və ən yüksək səviyyəli mebel əşyalarından istifadə etməklə bizim ən önəmli memarlıq və daxili dizayn şirkətlərimiz tərəfindən tərtib edilmiş memarlıq layihələri təqdim olunacaqdır.

Təqdimatlarla birgə Universitet professorları və memarlıq sektorunu təmsil edən ekspertlər tərəfindən "Mənzərə dizaynı", "Şəhərdə yeni səthlərin yaranması üçün texnologiyalar" və sair mövzularda qısa seminarlar keçiriləcəkdir.

Nəyə görə Bakı (Azərbaycan) şəhərində

Yalnız coğrafi yerləşməsinə görə yox, hətta bir neçə il ərzində baş vermiş və şəhəri belə dəyişikliklərdən əvvəl və sonra tanımış bütün insanları sarsıdan inanılmaz şəhər və infrastruktur inkişafına görə bu gün Bakı dünyanın mərkəzindədir!

Bakı - mədəniyyət, moda və bizneslə bağlı beynəlxalq tədbirlərin əsas keçirilmə yeridir. Bakıda ənənələr və innovasiyalar birgə və yüksək sürətlə əl-ələ verib irəliləyirlər.

Kimə Bakının "Ən ideal yer" olduğunu demişdir və biz tamamilə bu

levard affacciato sul Caspio, le mura fortificate della città vecchia, o meglio la città nella città, gli avveniristici alberghi che dominano il lungomare e le luci, le luci brillanti della notte che colorano tutti i palazzi di oro splendente, questi e altri elementi ci lasciano immaginare un futuro di sviluppo sempre crescente.

Location

L'evento si svolgerà in una location di pregio, ovvero all'interno di uno dei più importanti 5 stars hotel di Baku, che dispone di sale meetings eleganti ed attrezzate, e che metterà a nostra disposizione il proprio personale altamente qualificato.

Food & Beverage

Sono previste due pause caffè, un soft lunch e alla fine dell'evento verrà organizzata una cena di saluti, dove verranno servite specialità italiane affiancate da una selezione di vini nostrani, il tutto in una cornice di armonia e di rievocazione del nostro "bel paese" completata da un accompagnamento musicale di musica italiana classica e moderna.

Le pause conviviali saranno la grande opportunità di incontro tra espositori e visitatori, che avranno modo di approfondire la reciproca conoscenza, di interagire e scambiarsi contatti per future collaborazioni.

Piano di comunicazione

La comunicazione prevede presentazioni in italiano / azerbaijano, servizio di Ufficio Stampa Italia/Azerbaijano, produzione materiali, pubbliche relazioni.

Graphics

- Program book
- Presentation for Companies
- Presentation for Guests

Internet

- Web site
- Interactive web Application

Promotional video spot

- Pre-event presentation

Press conferences

- Rome press conference
- Baku press conference

konsepsiya ilə razıyıq.

Köhnə və müasirlik arasında gözəl birlik, Xəzər dənizinin sahilində yerləşən romantik Bulvar, Köhnə və ya daha doğrusu İçəri şəhərin qədim divarları, sahil boyu yerləşmiş və dizaynlarına görə gələcəyi qabaqlıyan mehmanxanalar və işıqlar. gecədə parıldayan və bütün möhtəşəm binalara gözəllik verən işıqlar. Bu və digər elementlər gələk inkişafın daha sürətli addımlarla baş verməsini təsəvvür etməyə imkan yaradır.

Tədbirin keçirilmə yeri

Tədbir eleqant və lazımi texnologiyalarla təchiz olunmuş, habelə yüksək professional səviyyəyə malik olan işçi heyətinin qulluğu ilə Bakının ən vacib 5 ulduzlu mehmanxanalarının birində keçiriləcəkdir.

Fasilə/Nahar/Şam yeməyi

Tədbir zamanı iki kofe fasiləsi və yüngül nahar və tədbirin sonunda şam yeməyi nəzərdə tutulmuşdur: İtaliyanın çaxır çeşidləri ilə müşayiət olunan yerli yeməkləri ahəngdar çərçivə yaradacaq və bizim "bel paese" deyilən gözəl ölkəmizi xatırladan mühitdə veriləcəkdir. Şam yeməyi zamanı İtaliyanın klassik və müasir musiqi əsərləri çalınacaqdır.

Fasilələr – məruzəçilər və iştirakçılar arasında gözəl görüş imkanlarına çevriləcəkdir. Beləliklə görüş zamanı ikitərəfli tanışlıq və gələcək əməkdaşlıqla bağlı qarşılıqlı əlaqələrin daha da genişlənməsi baş tutaçaqdır.

Məlumat mübadiləsi

Tədbir çərçivəsində italyan və azərbaycan dillərində təqdimatlar, İtaliya və Azərbaycanın mətbuat orqanlarının iştirakı, materialların hazırlanması və ictimaiyyətlə əlaqələrin yaranması nəzərdə tutulmuşdur.

Qrafika vasitələri

- Proqram üzrə kitabça
- Şirkətlər üçün təqdimat
- Qonaqlar üçün təqdimat

İnternet vasitələri

- Veb sayt
- Interaktiv internet qoşması

Reklam videosu

- Tədbir-qabağı təqdimat

Mətbuat konfransları

- Roma şəhərində keçiriləcək mətbuat konfransı
- Bakı şəhərində keçiriləcək mətbuat konfransı

Real Estate • Architecture • Interior Design • Materials and Components

Workshop

THE ITALIAN LOUNGE IN BAKU

organization contact for all information
events@italiaazerbaigian.org

ACCADEMIA NAZIONALE
DI SANTA CECILIA
Fondazione

Intervista a Yousif Eyvazof, IL TENORE AZERBAIGIANO AMATO DAGLI ITALIANI

Italyanlar tərəfindən sevilen tenor Yusif Eyvazov haqqında məqaləsi

Laura Di Maggio

Caro Yousif, raccontaci qualche cosa di te. Sei nato a Baku, hai studiato al Conservatorio Ciajkovskij a Mosca e ti sei in seguito trasferito in Italia per il perfezionamento, dove sei rimasto a vivere. Quando è nata la tua passione per la musica? Come sei arrivato al canto lirico? E quali sacrifici ha comportato questo tua scelta?

Sono nato a Baku, nel maggio del 1977. Mio padre era un insegnante universitario, mia madre si è laureata in biologia ma, con tre figli da crescere, ha preferito rinunciare alla carriera professionale per dedicarsi alla famiglia. Siamo cresciuti in un ambiente familiare molto sereno. Mio padre lavorava tantissimo e mia madre ci ha sempre seguiti nel percorso scolastico e nelle nostre passioni.

Devo dire che tra le mie passioni da bambino c'era tutto, salvo il canto lirico. Come tutti i bambini, a casa ascoltavo la musica perché piaceva ai miei genitori. Durante i miei studi non avevo un'idea chiara del tipo di lavoro che avrei voluto fare da grande. Non ero attratto da nulla in modo particolare e, proprio per questo, con i miei famigliari abbiamo deciso che avrei dovuto seguire la strada di mio padre: entrare nell'Università dove lui insegnava ed in futuro continuare i suoi progetti e diventare in un certo senso il suo erede scientifico.

Il destino, per fortuna, ha deciso diversamente. A 18 anni ho scoperto questa grande passione per il canto lirico ed ho voluto a tutti i costi entrare all'Accademia Musicale di Baku per iniziare gli studi.

Əziz Yusif, özün haqqında bir az məlumat verərdin . Bildiyimiz kimi , sən Bakıda anadan olmusan , Çaykovski adına Moskva konservatoriasında oxumusan, sənətin təkmilləşmək üçün İtaliyaya üz tutmusan , və hal hazırda ele İtalyadada yaşayırsan .Musiqiyə olan marağın nə vaxtdır ? Operaya necə gəldin ? Və bu seçimin nə kimi qurbanlar səndən tələb edib?

Mən 1977 ilin may ayında Bakı şəhərində anadan olmuşam. Atam Universitet müəllimi , anam isə Biolog kimi ali təhsil almışdı , lakin üç uşaq anası olduğu üçün, karyerasından imtina edib özünü biza , ailəsinə həsr etdi .

Biz çox rahat bir ailə mühitində böyümüşük . Atam çox işləyirdi , anamız isə həmişə bizim məktəb tədrisi ilə məşğul olub . Bir uşaq kimi mənim həvəsim solo oxumaqdan başqa , hər şeyə olub . Bütün uşaqlar kimi mən də evdə musiqiyə gəlməyə şübhəli idim . Bütün uşaqlar kimi mən də evdə musiqiyə gəlməyə şübhəli idim .

Məktəb illərinə böyüyüb nə iş sahibi olacağım haqda aydın təsəvvürüm belə yox idi .

Heç bir fəna xüsusi meil göstərmədiyim üçün , məhs bu səbəbdən ailəmlə belə bir gərəmə gəldik ki, mən böyüyəndə atamın yolunu davam etdirmək : Atam dərslər dediyi

Univrsitetə daxil olub və gələcəkdə atamın layihələrini davam etdirib onların elmi varisi olacağam .

Lakin xoşbəxtlikdən taley başqa qərar qəbul etdi. 18 yaşım olarkən , mən özümdə oxumağa böyük həvəs aşkar etdim və nəyin bahasına olursa olsun, Bakı Musiqi Akademiyasına daxil olub orada vokalçı kimi təhsil almaq istəyirdim. Klassik musiqidə biliklərimi artırıb dərinləşdirmək üçün, operalara , opera sənətkarlarının səslərinə , gözəl ifalarına gəlməyə

Il tenore Yousif Eyvazov con il Soprano Anna Netrebko
Tenor Yusif Eyvazov və soprano Anna Netrebko

A sinistra: La prima dell'opera Manon Lescaut
diretta da Riccardo Muti

Solda: Riccardo Mutin dirjorluğu
ilə Manon Lescaut operası

Trascorrevo intere giornate ad approfondire la conoscenza della musica classica, delle opere, delle voci, ed ogni giorno era sempre una scoperta meravigliosa. In breve tempo ho conosciuto tutti i grandi compositori italiani ed internazionali, le opere, le parti da tenore.

E quando ho capito che volevo dedicare la mia vita al canto lirico decisi di lasciare Baku e partire per l'Italia, la patria del "belcanto" e della cultura della lirica.

Arrivai a Milano quando avevo poco più di 20 anni. Ero un ragazzo, non conoscevo bene la lingua, avevo pochi soldi e sapevo che per sopravvivere avrei dovuto trovare il modo per pagarmi gli studi. Così sono andato a lavorare come cameriere, perché era l'unico lavoro che mi permetteva di lavorare, studiare e guadagnare abbastanza per vivere.

Certamente ho dovuto fare molti sacrifici, ma sono fiero di questo. In poco tempo ho imparato a vivere lontano da casa, lontano dai miei genitori. Dovevo badare a me stesso, gestire da solo tutti i piccoli, grandi problemi quotidiani. Poi a Milano mi sono trovato benissimo, la città mi ha saputo conquistare e così ho deciso di rimanere a vivere.

Ma ho saputo conquistare e così ho deciso di rimanere a vivere.

In questi anni di carriera hai raggiunto molti traguardi, premi a concorsi internazionali, partecipazioni ad importanti recital e produzioni, debutti nei più prestigiosi teatri del mondo. Raccontaci della tua carriera professionale, delle difficoltà che hai incontrato e delle soddisfazioni le

asirdim . Demək olar ki , bütün günümü bu işə sərf edirdim və hər günüm mənim üçün bir gözəl kəşf olurdu .

Qısa bir zamanda, bütün böyük İtalyan və dünya bəstəkarlarının operalarını , tenorların bütün partiyalarını artıq öyrənmişdim .

Həyatımı opera sənətinə həsr etmək istəyimi duyduğum zaman, Bakını tərk edib "belcanto" nun vətəni olan İtalyaya getmək qərarına gəldim.

Milana gələndə mənim 20 dən bir az çox yaşım var idi . İtalyan dilini o gədərdə yaxşı bilmirdim . Bilirdim ki, təhsilimi davam etdirmək üçün və ümumiyyətlə İtalyada yaşamağım üçün mənə vəsait lazımdır . Buna görə də mən qazanmaq üçün ofisiant işləməyə getdim , bu yeganə iş idi ki , mənə həm yaşamağıma həm də təhsilimi davam etdirməyimə kifayət qədər qazanmaq imkanı verirdi . Təbii ki, çox əziyyətlər çəkdim , lakin mən bununla fəxr edirdim .

Qısa bir zamanda , valideynlərimdən uzaq yaşamağı, gündəlik bütün kiçik və böyük problemləri həll etməyi və onların öhtəsindən gəlməyəyi örgəndim .

Milanda isə özümü çox rahat hiss etdim , bu şəhər mənim qazanmağıma imkan verirdi və buna görə də burada yaşamağa qərar verdim .

Bu illərdə karyeranda bir çox beynəlxalq müsabiqələrdə iştirak edib çoxsaylı mükafatlar əldə etmişən , dünyanın ən nüfuzlu teatrlarında konsertlərin və debütlərin olub. Professional karyeranın qarşılaşdığın çətinliklər , peşə ilə bağlı uğurların haqqında ..

Mənim təhsil kursum olduqca çətin və çox uzun olub, çox saylı master sinifləri , sonsuz dərslər; demək istiyirəm ki , mənim müəllimlərimin məsləhətlərini hələ bu gündə xatırlırdım . Mənim ilk çətinliklərim , ele

gate ad una professione così particolare.

Il mio percorso di studi è stato piuttosto duro e molto lungo, tanti master, lezioni infinite; devo dire che ancora oggi ricordo i consigli dei miei maestri, le difficoltà che ho incontrato e le mie prime vere conquiste. Gli studi di un cantante non finiscono mai, perché col passare degli anni la voce cambia, matura, diventa più robusta. E questa è solo una delle tante sfide di questo lavoro, che però alla fine riesce a regalarti incredibili soddisfazioni. In questi anni ho vinto diversi concorsi internazionali. Il mio primo debutto è stato al Teatro Bolshoi di Mosca, con la Tosca, circa 7 anni fa. E da lì, mi sono esibito in tanti paesi del mondo: Russia, Corea del Sud, Svizzera, Germania, Austria e altri paesi europei, tra cui certamente l'Italia, che per ogni cantante lirico rappresenta il palcoscenico più importante.

Come si svolge la vita di un tenore? Qual è la tua giornata tipo?

La vita di un cantante impone uno stile di vita equilibrato e privo di eccessi. Bisogna evitare bevande alcoliche, fumo di sigarette, e proteggere sempre la gola, soprattutto nei periodi in cui dobbiamo esibirci frequentemente. Per noi, un piccolo raffreddore o una banale influenza possono rappresentare una vera tragedia ed impedirci di cantare. Per questo dobbiamo essere molto cauti.

Ovviamente gran parte del tempo lo dedichiamo allo studio quotidiano, sia dello spartito che della tecnica. E anche se la nostra vita è piena di spostamenti, cosa che rende difficile lo studio e la concentrazione, dobbiamo mantenerci continuamente aggiornati, studiare nuove opere e provare nuovi ruoli.

Nonostante la tua giovane età hai viaggiato molto per lavoro. Quali sono secondo te i paesi dove l'Opera è maggiormente sentita? E quali sono i più bei teatri dove ti sei esibito?

Difficile dirlo, ma penso che sia proprio l'Italia il paese in cui l'opera è maggiormente sentita, perché in Italia c'è grande cultura e un grande rispetto per questo genere musicale, ed inoltre il pubblico è molto preparato e critico.

Mi sono esibito in teatri meravigliosi, in diversi paesi del mondo, ma ci sono ancora molti luoghi in cui vorrei esibirmi e spero che tra qualche anno potrò dire di averli visti tutti ... Inshallah!!!

Tu provieni da un paese meraviglioso, ricco di storia e di cultura. Raccontaci la tua visione dell'Azerbaijan.

Azerbaijan... Il mio adorabile paese dove io torno sempre con grande gioia e grande amore!!!

Purtroppo non canto spesso a Baku, ma cerco di esibirmi nella mia città natale almeno due volte all'anno.

L'Azerbaijan è un paese che ha una grandissima cultura ed una lunga storia. La musica, l'arte, la poesia, la musica popolare, sono tutte le cose che mi rendono orgoglioso di essere un azerbaijano, anche se la vita e il destino mi hanno spinto verso la terra italiana.

Negli ultimi anni l'Azerbaijan si sta affermando negli scenari internazionali, grazie al grande impegno profuso dal nostro leader storico Heydar Aliyev. Aliyev è stato, ed è tuttora, un personaggio di grandissimo valore per il nostro paese: salvò l'Azerbaijan da una guerra civile e fece risorgere la nazione in pochi anni.

mənim ilk real nailiyyətlərim olub.

Opera sənətçisinin təhsili heç vaxt bitmir , çünkü illər öttükçə , səs dəyişir , yetkinləşir və daha möhkəm olur. Və bu opera sənətçisinin problemlərindən yalnız biridir , lakin sonunda əvəzində bir hədiyyə kimi inanılmaz məmnuniyyət hisslərinə gəzənirəm.

Bu illərdə mən bir neçə beynəlxalq müsabiqələrinin galibi olmuşam. Mənim ilk debütüm təxminən 7 il əvvəl Moskvanın Böyük Teatrında Toska operasıyla başlayıb.

Və ordan başlayaraq, dünyanın bir çox ölkələrində Rusiya, Cənubi Koreya, Avropa ölkələrindən İsveçrə, Almaniya, Avstriya və əlbəttə ki , hər opera sənətçisi üçün vacib olan operanın vətəni sayılan , İtaliyanın ən məşhur opera səhnələrində uğurla çıxış etmişəm.

Tenor həyatı necə olur ? Günün necə keçir ?

Opera sənətçisinin həyat tərzini balansdırılmış olmalıdır və bəzi şeylərdən ümumiyyətlə imtina etməli olursan. Bunlar spirtli içkilər, siqaret tütüsü , soyuqdan boğazımızı həmeşə qorumağımız lazım , xüsusi ilə tez-tez çıxışlarımız olan vaxtlarda.

Bizim üçün, bir az soyuqlamaq və ya ümumiyyətlə qrip, bir real faciə ola bilər və oxumağımıza real maneçiliklər törədə bilər. Bunun üçün, biz çox ehtiyatlı olmalıyıq. Aydın ki, biz gündəlik vaxtımızın böyük bir qisminə öyrənməyimizə sərf edirik, bu həm materialın , həm də texnikanın üzərində işləməyimizdir. Və bizim həyatımız tez-tez çıxışlarımızla bağlı səyahətlərlə dolu olduğundan, bu bizim öyrənmək prosesimizi və konsentrasiyamızı çətinləşdirir. Biz daim yeniliklərdən xəbərdar olmalıyıq , yeni operalar və rollar üzərində işləməliyik.

Gənc yaşına baxmayaraq , sən peşənlə bağlı çox səyahət etmişən.

Fikrinçə hansı ölkələrdə operaya daha çox diqqət var . Və çıxış etdiyin ən gözəl teatrlar hansılardır ?
Demək çətinidir, ancaq belə hesab edirəm ki ,məhs İtalya ən çox opera sənətinə diqqət verən ölkədir , çünkü İtaliya böyük mədəniyyətə malik olan ölkə olduğundan musiqi janrına böyük hörməti var və həmçinin tamaşaçısında çox bilikli və

tələbkardır.

Mən dünyanın bir sıra ölkələrində , gözəl teatrlarlarda oxumuşam , amma hələdə bir çox teatr var ki orda çıxış etmək arzusundayəm . Ümid edirəm ki bir neçə ildən sonra deyə biləcəm ki ,dünyanın bütün teatrların görmüşəm ... İnshallah!!!

Sən tarixi və mədəniyyəti ilə zəngin olan bir ölkədənsən . Bize Azərbaycanı sən necə gördüyün kimi təsvir et.

Azerbaijan ... Mənim sitayiş etdiyim ölkədir ki , ora həmişə böyük sevinc və sevgi ilə gəyidiram !!!

Təəssüf ki, Bakıda tez-tez çıxış etmərəm , amma ildə ən azı iki dəfə doğma şəhərimdə konsert verməyə çalışıram.

Azərbaycan böyük mədəniyyəti , qədim və maraqlı tarixə malik olan bir ölkədir.

Musiqisi , incəsənəti, poeziyası, xalq musiqisi, bütün bunlarla mən fəxr edirəm ki Azərbaycanlıyam, həyat və taleyi məni İtalyan torpağıma gətirdiyinə baxmayaraq.

Son illərdə, Azərbaycan beynəlxalq arenada qururla çıxış edir , bu da bizim tarixi liderimiz olan Heydər Əliyevin tərəfindən görülən böyük işlərin nəticəsidir.

Heydər Əliyev ölkəmizin böyük dəyəri olmuşdur. Vətəndaş müharibəsindən Azərbaycanı xilas etmiş və qısa müddətə ölkənin inkişafına nail olmuşdur.

Bu gün Heydər Əliyevin siyasəti onun oğlu, bizim indiki prezidentimiz olan cənab İlham Əliyev və gözəl xanımı Mehriban Əliyeva tərəfindən

Oggi questo impegno è portato avanti da suo figlio, il nostro attuale Presidente İlham Aliyev, e dalla meravigliosa First Lady Mehriban Aliyeva. Entrambi fanno veramente molto per accelerare la crescita del nostro paese: infrastrutture, scuole, ospedali, nuovi posti di lavoro. La Signora Mehriban Aliyeva, presidente della Fondazione Heydar Aliyev, sostiene la cultura e aiuta i giovani musicisti, pittori ed artisti nel loro percorso professionale. Dobbiamo riconoscere che in pochi anni sono riusciti a fare un lavoro incredibile.

Sono felice che il nostro paese oggi è conosciuto in tutto il mondo come un paese emergente, con un importante sviluppo economico e culturale.

L'Italia di fatto è la tua seconda patria. Pregi e difetti di questo paese?

Considero l'Italia veramente come la mia seconda patria. Questo bellissimo paese, che io amo particolarmente, mi ha regalato tantissime soddisfazioni. Ma la cosa più importante è che ha reso possibile il mio sogno: diventare un cantante lirico. Per questo ovunque io vada, dopo un po di tempo ho nostalgia dell'Italia, ed è per questo che mi sento molto italiano.

I pregi di questo meraviglioso paese sono tanti, troppi: la cultura, l'architettura, la musica, l'arte, i paesaggi , la natura, la grande storia. Sui difetti che dire? ogni paese ne ha un qualcuno, e questo è del tutto normale!

Poche settimane fa hai debuttato come unico tenore nel Manon Lescaut diretto da Riccardo Muti al Teatro dell'Opera di Roma. Una prima che ha rischiato di essere annullata a causa dello sciopero indetto dal personale del Teatro, ma che poi invece è stato un gran successo applaudito da moltissime personalità tra cui il Presidente della Repubblica Napolitano e il primo cittadino di Roma Marini. Raccontaci le ansie, le tensioni e le grandi soddisfazioni di questo debutto?

Il debutto a Roma mi ha veramente cambiato la vita ...in tutti i sensi! Lavorare con il grandissimo Maestro Riccardo Muti è stato sempre il mio sogno nel cassetto. Manon Lescaut è un'opera veramente difficile e sostenere la parte del tenore è stato estremamente faticoso . Ma posso dire con orgoglio che sono riuscito a superare le difficoltà e ad interpretare questo ruolo con grande passione. I due mesi di prove mi hanno insegnato molto. Riconosco che il Maestro Muti è uno dei più grandi direttori d'orchestra al mondo. Inoltre ho avuto il privilegio di recitare accanto alla splendida Anna Netrebko, strepitosa e fantastica collega. Stupenda anche la regia di Chiara Muti. Abbiamo fatto veramente un grande lavoro, duro, durissimo! Come sapete, fino a qualche ore prima dall'inizio non sapevamo se saremmo andati in scena o meno. In quei momenti abbiamo respirato una grande tensione dietro le quinte. Poi, grazie al cielo, il buon senso ha prevalso e quando il sipario si è aperto abbiamo vissuto un'emozione fortissima nel vedere quel meraviglioso pubblico avanti a noi e nell'essere applauditi dal Presidente Napolitano e da molte altre autorità presenti alla nostra prima.

Quali sono i tuoi prossimi impegni?

I miei prossimi impegni sono: i concerti in Svizzera ad Aprile, subito dopo partenza per Bari, dove al Teatro Petruzzelli porteremo i Paggiacci, e poi Cavalleria Rusticana. Il calendario si sta riempiendo. Grazie a Dio posso dire oggi che sono un uomo felice, ho la mia famiglia, tanti amici, un lavoro meraviglioso ed una donna veramente stupenda che mi ama e della quale sono molto innamorato. Cosa si può volere di più dalla vita ?!

E quali sono i tuoi sogni per il futuro?

Penso che i miei sogni si sono quasi tutti realizzati. Adesso posso esprimere uno solo ... che tutto questo duri per moltissimi anni!!!

Grazie

Yousif Eyvazov con Riccardo Muti -- Yousif Eyvazov Riccardo Muti ilə

davam etdirilir. Bir neçə il ərzində onlar tərəfindən inanılmaz işlər görülmüş, hər ikisi ölkəmizin inkişafının sürətləndirməsi yolunda böyük işlər görmüşlər :infrastruktura, məktəblər, məstəxanalar, yeni iş yerlərinin açılması və s. Ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyeva, Heydər Əliyev Fondunun prezidentidir , mədəniyyəti dəstəkləyir və bizim gənc musiqiçilərimizə, rəssamlarımıza , onların professional karyeraya gəlməklərinə kömək edir. Mən çox xoşbəxtəm ki bu gün ölkəmiz bütün dünyada mühüm iqtisadiyyəti və mədəniyyəti ilə inkişaf etmiş ölkə kimi tanınır .

İtaliya əslində sənin ikinci vətənidir . Bu ölkənin üstün cəhətləri və güsurları haqqında?

İtalyanı həqiqətəndə mənim ikinci vətənim hesab edirəm. Bu gözəl ölkəni mən xüsusi bir sevgi ilə sevirəm. İtalya mənə çox nailiyyət bəxş edib. Lakin ən böyük nailiyyət , mənim opera ifaçısı olmaq arzumu mümkün etmişdir.

Bu səbəbdən , mən hara getsəm belə , bir müddət sonra İtalya üçün darıhıb nostalji hissləri duyuram və mən onda özümü çox İtalyan hiss edirəm . Bu gözəl ölkənin üstün cəhətləri çoxdur : mədəniyyəti, məmurluğu, musiqisi , incəsənəti, mənzərələri , təbiəti, böyük tarixi . Güsurları haqqında nə deyim ? Hər bir ölkənin bir qüsuru ola bilər və bu tamamilə normaldır !

Bir neçə həftə bundan əvvəl , Romanın opera teatrında maestro Rikardo Mutinin rəhbərliyi ilə Puchininin Manon Lesko operasında əsas tenor kimi debütünü olub Teatrın kollektivinin tətil törəmələri , tamaşanın az gala keçirilməsinə gəlib çıxarırdı, buna baxmayaraq tamaşa böyük bir uğurla keçdi və alqışlara səbəb oldu. Əl çalanlar arasında İtalya Respublikasının prezidenti cənab Ciorcio Napolitano və Roma şəhərinin meri cənab

Marini da iştirak etmişdirlər.

Bu debütunun gəyiciləri, gərginlikləri və böyük uğurları haqqında məlumat verərdin.

Roma debütü həqiqətəndə mənim həyatımı tamami ilə dəşdi...bütün mənalarda! Böyük maestro Riccardo Muti ilə işləmək həmişə mənim arzum olub. Manon Lesko həqiqətən çətin operadır və tenor partiyasını aparmam son dərəcə çətin idi . Ancag ixtisarla deyə bilərəm ki, mən çətinliklərin öhtəsindən gələ bildim və bu rolu böyük ustalığa ifa edə bildim. İki ay ərzində olan məşğlər mənə çox şeyi öyrətdi.

Maestro Muti dünyanın ən böyük dirijorlarından biri olduğunu təstiqləyirəm .

Gözəl və fantastik səsə malik olan həmkarımla Anna Netrebkoyla yanaşı bir səhnədə oxumaq mənim üçün böyük şərəf idi . Operanın gurluşçu rejisoru Kyara Mutinində işi çox gözəl idi. Biz həqiqətən çox böyük və çətin bir iş görmüşük,çox çətin!

Bildiyiniz kimi, biz tamaşadan bir neçə saat əvvəl hələ tamaşanın olub olmaması haqqında dəyig heç bir məlumatımız yox idi.

O anlarda biz pərdə arxasında böyük bir gərginlik yaşadığımız. Sonra isə, şükürlər olsun ki , pərdə açıldı və qarşımızda gözəl tamaşaçıları , italyanın Prezidenti cənab Corco Napolitanonun və digər mühüm şəxslər tərəfindən alqışlanmağımızı gördük və bu da bizə çox güclü emosiyalar bəxş etdi.

Gələcək layihələrin haqqında nə deyə bilərsiniz ?

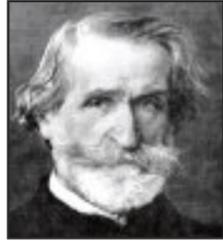
Mənim növbəti layihələrim haqqında onu deyə bilərəm ki : Cari ilin aprel ayında İsveçrədə konsertim olmalıdır , qısa bir zamanda sonra İtalyanın Bari şəhərində məşhur Petruzzelli teatrında Palyachi operası, sonra isə Kavalleriya rustikana operalarında çıxışlarım olacaqdır. Təqvimim artıq doludur . Allaha şükür , mən xoşbəxt insanam ki, mənim ailəm , çoxlu dostlarım, gözəl işim , və məni sevən həqiqətən çox gözəl bir qadın var ki , mən də onu sevirəm.

Həyatdan bundan çox daha nə istəmək olar ki ?

Və gələcək üçün nə kimi arzuların var?

Mən demək olar bütün arzularıma çatmışam . İndi yalnız bir ifadə ilə arzumu söyləyirəm .. , çin olmuş arzularım bir çox illər elə belə davam etsin Təşəkkürlər

Verdi e Hajibeyili, OPERA MUGAM

PER UNIRE I POPOLI

La musica ha sempre avuto un grande ruolo nella cultura dei popoli in cui si è sviluppata, ne riflette la Storia, i comportamenti, l'incontro multi-culturale e tutte le sue trasformazioni avvenute nei secoli.

Cuzeppe Verdi və Üzeyir Hacıbəyli, Mugam operası, xalqları birləşilməsi naminə

Musiqi bütün dövrlərdə xalqların mədəniyyətində böyük rol oynayib. Belə ki musiqi öz aləmində, cəmiyyətdə baş verən tarixi hadisələri, multi-mədəni görüşmələri və bütün əsrlər boyu olan dəyişiklikləri əks etdirir.

Centro Internazionale di Mugam
Beynəlxalq Muğam mərkəzi

Stefano Muscaritolo

Così come nulla è più Italiano dell'Opera, in quanto questa bizzarra forma creativa ne è sempre stato il sismografo sociale e politico del Paese che rappresenta, il Mugam, il genere musicale che accomuna tutti i Paesi contaminati dalla cultura arabo-persiana viene considerato come la Musica Colta del Medio Oriente ed ha avuto il suo massimo sviluppo tecnico e creativo proprio in Azerbaijan. Musica colta in quanto il Mugam, pur essendo un genere musicale tramandato attraverso una tradizione orale – quindi non 'scritta' come secondo la tipica concezione occidentale di musica colta- mantiene un suo rapporto molto stretto con la scienza e la tecnica per quanto riguarda la struttura e l'esecuzione. Gli aspiranti strumentisti ed i cantanti si sottopongono ad una lunga preparazione di diversi anni per apprendere i segreti di quest'arte così antica e mistica; devono innanzi tutto apprendere le innumerevoli scale su cui è sviluppato il genere, capirne l'uso, le strutture; i cantanti sono dediti alla memorizzazione di pagine e pagine di Gazeli, componimenti poetici appositamente creati per essere cantati e declamati, cuciti appunto dal Khanende (cantante) sui cosiddetti modi ovvero fonti di materiali sonori ordinati secondo numerose scale, caratterizzati da particolari combinazioni intervallari in grado di sottolineare e enfatizzare emozioni nell'ascoltatore. Nel Mugam il rapporto tra parola e musica è quindi molto profondo, per questo, forse invece che Musica colta sarebbe ancor più corretto chiamare questo genere Musica di Ricerca, in quanto il Mugam è di fatto una linea culturale che collega non solo uno studio scientifico del rapporto tra parola e suono ma che porta con se anche una serie di studi riguardanti i primi esperimenti di musicoterapia come quelli condotti dal teorico Seyfaddin Urmawi intorno al XIII secolo. Il Mugam è quindi di per se un concetto di ricerca continuativa, ricerca di dialogo, di confronto attraverso suono e parola,

Statua di Giuseppe Verdi a Busseto
Bussetoda Giuseppe Verdinin heykəli

Urmavinin tərəfindən həyata keçirilən ilk musiqi terapiya eksperimentləri elmi tədqiqatlarına gətirir. Beləliklə muğam, öz anlayışı konsepsiyasına görə davamlı araşdırmaçıdır. Dialoq axtarışı, səs və söz, dinləyiciyə emosional təsir, ifaçıların qarşılıqlı, və həmçinin muğam Azərbaycan musiqisinin bir axtarış qutusudur ki, çoxistiqamətli olaraq simfonik musiqisi, opera və caz kimi digər janrlarda adaptasiya olub inkişaf edir. Bunun üçün muğamın ritualını bizim gərbi musiqimizinin opera konsepsiyasıyla müqayisə etmək olar. İlk Opera İtalyanın Florensiya şəhərində yaranır, İtalyan bəstəkarı olan Jacopo Peri, "Evriddika" adlı Operası, və İtalyanın digər məşhur bəstəkarı olan Klavdio Monteverdi tərəfindən yazılmış, "Orfein nağılı", "adlı operası İtalyanın Mantova şəhərində debütü olmuşdur. Bu ilk operalar, erkən Barok dövrünə aittir. Muğamda olduğu kimi, bu ilk operalarda poeziya və musiqi arasında olan sıx əlaqə müşahidə olunur. Elə mövzularda muğamlarda olduğu kimi, sevgi və yəhud qəhrəmanlıqdan bəhş edir. Həm opera həm muğamlarda daha çox sevgi mövzusunda yer ver-

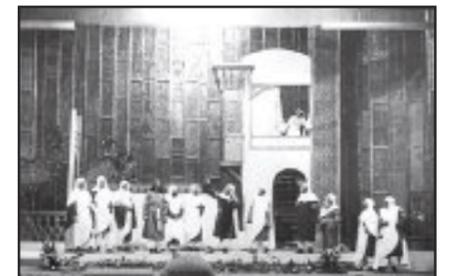
İtalyanı daha dolğun olaraq əks etdirən bir amil var sa o da Operadır, bu qəribə yaradıcı forması həmişə ölkələrin siyasi və sosial seysmoqrafı olub Muğam sənəti, bütün şərq ölkələri üçün ümumi olan musiqi janrı olaraq öz inkişafını Azərbaycanda tapmışdır. Klassik Muğam xalq musiqisinin nəsilən nəsilə keçən şifahi ənənəsidir. Gərbi konsepsiyasından fərqli olaraq şifahi ənənə olsa da, yaxın şərgin klassik musiqisi sayıla bilər. Xalq çalğı alətlərində ifa edən tələbələr və xanəndələr muğamın sirlərini öyrənmək üçün onun xırdalıklarını illərlə ögənirlər. Onlar muğamı söhbə və şöbə bir neçə il ərzində uzun müddətli hazırlıq dərsləri keçməklə ögənirlər. Muğamın istifadə anlayışını, struktur inkişafını araşdırır, xanəndələr gəzəlləri ögənir, muğamlara uyğunlaşdırıb ifa edirlər. Muğamda söz və musiqi arasında əlaqə çox sıxdır. Muğamı, klassik musiqi deyil, musiqi araşdırması adlandırmaq mənim fikrimcə daha düzgün olardı. Çünki əslində muğam, mədəni xətt kimi söz və səs arasındakı əlaqələrindən, elmi tədqiqatından başqa, bir sıra mövzulara gətirir. Belə ki XIII əsrin dahi nəzəriyyəçisi olan Seyfiəddin

Leyli e Majnun, opera del 1910 -- 1910-cu il Leyli və Məcnun operası

sull'effetto emozionale, emotivo che produce nell'ascoltatore; e' inoltre una ricerca di dialogo multidisciplinare che in territorio Azerbaijaniano si e' estesa o meglio si e' adattata ed evoluta anche in altri orizzonti d'espressione come appunto la musica sinfonica, l'Opera lirica ed il Jazz. Per questo possiamo paragonare il rituale del Mugam al nostro concetto occidentale di Opera, che nasce infatti sotto le vesti di Favola in Musica nei primi anni del barocco, con l'Euridice di Jacopo Peri a Firenze e La Favola di Orfeo di Claudio Monteverdi a Mantova, genere che quindi come il Mugam mantiene un certo legame molto stretto con il concetto di narrazione di imprese eroiche ed amoroze at-

rilir. Elə məhz sevgi mövzusunda Azərbaycanın dahi bəstəkarı olan Üzeyir Hacıbəyli, ən böyük nümunələrdən birini yaratmışdır, bu demək olar dünya sənətinin mədəniyyətlərarası dialoqudur. Leyli və Məcnun operası, şərgin Romeo və Cülyettası" Yaxın Şərqdə ilk opera.

1908-ci ildə Leyli və Məcnun operasının Bakıda ilk tamaşası. Leyli və Məcnun operası qədim ərəb sevgi dastanı əsasında yaranıb, Azərbaycanın görkəmli şairi olan Nizami Gəncəvi tərəfindən bərpə və tərcümə olunmuş, və sonra XVI əsrdə Azərbaycanın digər dahi şairi M.Füzuli tərəfindən yenidən yazılmışdır. (Ü.Hacıbəyli Operasında M.Füzulinin versiyasından istifadə etmişdir).

Ü. Hajibeyili (1885 - 1948)Azərbaycanın Ağcabədi şəhərində anadan

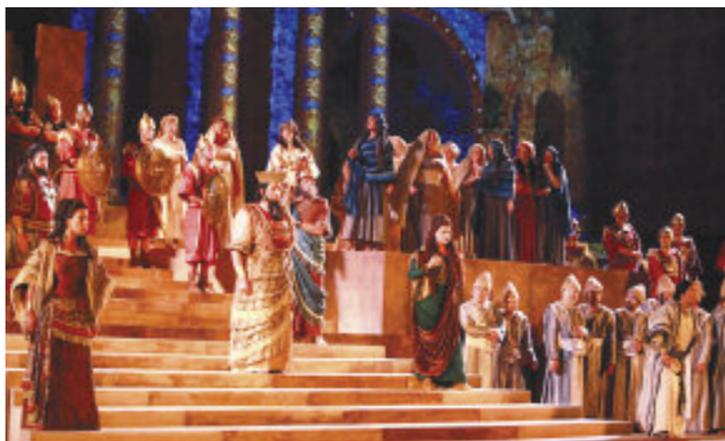

Conservatorio di Baku -- Bakı Konservatoriyası

traverso la poesia e la musica. Altri concetti così' come Etica, Filosofia e Religione vengono filtrati attraverso il tema più sfruttato sia dal Mugam che dall'Opera: l'amore. Ed è proprio attraverso il tema dell'amore che infatti il compositore Azerbaigiano Uzeyir Hajibeyili ha creato uno dei maggiori esempi di dialogo interculturale nel mondo dell'Arte: L'Opera Mugam che fa il suo primo esordio a Baku nel 1908 con la messa in scena di Layli e Majnun, un'antica storia d'amore araba ripresa e tradotta prima dal poeta Nezami Ganjavi ed in seguito da Fuzuli nel XVI secolo (versione da cui appunto Hajibeyili trasse la sua Opera). Layli e Majnun ,la così chiamata 'Romeo e Giulietta Orientale' fu la prima Opera eseguita in Medio Oriente. Uzeyir Hajibeyili (1885 – 1948), che adattò la musica Mugam attraverso un grande lavoro di ricerca e trattatistica ad essere eseguita anche dagli strumenti d'orchestra occidentali, e' un compositore che possiamo considerare come corrispettivo Medio Orientale di Giuseppe Verdi (1813-1901), non solo per l'influenza del linguaggio musicale e strutturale all'interno dei procedimenti compositivi avuta da quest'ultimo come nell'Opera Koroglu (trad. Figlio dell'Uomo Cieco) (1937), ma anche per ciò che ne rappresenta a livello socio-politico. Giuseppe Verdi, nato a Roncole nel 1813 e registrato alla nascita come 'suddito francese', partecipò ed appoggiò anche attivamente al processo di unificazione d'Italia in un unico Regno sotto la guida di Vittorio Emanuele, da qui il famoso acronimo Viva V.E.R.D.I. (Viva Vittorio Emanuele Re Degli Italiani) e la contestualizzazione socio-politica del coro di Va pensiero dal Nabucco.

Così come la politica di unificazione d'Italia nel XIX secolo si faceva strada con Verdi, nel XX secolo in Medio Oriente si apriva un nuovo orizzonte politico-culturale: la prima repubblica democratica del mondo islamico ovvero la Repubblica Democratica dell'Azerbaigian. Hajibeyil ivisse durante gli anni della Rivoluzione, tra il 1905 ed il 1917 un periodo assai intenso per l'Azerbaigian, ricco di importanti trasformazioni sociali di cui Hajibeyili ne fa da porta voce attraverso le sue Opere come ad esempio Ərvə Arvad (trad. Marito e Moglie) in cui viene affrontata anche la questione della figura della Donna Azerbaigiana nella società. Hajibeyili continuò ad avere un grande successo, anche all'estero ma non senza contrasti da parte del pubblico e successivamente assistette anche alla fine della Repubblica Democratica col conseguente ingresso dell'Azerbaigian in Unione Sovietica. Per tali motivi, come Giuseppe Verdi rappresenta l'Italia e gli Italiani avendone vissuto e supportato i valori prima e dopo l'unificazione, compresa anche la riforma dei conservatori di musica del 1871, Uzeyir Hajibeyili rappresenta il popolo Azerbaigiano con tutti i suoi più importanti e complessi cambiamenti culturali come in campo musicale il suo attivismo per la diffusione della musica classica in Azerbaigian, per aver fondato il primo coro, la prima orchestra sinfonica e per aver contribuito all'apertura di Istituti di alta cultura musicale tra cui il Conservatorio Nazionale e l'Accademia di Musica di Baku.

L'Opera ed il Mugam si possono quindi considerare rispettivamente massime forme di espressione Artistiche multidisciplinari dell'Occidente e del Medio Oriente in quanto ne rappresentano l'Identità', ragion per cui attraverso l'Opera Mugam abbiamo un primo reale esempio di come due antichi Paesi geograficamente lontani, ognuno con la propria storia possano avvicinarsi, dialogare, evolversi e completarsi reciprocamente attraverso la Cultura.

Nabucco, opera di Verdi -- Nabucco Verdi operası

olubş Ü. Hacibeyili demək olar yaxın şərqin Cuzeppa Verdisidir. 1937-ci il aprelin 30-da Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında ilk dəfə tamaşaya qoyulan "Koroğlu" operası Üzeyir bəy ilk dəfə olaraq klassik opera formasına riayət edərək bitkin ariyalar, kütləvi xor səhnələri, müxtəlif ansambllar, balet nömrələri, rəqətiyvlər yaratmışdır. O, "Koroğlu" operasında simfonik orkestrin tərkibinə Azərbaycan xalq musiqi alətlərini daxil edərək orkestrin rəngarəng səslənməsinə nail olmuşdur. Üzeyir bəy Azərbaycan musiqisində köklü dönüş yaratmış dahi bəstəkarıdır. O, 19-cu əsrin əvvəllərində şifahi xalq musiqi sənəti şəklində mövcud olan Azərbaycan milli musiqisini Qərbi Avropa bəstəkarlıq məktəblərinin nailiyyətləri, forma və janrları ilə zənginləşdirmiş, Azərbaycan və ümumiyyətlə Şərq musiqisinin gələcək inkişaf perspektivlərini, estetik prinsiplərini müəyyənləşdirmişdir.

Cuzeppa Verdi 1813-cü ildə İtaliyanın Parma şəhərinin, Roncole kəndində anadan olub. İtaliyanın kralı olan Vittorio Emanuelinin rəhbərliyi altında ona dəstək prosesində məşhur olan Viva V.E.R.D.I. məşur şuar əsərində həm də gizli şəkildə "yaşasın Vittorio Emanuele" demək idi (Viva Vittorio Emanuele Re D'İtalia) və artıq C.Verdinin "Nabucco" Operasındakı məşur, "Va pensiero" xoru, İtaliyanın kralı Vittorio Emanuelinin rəhbərliyi altında birləşmə ideologiyası simvoluna çevrilmişdir . XIX əsrdə müsəlman dünyasında yaxın şərgində yeni siyasi mədəni orizontlar açılır və İslam dünyasında, ilk demokratik respublikası yaranır, o da A.D.R. Azərbaycan Demokratik Respublikası olur. Ü. Hacibəyli ingilab illərində yaşamış. 1905 - 1917 illər Azərbaycan tarixində çox gərgin mühüm sosial dəyişikliklərlə zəngin olan dövrüdü. Ü. Hacibəylinin Ər və Arvad operasında Azərbaycan cəmiyyətində Azərbaycan gədininnən bəhs edir. Belə ki XIX əsrdə İtaliyanın birləşmə siyasəti C.Verdinin misilsiz əməyi və adıyla bağlıdır, Azərbaycanın siyasi mədəni həyatı məhs Ü. Hacibəylinin misilsiz əməyi və adıyla bağlıdır. Ü.Hacibəylinin xaricdə böyük uğurları davam edirdi. Demokratik Respublikasının sonu və Azərbaycanın Sovet İttifaqına daxil olması dövrüdə Ü.Hacibəylinin payına düşür.

Beləliklə Cuzeppa Verdi cəmiyyətdəki dəyərlərin, konservatoriyaların 1871ci ildə islahatı, İtalyan musiqisinin parlaq təmsilçisi olduğu zaman, Üzeyir Hacibəyli Azərbaycan xalqının parlaq təmsilçisi olaraq, Azərbaycan mədəniyyətində bir sıra taleyüklü, önəmli yeniliklər gerçəkləşdirmişdir. O, qərb musiqisində təşəkkül tapmış janr və formaları milli musiqi xüsusiyyətləri ilə uzlaşdırıb, opera, operetta kimi janrlarda əsərlər yaratmış, ilk musiqi təhsil ocaqları, Konservatoriya, simfonik orkestr, xor kollektivi yaratmışdır. Üzeyir bəy bəstəkarlıq məktəbinin təməl daşını da qoymuş, ümumiyyətlə, Avropa tipli musiqi mədəniyyətini Azərbaycana gətirmişdir.

Beləliklə Opera və Muğamı gərb və orta şərqin gədim, müvafiq , bədii və çox istiqamətli forması hesab edilə bilər . Opera və muğam, real nümunədir ki, coğrafi uzaq olan ölkələri mədəniyyət vasitəsilə bir birinə yaxınlaşdırıb, dialog yaradıb inkişaf etdirə bilər.

Teatro Verdi di Parma --Parmanın Verdi teatri

Filarmonica di Baku

--
Bakı Filarmoniyası

Mədəniyyət

Stefano e Kamalia, LA VERA UNIONE TRA ITALIA E AZERBAIGIAN

La storia di Stefano e Kamalia rappresenta la vera unione tra due popoli, due culture, due civiltà; ed il meraviglioso risultato di questa unione si chiama Camilla, che inconsapevolmente racchiude dentro di sé il passato, il presente e soprattutto futuro di due grandi paesi: Italia e Azerbaijan.

Stefano və Kəmalə, İtaliya ilə Azərbaycan arasında əsl ittifaqdır

Stefano və Kamalənin hekayəsi iki xalqın, iki sivilizasiyanın iki mədəniyyətin, arasındakı olan həqiqi birlikdir. Bu birliyin gözəl nəticəsinin adı isə Kamilladır, bu balaca gız özü də bilmədən, iki böyük ölkənin İtaliya-Azərbaycanın keçmişin, bu günün və xusən də gələcəyin özündə əks etdirir.

Giada Rossi

Kamalia nasce a Baku nel 1978. Stefano nasce a Carpi nel 1980. Entrambi si avvicinano alla musica molto presto. Studiano e si impegnano per diventare professionisti e poi, all'apice della loro carriera universitaria, si incontrano. Uniscono le loro forze, fondono le loro idee ed insieme realizzano il loro grande progetto di vita. Ma lasciamo che siano loro stessi a raccontarci questa bellissima storia d'amore.

Stefano, come vi siete conosciuti?

Sia io che Kamalia abbiamo un bagaglio di esperienze in diversi generi musicali, abbiamo scritto brani cameristici ed orchestrali ed abbiamo viaggiato molto durante il nostro percorso accademico prima di conoscerci, frequentando masterclass e partecipando a festival e concerti con l'esecuzione di nostri brani in diversi Paesi come Olanda, Giappone, Croazia, Francia, USA, Cina, Australia e Nuova Zelanda ma il nostro incontro è avvenuto proprio in Italia: Era il 2006 e Kamalia, dopo essersi diplomata in Composizione con il Prof. Arif Melikov all'Accademia Musicale di Baku, vince una borsa di studio erogata dall'Ambasciata Italiana in Azerbaijan e partecipare ad un corso di perfezionamento in Italia, presso il Conservatorio "Vecchi n Tonelli" di Modena, con il Maestro Antonio Giacometti.

L'aula di composizione del conservatorio: questo è il contesto in cui io e Kamalia ci siamo incontrati. Io ero studente di composizione nella stessa classe di Kamalia. In quel periodo partecipai ad un

Kəmalə Əli-zadə 1978-ci ildə Azərbaycanın Bakı şəhərində, Stefano Muskaritolo isə 1980-ci ildə İtaliyanın Karpi şəhərində anadan olub. Hər ikisi musiqiyə erkən yaşlarından gəliblər. Onlar peşəkar olmaq üçün çoxlu zəhmət çəkib çalışır və sonra isə karyeralarının yüksək pilləsində qarşılaşırlar. Qüvvələrini toplayıb, fikirlərini birləşdirib və birlikdə onlar özlərinin həyatında ən böyük olan - həyat layihəsini reallaşdırırlar.

Amma, gəlin sözü ilə onların özüne verək ki, bizə bu gözəl sevgi hekayələri haqqında özləri danışsın.

Stefano siz necə tanış olmusunuz?

Mən və Kamalə müxtəlif musiqi janrlarda yazıb və hər ikimiz çoxsaylı kamera, simfonik əsərlərin müəlifiyik, bu işdə xeyli təcrübəmiz var. Hələ tanışlığımızdan əvvəl, akademik karyeramızla bağlı çoxlu səyahət etmişik. Ustad dərslərində, mühtəlif festival və konsertlərdə iştirak etmişik. Əsərlərimiz mühtəlif ölkələrdə; Hollandiya, Yaponiya, Xorvatiya, İtaliya, Fransa, Çin, Avstraliya, Yeni Zelandiya, ABŞ-da uğurla səslənib. Bizim tanışlığımız isə İtalyada olub. Kəmalə 2006-cı ildə Bakı Musiqi Akademiyasında Prof. Arif Məlikovun sinfində aspiranturayı uğurla bitirdikdən sonra, İtalyan Səfirliyində təgəyüdə layiq görülüb. Bu da İtalyada təhsilini davam etdirmək, təcrübəsini artırmaq və təkmilləşdirmə kurslarını almaq üçün İtaliyanın Modenadakı Vecchi-Tonelli adına konservatoriyasına mənim də müəllimim olan bəstəkar Prof. Antonio Cakomettinin sinfinə daxil olur.

Bu bəstəkarlıq sinfində bizim ilk görüşümüz olmuşdu. Azərbaycanın mədəniyyətini tanıtdırmaq məqsədi

concerto di Kamalia all'Auditorium del Conservatorio in cui lei ha presentato sue composizioni, diversi brani dal repertorio classico Azerbaijaniano, Europeo e Russo con elementi Mugam come G. Garayev, F.Amirrov e V. Mustafazadeh. Lei invece mi raggiunse pochi giorni dopo a Roma per assistere all'esecuzione di un mio brano per soprano e orchestra all'Auditorium Parco della Musica.

Lo stesso anno, l'estate 2006, invece io raggiunsi Kamalia a Baku ed ebbi così modo di incontrare questa splendida cultura diretta-

ilə, Kəmalə bizim konservatoriyanın zalında konservatoriamızın müəllim və tələbə heyyyəti üçün pianoçu və bəstəkar kimi, bir saatdan artıq konsert proqramı ilə çıxış etdi. Avropa, rus bəstəkarlarının əsərlərindən savayı, Azərbaycanın görkəmli bəstəkarları olan Q. Qarayev, F. Əmirov, A. Məlikov, Niyazi, V. Mustafazadə və öz fortepiano əsərlərini konsertdə ifa etdi. Muğamı ilk dəfə ilə bu gözəl Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərindən duyduğum və çox bəyəndim.

Romanın məşur Auditorium Parco della Musica səhnəsində soprano və orkestr üçün yazdığım əsər, konsertdə böyük uğurla

mente sul posto, la sua musica, l'architettura così variegata, la cucina, le splendide persone con il loro grande senso di umanità. Baku è una città che ha tanto da raccontare in ogni suo angolo.

Kamalia, come è nata la vostra passione per la musica?

Ho iniziato a suonare il pianoforte ed ho composto i miei primi brani all'età di 4 anni sotto la guida di mia madre, anch'ella pianista di professione, ho inoltre sempre cercato di affiancare alla composizione un'intensa attività concertistica come pianista vincendo anche numerosi concorsi pianistici, mentre la passione di Stefano per la musica è nata attraverso lo sport, strano ma vero: all'età di 6 anni iniziò la disciplina del pattinaggio artistico in cui la musica è molto importante essendo lo sfondo sul quale si danza, molto spesso si tratta di Musica Classica. Nel 91 arrivò anche a vincere i Campionati d'Italia sia come pattinatore singolo che in coppia. La passione per la musica però prese il sopravvento e così decise di abbandonare lo sport per cominciare a studiare chitarra, proprio approfondendo lo studio della chitarra e frequentando contemporaneamente il conservatorio di Modena e l'Accademia Jazz di Milano.

Stefano, quali progetti avete sviluppato insieme?

Sicuramente il progetto più interessante che abbiamo sviluppato insieme è stato il "Concerto del 40esimo parallelo", realizzato a Baku il 20 settembre 2007 presso il Teatro Filarmonica. Questo concerto è stato composto ed interpretato da noi stessi: io alla chitarra e Kamalia al piano, accompagnati dall'Orchestra Nazionale dell'Azerbaigian G.Garayevì diretta da Teymur Goychayev.

Il "Concerto del 40esimo parallelo" è stato scritto in occasione dell'anniversario dei 15 anni di cooperazione tra Italia e Azerbaigian ed è stato patrocinato dall'Ambasciata Italiana a Baku e dal Ministero della Cultura dell'Azerbaigian.

Il titolo "Concerto del 40esimo parallelo" sta ad indicare infatti il "parallelo geografico" che collega i due Paesi, trovandosi questi alla stessa altezza geografica.

In questo concerto, da noi composto, abbiamo elaborato musiche popolari italiane, in particolare modo della tradizione napoletana, e musiche popolari della tradizione azerbaigiana, anche melodie Mugham. C'è anche un particolare momento in cui il motivo del noto brano napoletano "Cannatella" suona contemporaneamente (in contrappunto) con la melodia di "Gozalim Sensen" noto brano popolare Azerbaigiano.

E' un progetto musicale di cui siamo molto fieri, poiché è stata la prima volta in cui due compositori provenienti dall'Italia e dall'Azerbaigian si sono cimentati in un'opera di sintesi stilistica musicale Italo-Azerbaigiana.

Nel 2008 abbiamo riarrangiato per ensemble un brano popolare Azerbaigiano Ay Dilberì eseguito in occasione del Festival della Filosofia di Modena.

Nel 2011 abbiamo realizzato insieme, in collaborazione con l'Ambasciata dell'Azerbaigian in Italia, il Concerto in memoria del leader Heydar Aliyev presso il Teatro San Carlo di Modena in cui io e Kamalia, in formazione di duo chitarra jazz e pianoforte, ab-

saslandı və bu konsertdə Kəmalə dinləici olaraq iştirak etdi. . Elə həmin ilin yayında, mənim Azərbaycanca ilk dəfə qonaq gismində səfərim olub. Kəmalənin gözəl ailəsinin vasitəsi ilə, bu ölkənin qədim tarixi, gözəl musiqisi, memarlığı, mətbəxi, qonaq sevər insanları ilə canlı olaraq tanış olmuşam.. Bakı o şəhərlərdəndir ki, hər güşəsi sənə tarixindən nəsə danışır.

Kəmalə, sən və Stefanonun musiqiyə olan həvəsiniz necə yaranıb ?

Mən ilk əsərlərimi 4 yaşında yazmışam "Lay-lay" və "Rəqs". İlk müəlimim, ixtisasca fortepiano üzrə Bülbül adına məktəbin müəlimi olan anam Əsədova Tamilla olub. Həməşə bəstəkarlıq və fortepiano ifaçılıq fəaliyyətimi davam etdirməyə çalışmışam. Forteplano üzrə də çox saylı müsabiqələr laureatı olmuşam. Stefanonun musiqiyə gəlişi qəribə olarsa da idman vasitəsi ilə olub .

O, fiqurlu konki sürməyə 6 yaşından başlayıb . Bu idman növündə Stefanonun çoxlu uğurları olub, dəfələrtə Stefano İtaliya çempionu adına layiq görülmüşdü.. Bu idman musiqi ilə sıx əlaqədə olduğundan , Stefano musiqi fonu kimi daha çox üstünlüyü klassik musiqiyə verirdi. Elə o zamandan musiqiyə böyük həvəs duyub və musiqiyə ciddi məşqul olmağına qərar verib . Bəstəkar kimi təhsilini İtaliyanın Modena şəhərindəki O.Vekki-Tonelli adına konservatoriyada və caz-gitaroçusu kimi Milandakı məşhur olan Ç.D.M. -caz Akademiyasından alıb.

Stefano, Kəmalə ilə hansı layihələr üzərində birgə işləmişiniz ? Sözsüz ki, ən maraqlı layihələrdən biri "40-cı paralelin konserti" adlı layihəmiz olmuşdur. Bu əsər 2007-ci ilin sentyabr ayının 20-də M.Maqqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında ilk dəfə səslənmişdir. "40-cü paralel konserti" adlı əsərimizi biz İtaliya ilə Azərbaycan arasındakı 15 illik əməkdaşlığına həsr etmişik.

Bu layihəmiz İtaliya səfirliyinin və Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir.

Bu əsər solistlər və kamera orkestri üçün yazılıb. Solistlər fortepianoda Kəmalə Əli-zadə elektro-gitarada mən və Teymur Göyçayevin rəhbərliyi etdiyi Q.Qarayev adına kamera orkestri tərəfindən ifa olunmuşdur . "40-cü paralelin konserti" adlı əsərimiz, əslində iki ölkənin İtaliya və Azərbaycan arasındakı "coğrafi mövqeyinə" görədir. Belə ki, iki ölkənin paraleli eyni hündürlükdə olmasına görə, əsərimizi belə adlandırmışdıq.

Bu layihəmizdə, biz öz əsərlərimizdən başqa, İtaliya və Azərbaycanın Xalq mahnılarından, eyni zamanda Azərbaycanın ənənəvi musiqisi olan muğamlardan da istifadə etmişik .

Əsərin xüsusi bir yerində, Neapolun məşhur mahnısı olan "Kannatella" və Azərbaycanın məşhur xalq mahnısı "Gözəlüm sənə" melodiyası ilə eyni zamanda kontrapunktla bərabər səslənirlər.

Biz çox fərəhlənirik ki, bu əsərimiz tarixində ilk dəfə olaraq, iki ölkənin İtaliya və Azərbaycan bəstəkarı tərəfindən yazılan ilk musiqi əsəridir ki, özündə iki dövlətin musiqisinin sintezi üzərində yazılmış və bu iki ölkəni bir musiqi əsərində yaşadır.

2008-ci ildə biz Azərbaycan xalq mahnısı olan "Ay Dilbər" mahnısını ansambl və soprano üçün işlədik və İtaliyalı soprano ifaçısı Azərbaycan dilində bu mahnını "Modena Fəlsəfe festivalında" ustalıqla ifa etdi .

2011-ci ildə biz Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyi ilə birlikdə, Modena şəhərindəki San Karlo adlı teatrda Azərbaycanın ümumxalq lideri olan Heydər Əliyevin əziz xatirəsinə anım günü təşkil etdik. Bu tədbirdə biz həm bəstəkar həm ifaçı kimi, klassik üslubdan səvayi etnik -caz üslubunda muğamı və Azərbaycan xalq mahnılarının və eləcə də özümüzün caz kompazisiyalarının

biamo eseguito un repertorio di brani popolari azerbaigiani e Mugham eseguiti in chiave jazz.

Io e Kamalia in Italia collaboravamo anche scrivendo ed eseguendo musiche per Teatro. Abbiamo collaborato con alcune compagnie di teatro di improvvisazione. E' stata certamente un'esperienza interessante e divertente per due compositori che sono anche concertisti, in quanto si è trattato di una vera e propria sfida: improvvisare, quindi "scrivere e suonare sul momento" le musiche per spettacoli.

Abbiamo inoltre contribuito, insieme alla classe di composizione del Conservatorio di Modena, alla composizione dell'Opera per bambini "Streghe!!" dal romanzo di Ronal Dhal. Quest'opera è stata eseguita in diversi teatri dell'Emilia Romagna.

Io ho sempre avuto un certo interesse per la musica Mugham, tant'è che ho cominciato a studiare l'Oud e presto approfondirò anche il Tar, strumenti antenati della chitarra. Kamalia mi ha accompagnato anche in un viaggio che ho fatto come ricerca personale nelle regioni di Shamkir e Qasax, in cui ho avuto modo di conoscere e di ascoltare dal vivo i famosi suonatori di Saz, la musica degli Ashik.

Sempre nel 2012, ho presentato alla discussione sulla mia tesi di laurea presso l'Accademia per l'Opera Italiana di Verona la mia Opera li-

duetto fortepiano və elektro gitarada ifa etdik.

Kəmalə və mən İtaliyanın teatrlarıyla əməkdaşlıq edib, çoxsaylı teatr tamaşalarına da musiqi yazmışıq. Biz həm də bəzi improvizə teatrları ilə əməkdaşlıq edib aktyorların improvizasiya etdiklərinə uyğun olaraq, elə səhnədə musiqi yaradıb ifa etmişik.

Bu, əlbəttə ki bəstəkar -ifaçı üçün maraqlı və əyləncəli bir təcrübə oldu. Sonra biz Modenanın O.Vecchi-Tonelli bəstəkarlıq kafedrası ilə birqə Ronald Dahlen "Witches!" adlı uşaq operasını yazdıq. Bu opera İtaliyanın bir sıra teatrlarında səslənmişdir.

Mən həmişə muğamla maraqlanmışam . Azərbaycanın milli aləti olan ud alətini öyrənməyə başlamışam və tezliklə gitaranın daha bir əcdadlarından olan Tar alətində çalmağı öyrənmək istəyirəm. Tədqiqat aparmaq məqsədi ilə Azərbaycanın Şəmkir və Qasax regionlarında Aşiq sənəti ilə yaxından tanış oldum və Azərbaycanın daha bir maraqlı musiqi aləti olan saz və sazın ustad ifaçıları olan aşiqlərin gözəl ifasının canlı şahidi oldum.

Həmçinin 2012-ci ildə, mən İtaliyanın Verona şəhərindəki məşhur opera Akademiyasının məzunu kimi diplom işimi təqdim etdim . Bu mənim Azərbaycanca həsr etdiyim Prometey mifologiyası əsasında yazdığım "Son od" adlı operam idi .

Əsərdə muğamlardan da istifadə etmişəm.

Kəmalə isə öz növbəsində İtaliyanın Venesiya şəhərinə "Brezza musi-

“...il grande simbolo di questa unione è sicuramente nostra figlia Camilla, italo-azerbaigiana.

Və əlbəttə ən böyük birlik simvolu bizim qızımız İtaliya-Azərbaycanlı olan Kamilladır ”

rica "L'ultimo fuoco" basata sul mito del Prometeo e dedicata all'Azerbaijani, in cui ho utilizzato anche il genere Mugham che sto approfondendo nella mia ricerca di sintesi di linguaggi musicali relativi alla composizione.

Kamalia ha scritto la suite balletto Brezza musicale per Venezia dedicata alla città di Venezia.

Tra i miei progetti attuali ho appena ricevuto una commissione dalla Fondazione Orazio Vecchi di Modena e sto scrivendo un brano per orchestra e 2 voci soliste su un testo del poeta Azerbaijaniano Nizami Ganjavi.

Kamalia, parlaci del vostro matrimonio.

Ci siamo sposati in Italia il 15 dicembre del 2007, subito dopo la realizzazione del "Concerto del 40esimo Parallelo". Il nostro matrimonio, così come la realizzazione del concerto, ha rappresentato simbolicamente l'unione dei nostri due paesi.

Ed il grande simbolo di questa unione è sicuramente nostra figlia Camilla, italo-azerbaigiana. Camilla è nata a Baku il 09 Settembre 2009. Il periodo atteso lo abbiamo passato a Baku. Poi,

subito dopo la nascita di Camilla, siamo ritornati in Italia per lavorare ad altri nostri progetti.

Il nome di nostra figlia Camilla lo abbiamo scelto perché risulta essere un nome comune sia in Italia che Azerbaijan.

Camilla adesso ha 4 anni, è molto attratta dalla musica, sta prendendo le prime lezioni di pianoforte ed è molto curiosa in campo musicale, ascolta tutti i generi, anche il Mugham. Partecipa a tutti i concerti di mamma e papà, e a volte la portiamo anche all'Opera.

Stefano, quando hai deciso di trasferirti definitivamente a Baku?

Ci siamo trasferiti definitivamente a Baku nel 2013, quando ho accettato la proposta dell'Università Diplomatica dell'Azerbaijani (ADA) di collaborare come insegnante e ricercatore nel dipartimento di Humanities and Sciences. Attualmente tengo un corso di Storia dell'Opera e Relazioni Socio-Politiche, ed uno di Storia della Musica per Film e Relazioni Sociali. Inoltre sto lavorando ad un progetto di ricerca basato sulla comparazione di Giuseppe Verdi con Uzeir Hajibeyov. L'esperienza che sto vivendo in ADA è formidabile, non soltanto sotto il profilo professionale come musicologo, insegnante e ricercatore ma, soprattutto, sotto il profilo sociale ed umano. ADA è un punto di incontro multiculturale meraviglioso: ci sono studenti ed insegnanti provenienti da tantissimi paesi, c'è grande cooperazione e si respira entusiasmo e voglia di emergere. Posso certamente dire che ADA è il miglior luogo in cui evolvere e crescere intellettualmente, sia per gli studenti che per gli insegnanti.

Inoltre, qui in ADA, anche la vita artistico-culturale è molto attiva. Solo pochi giorni fa, in occasione della visita del Governatore della Regione Friuli Venezia Giulia, Debora Serracchiani, ho collaborato alla realizzazione di un concerto per pianoforte e flauto in cui Kamalia ha suonato insieme a Luisa Sello, magnifica flautista italiana, e, tra i vari brani, hanno eseguito anche il brano azerbaijano "Sari Gelin" con un arrangiamento di Kamalia. Il concerto è stato un grande successo, molto apprezzato dal pubblico in sala e largamente elogiato dai media.

Per concludere posso dire che sono pienamente soddisfatto della scelta di vivere in Azerbaijan: il mio lavoro in ADA, il fermento che si respira a Baku, l'ospitalità delle persone e, soprattutto, Camilla e Kamalia, mi regalano ogni giorno energia pura e tante speranze per il futuro.

cale di Venezia "adli balet süitəsi həsr etdi.

Mənim cari layihələrim arasında Orazio Vekki Fondu tərəfindən soprano tenor və orkestr üçün əsər yazmağıma sifariş aldım. Bu əsərin sözləri Azərbaycanın görkəmli yazıçısı Nizami Gəncəviyə məxsusdur. Kamalə, Sizin toy haqqında bizə danışardın ..

Biz "40-cı paralel konserti." konsertimizdən qısa müddətdən sonra 15 dekabr 2007-ci tarixdə nigahımıza imza atdıq. Bizim nikahımız, eləcə də konsertimizin həyata keçirilməsi, iki ölkənin birliyin simvolizə edir. Və əlbəttə ən böyük birlik simvolu bizim qızımız İtaliya-Azərbaycanlı olan Kamilladır.

Kamilla 9 Sentyabr 2009-cu ildə Bakıda anadan olmuşdur. Kamilla anadan olandan sonra, biz digər layihələrimiz üzərində işləmək üçün İtaliyaya geri döndük.

Hal hazırda Kamillanın 4 yaşı var. Musiqi qabiliyyəti var, musiqi ilə çox maraqlanır və ilk musiqi dərslərini mən və nənəsi Tamilladan alır.

Bizim konsertlərimizdə iştirak edir və hətta operayada bizimlə gedir.

Stefano, Bakıda işləməyə nə vaxt qərar verdin?

Mən Azərbaycanda çox nüfuzlu olan Azərbaycan Diplomatik Universiteti tərəfindən humanitar və elmlər kafedrasında müəllim və tədqiqatçı kimi işləmək təklifini

aldım və 2013cü ildə ailəmlə Bakıya işləməyə gəldim.

Hal-hazırda mən Opera tarixi-ictimai-siyasi münasibətlər və film musiqisində olan tarixi ictimai əlaqələr kurslarından dərs deyirəm. Musiqi tarixi ilə tələbələri tanış edirəm.

Bir tədqiqatçı kimi Azərbaycanın və İtaliyanın dahi bəstəkarları olan Üzeyir Hacıbəyov və Ciuzeppa Verdinin yaradıcılığı müqayisəsi əsasında tədqiqat layihəsi üzərində işləyirəm.

ADA-da mən bir musiqişünas müəllim və tədqiqatçı kimi nəhəng bir təcrübə yaşayıram. ADA gözəl çoxmədəniyyətli görüşmə nöqtəsidir: burada bir çox ölkələrdən gəlmiş müəllim və tələbələr var ki, onlarla böyük əməkdaşlıq nəticəsində, işləmək həvəsi oyanır.

Qətiyyətlə deyə bilərəm ki, ADA tələbələr və müəllimlər üçün intellektual inkişafın ən yaxşı və dəyərli məkanıdır. Həmçinin, burada, bədii və mədəni həyat çox fəaldır. Bir neçə gün əvvəl, İtaliyanın dövlət nümayəndəsi Friuli -Venesiya -Culiya regionunun präsidenti Debora Serracchiani iştirakı ilə ADA-da İtaliyanın məşur fleytaçısı Luiza Sello və pianoçu -bəstəkar Kamalə Əli-zadənin birgə konsertləri olmuşdur.

Bu konsertdə İtalyan bəstəkarlarının musiqisindən savayı, Luisa Sello "Sarı gəlin" Azərbaycan xalq mahnısında Kamalə Əli-zadənin fleyta və fortepiano üçün caz aranjmanında ifa etdi. Konsert uğurla keçdi, çoxsaylı tamaşaçılar tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir və media tərəfindən bu hadisə geniş işıqlandırılmışdır. Və son olaraq, mən Azərbaycanda yaşamaq seçimimdən çox razıyam. Mənim ADA-da işləməyimdən, Azərbaycanda hökm sürən sürətli inkişaf, və ən əsası ailəmin Kamalə və Kamillanın mənə hər gün verdikləri təmiz enerji, qələcəyə böyük ümüdlər bəsləməyimdən.

Stefano e Kamalia con l'Ambasciatore Italiano a Baku
Stefano və Kamalə İtaliyanın Bakıdakı səfiri ilə

BUILD A SUCCESSFUL FUTURE WITH ADA UNIVERSITY

- INNOVATIVE LEARNING
- DISTINGUISHED PROFESSORS
- TAILORED CAREER SERVICES
- STATE-OF-THE-ART LIBRARY
- A CUTTING-EDGE, HIGH-TECH, GREEN CAMPUS
- DYNAMIC STUDENT LIFE

ADA UNIVERSITY OFFERS BACHELOR AND MASTER DEGREES IN THE FIELD OF PUBLIC AND INTERNATIONAL AFFAIRS, BUSINESS ADMINISTRATION, ECONOMICS, AND COMPUTER SCIENCES.

BOOST YOUR ACADEMIC KNOWLEDGE,
EXPAND YOUR WORLDVIEW AND PROMOTE PERSONAL GROWTH.

CONTACT US FOR MORE INFORMATION AND TO APPLY:

TEL.: +994 12 437 08 30
ADMISSIONS@ADA.EJU.AZ | WWW.ADA.EJU.AZ

Roma bioparkında doğulan balaca Qafqaz bəbiri **SİC**-in hekayəsi

Ola bilər çoxlarının 2011-ci il sentyabrın 1-də Roma bioparkında erkək cinsindən olan möhtəşəm Qafqaz bəbiri balaca SİC-in dünyaya gəlişindən xəbəri yoxdur.

La storia di **SİC** IL PICCOLO LEOPARDO DEL CAUCASO

Forse non tutti sanno che al Bioparco di Roma il 1 settembre 2011 è nato il piccolo SIC, uno splendido maschio di leopardo del Caucaso.

La storia di SIC inizia molti anni prima della sua nascita, quando, il 10 Aprile del 2008, fece il suo ingresso al Bioparco di Roma il primo esemplare di leopardo del Caucaso proveniente dal giardino orto botanico di Budapest: il giovane maschio Bahar. Al suo arrivo Bahar, nato il 16 Giugno del 2007, aveva appena un anno di vita e ancora i denti da latte. In pochissimo tempo si è adattato al suo nuovo exhibit, ricco di vegetazione, di piani su cui arrampicarsi e di nascondigli. Il 30 ottobre dello stesso anno, al Bioparco è arrivata anche Silki, una femmina nata a marzo del 2007 nello Zoo Parc di Beauval in Francia. Dalla loro unione dunque è nato SIC, uno splendido esemplare maschio di leopardo del Caucaso, che oggi ha superato le dimensioni del padre.

SİC-in hekayəsi onun doğulmasından çox illər öncəyə - 2008-ci il aprelin 10-da Budapeştin botanika parkından Roma bioparkına ilk qafqaz bəbirinin - gənc erkək cinsindən olan Baharın gətirilməsi ilə başlayır. 2007-ci il iyunun 16-da doğulan Bahar bioparka gətiriləndə hələ bir yaş təkə tamam olmuş və hələ də süd dişləri var idi. O, tez bir zamanda yaşillıq içində olan, dırmaşmağa və gizlənməyə yerlərlə dolu qəfəsində uyğunlaşır. Həmin ilin oktyabrın 30-da Roma bioparkına Fransanın Beauval zooparkında 2007-ci ilin martında dünyaya gəlmiş dişi bəbir Silki gətirilir. Onların cütləşməsindən bugün ata bəbirin ölçülərindən də böyük ölçüyə malik möhtəşəm erkək Qafqaz bəbiri SİC dünyaya gəlir.

I LEOPARDI DEL BIOPARCO

Bahar e Silki sono arrivati al Bioparco nell'ambito dello scambio fra strutture zoologiche. Uno zoo moderno, infatti, scambia animali con gli altri zoo a cui è collegato attraverso una comune e fitta banca-dati, una rete che lo mette in comunicazione con tutti gli zoo d'Europa e del mondo.

Il Bioparco è una struttura attiva nella conservazione della natura, nell'educazione ambientale e nella ricerca scientifica delle specie animali in via di estinzione. È membro dell'EAZA, l'Associazione Europea degli Zoo e degli Acquari (European Association of Zoos and Aquaria: 330 membri in tutto!) e collabora a livello internazionale con istituzioni che hanno come missione prioritaria quella della conservazione delle specie animali a rischio di estinzione. In particolare partecipa a diversi programmi di riproduzione in cattività: sono 30, quelli attualmente in corso. Questi programmi di riproduzione per le specie che corrono il pericolo di scomparire dal nostro pianeta, sono denominati EEP (European Endangered Species Programme), sono coordinati a livello internazionale e pertanto si svolgono in collaborazione con le maggiori strutture zoologiche europee.

Il leopardo del Caucaso, dal 1996 classificato dall'IUCN (l'Unione Mondiale per la Conservazione della Natura) come "endangered" (ovvero ad alto rischio di estinzione in natura), rientra quindi a pieno titolo in un progetto EEP.

Il leopardo del Caucaso figura anche nell'Appendice I della CITES, cioè in quell'elenco di specie minacciate d'estinzione per le quali esiste o potrebbe esistere un'azione del commercio: si tratta di una regolamentazione particolarmente stretta allo scopo di non mettere ancora più in pericolo la sopravvivenza di queste specie.

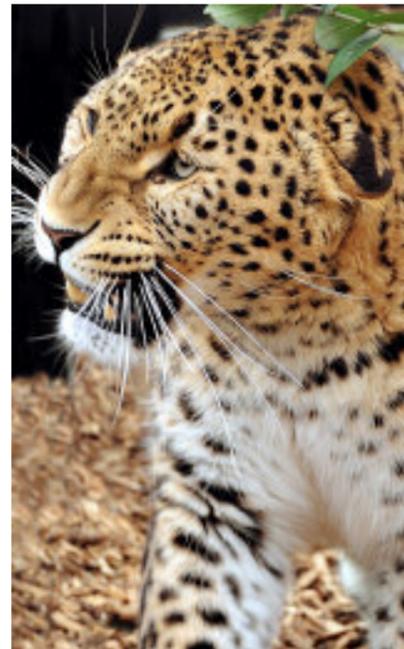
BIOPARKIN BƏBİRLƏRİ

Bahar və Silki bioparka bir sıra zooloji qurumlar arasında olan mübadilə əlaqələri nəticəsində gətirilib. Ümumi və sıx məlumat bazası vasitəsilə Avropanın və dünyanın zooparkları ilə əlaqəsi olan müasir zoopark adətən digər zooloji parklarla heyvan mübadiləsini aparır.

Roma bioparkı təbiətin qorunması, ətraf mühitin öyrənilməsi və nəslin kəsilməkdə olan heyvan növlərinin elmi tədqiqatı ilə yaxından məşğul olan qurumdur. Biopark Avropa Zoopark və Akvarium Assosiyasiyasının (European Association of Zoos and Aquaria) üzvüdür (ümumi üzvlərin sayı cəmi 330-a bərabərdir!) və beynəlxalq səviyyədə əsas mövqeyi nəslin kəsilmək təhlükəsi olan heyvanların qorunmasından ibarət olan qurumlarla əməkdaşlıq edir.

Qafqaz bəbiri 1996-cı ildən etibarən Beynəlxalq Təbiəti Mühafizə İttifaqı tərəfindən nadir növ kimi (daha doğrusu nəslin kəsilmək təhlükəsi yüksək olan növ kimi) qeydə alınmışdır və buna görə Avropa nəslin kəsilməkdə olan növlər proqramına (EEP European Endangered Species Programme) daxil edilmişdir.

Qafqaz bəbiri eləcə də nəslin kəsilməkdə olan növ kimi yox olmaq təhlükəsində olan növlərinin beynəlxalq ticarətinə dair konvensiyanın 1-ci əlavəsinə salınmışdır: söhbət belə növlərin varlığını daha da təhlükəyə salmamaq üçün nəzərdə tutulan xüsusi qaydalardan gedir.

CARATTERISTICHE DEI TRE ESEMPLARI DEL BIOPARCO

Bahar è arrivato al Bioparco che aveva ancora i denti da latte, è cresciuto al Bioparco ed è un individuo molto tranquillo, al contrario di Silki, più vivace e molesta. Silki, del resto, si comporta proprio come un leopardo in natura: tende agguati, ringhia e compie grandi balzi! I due sono andati molto d'accordo fin dal principio e continuano a farlo ancora oggi. Anche Sic, che ha ormai raggiunto una mole maggiore di quella del padre, si esercita e si diverte a tendere agguati improvvisi ai keepers che si prendono cura di lui.

BIOPARKIN ÜÇ NÜMAYƏNDƏSİNİN XARAKTERİSTİKASI

Bahar bioparka gələndə hələ onun süd dişləri var idi, Bioparkda böyümüş Bahar şux və bezdirici Silkidən fərqli olaraq çox sakit cinsdir. Silki ümumiyyətlə özünü əsl bəbir kimi aparır: pusqu qurur, özünəməxsus səslər çıxardır və böyük sıçrayışlar edir! Hər iki bəbir ilk gündən indiyədək bir-birilə yaxşı yola gedirlər. Atasından bədən quruluşu ilə artıq böyük olan Sic də onun qeydində qalan baxıcılarla oynayır və onlara pusqu qurur.

ALIMENTAZIONE DEI TRE ESEMPLARI DEL BIOPARCO

I leopardi del Bioparco vengono alimentati al mattino, quindi una sola volta al giorno, e vengono lasciati a digiuno un solo giorno alla settimana, la domenica. La loro dieta è fatta di conigli, cuore e fegato di bovino, nonché di carne di cavallo, alternati durante la settimana. Si evita il pollame per il rischio di salmonelle.

Spesso si utilizzano tecniche di arricchimento ambientale (vedi N.B. che segue), nascondendo carne in sacchi di iuta oppure riempiendo di carne delle grosse palle, sfere specifiche e ben adatte allo scopo, che il Bioparco acquista da fabbricanti internazionali, specializzati in questo settore.

Recentemente è stato escogitato un nuovo sistema: di tanto in tanto, viene appeso nel punto più alto dell'exhibit un tronchetto di legno su cui in precedenza sono stati inseriti lauti bocconi di carne. La femmina Silki, con spettacoli balzi effettuati da terra, raggiunge e, in pochi minuti, consuma le sue "prede".

CURIOSITA' RIGUARDO AI TRE ESEMPLARI DEL BIOPARCO

Attualmente Bahar e Silki vivono insieme nello stesso exhibit. Siccome invece è stato separato per impedire l'accoppiamento con la madre e dispute violente con il padre.

Silki ha un impianto ormonale sottocutaneo che blocca l'ovulazione: le direttive EAZA, infatti, hanno stabilito che, per il momento, la riproduzione della coppia del Bioparco deve essere sospesa giacché i nuovi nascituri non avrebbero alcun posto idoneo in nessuno zoo europeo. Ma questa – e lo ripetiamo – è soltanto una situazione provvisoria (per saperne di più, vedere N.B. che segue). Inizialmente, ossia subito dopo le disposizioni dell'EAZA, Bahar e Silki venivano tenuti separati per poco meno di una settimana ogni 46 giorni (intervallo di tempo che corrisponde al periodo fertile della femmina), ma oggi, grazie alla terapia anticoncezionale di cui si è detto, riescono a passare molto più tempo insieme.

BIOPARKIN ÜÇ NÜMAYƏNDƏSİNİN XARAKTERİSTİKASI

Bəbirlər gündə bir dəfə səhər saatlarında yemlənilir və həftənin bir günü – bazar günü qidalanırlar. Onların qidasının tərkib hissəsini həftə boyunca dovşanlar, öküzün ürək və qaraciyəri, eləcə də əti təşkil edir. Salmonella bakteriyası təhlükəsi olmaması üçün yemlənmədə ev heyvanlarının ətindən istifadə edilmir.

Bəbirlər çox vaxt qəfəs daxilində yaradılan xüsusi şəraitdə yemlənilir, ətlər torbalarda gizlədilir və ya iri şarların içinə doldurulur. Biopark bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitləri bu sahə üzrə ixtisaslaşmış beynəlxalq şirkətlərdən alır.

Son zamanlarda isə yeni bir sistem kəşf edilmişdir: hərdən qəfəsə ən hündür yerinə üzərinə iri ət tikələri qoyulmuş ağac parçası yerləşdirilir. Dişi bəbir Silki yerdən götürdüyü möhtəşəm sıçrayışlarla yemə çatır və onu bir neçə dəqiqə ərzində yeyir.

BIOPARKIN ÜÇ NÜMAYƏNDƏSİ BARƏDƏ MARAQLI MƏLUMATLAR

Hal-hazırda Bahar və Silki eyni qəfəsdə qalırlar. Sic isə anası ilə cütləşməsinin və atası ilə rəqabət aparmasının qarşısını almaq məqsədilə ayrı qəfəsdə saxlanılır.

Silkiyə onun ovulyasiya dövrünə maneə yaradan dərili hormonal cihaz yerləşdirilmişdir: Avropa Zoopark və Akvarium Assosiyasiyası bəbirlərin cütləşməsindən doğulacaq balalara heç bir avropa zooparkında yer olmadığı üçün Bioparkın bəbirlərinin cütləşməsinə müvəqqəti olaraq icazə vermir. Lakin bu təkrarən bildiririk ki, müvəqqəti bir haldır. Assosiyasiyanın bu qərarından dərhal sonra Bahar və Silki hər 46 gündən sonra bir həftədən az müddət boyunca (həmin müddət dişinin münbit dövrü hesab olunur) ayrı saxlanılırdı, lakin yuxarıda qeyd edilən hamiləlik əleyhinə olan preparatın hesabına indi onlar birlikdə daha çox vaxt keçirdə bilərlər.

In Azerbaijan si sta lavorando attivamente per la protezione e la ripopolazione dei leopardi caucasici.

Lo scorso febbraio a Baku, Leyla Aliyeva, Vice Presidente della Fondazione Heydar Aliyev e Capo di IDEA - International Dialogue for Environmental Action, ha incontrato un team di esperti per discutere il tema della protezione e della ripopolazione della specie dei leopardi caucasici. L'obiettivo è di creare un ambiente favorevole per i leopardi che vivono in Azerbaijan e, di conseguenza, di ripopolare il paese di questa meravigliosa specie, ormai a forte rischio di estinzione.

Durante la loro visita gli esperti hanno incontrato il Ministro dell'Ecologia Huseynqulu Bagirov ed il capo del WWF Azerbaijan Elshad Asgarov ed hanno potuto visitare il Parco Nazionale Zangezur, dove ultimamente sono stati avvistati e ripresi due leopardi caucasici.

A maggio 2014 si terrà a Baku il Caucasus Cat Summit che presenterà gli sforzi fatti per salvare le specie feline in Azerbaijan e nel resto del mondo.

Azərbaycanda qafqaz bəbirlərinin qorunması və saylarının artırılması ilə bağlı fəal iş aparılır.

Ötən ilin fevral ayında Heydər Əliyev Fondunun Vitse Prezidenti və IDEA Beynəlxalq Ətraf Mühit Kampaniyasının (International Dialogue for Environmental Action) başçısı Leyla Əliyeva ekspertlər qrupu ilə görüşmüş və qafqaz bəbirlərinin növünün qorunması və artırılması barəsində söhbət aparmışdır. Görüşün məqsədi – Azərbaycanda yaşayan bəbirlər üçün əlverişli mühitin yaranması və artıq məhv olma təhlükəsi altında olan bu gözəl növün sayının artırılması olmuşdur.

Səfər çərçivəsində ekspertlər Ekologiya Naziri Hüseynqulu Bağırov və Azərbaycanda WWF təşkilatının başçısı Elşad Əskərovla görüşmüş və axır vaxtlar qafqaz bəbirləri müşahidə olunmuş və şəkilləri çəkilmiş Zangezur Milli Parkında olmuşdular.

2014-cü ilin may ayında pişik növlərinin Azərbaycanda və bütün dünyada qorunması üçün görülmüş işdən bəhs edən zirvə görüşü keçiriləcəkdir.

International Dialogue for Environmental Action

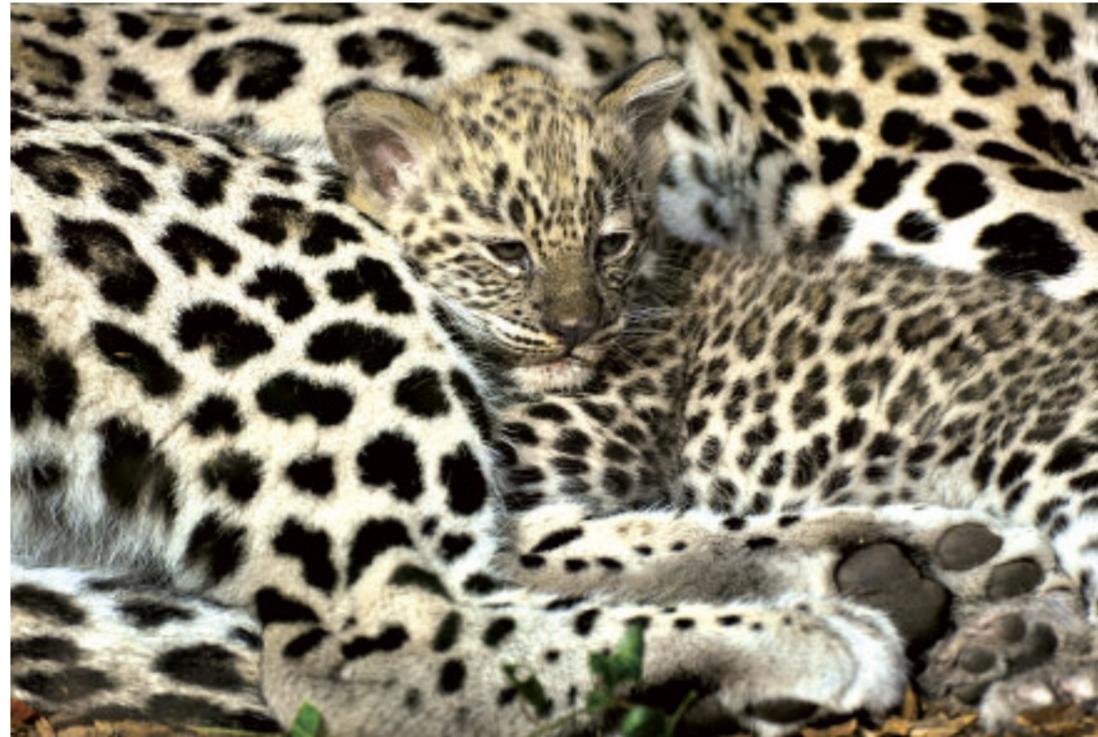

Avvistamento del Leopardo del Caucaso nel Parco Nazionale di Zangezuru -- Zəngəzur Milli Parkında Qafqaz bəbirinin müşahidə edilməsi

Il piccolo di Leopardo del Caucaso nato al BioParco di Roma -- Qafqaz bəbirinin balası Roma Zooparkında

Il Leopardo del Caucaso

In origine questo leopardo era diffuso in tutto il territorio del Caucaso compreso tra il Mar Nero e il Mar Caspio, nonché nel Vicino e Medio Oriente. Oggi popola soltanto l'area montuosa del Caucaso. Si tratta dell'ultimo esemplare della sua specie presente in Europa. Il leopardo del Caucaso è, tra le sottospecie di leopardo, quella che presenta le dimensioni maggiori. Può arrivare a pesare 90 kg, mentre la lunghezza dalla testa al tronco è di 126 -171 cm (lunghezza complessiva: 165 - 290 cm). Il colore di fondo del suo mantello è solitamente un po' più chiaro e pallido rispetto a quello dei suoi parenti africani. I leopardi sono animali solitari, che si riuniscono solo a fini riproduttivi. Si nutrono soprattutto di capre del Bezoar, mufloni, cervi, caprioli o cinghiali.

Nome scientifico
Panthera pardus saxicolor

Habitat
I leopardi dispongono di una grande capacità di adattamento e popolano i prati subalpini, le foreste di latifoglie e le foreste temperate di latifoglie sino ai territori aridi caratterizzati da una rada vegetazione di ginepro. Oggi il leopardo caucasico si trova solo nelle aree montuose del Caucaso, in alcune zone dell'Iran e in Turkmenistan.

Dimensione degli effettivi
Tra i 40 e i 65 individui circa nella regione del Caucaso. Si stima che la quantità complessiva degli effettivi sia inferiore a 1000 animali. Di questi, circa 600 - 800 individui vivono in Iran e 90 circa in Turkmenistan.
Tendenza: in diminuzione.

Stato di minaccia
IUCN: fortemente minacciato
CITES: appendice I

Qafqaz bəbiri

Öncə bu bəbir bütün Qafqaz ərazisində yayılmışdır, o cümlədən Qara və Xəzər dənizləri arasında, və hətta Yaxın və Orta Şərqdə. Hal-hazırda isə yalnız Qafqazın dağlıq ərazilərində yaşayır. Söhbət Avropada mövcud olan bəbirin axırını yarımövündən gedir. Qafqaz bəbiri panter cinsinə aid heyvan növüdür və iri ölçüləri ilə fərqlənir. Kütləsi 90 kq çata bilər, başının bədənə başlayan uzunluğu isə 126-171 sm (ümumi uzunluq 165-290 sm) təşkil edir. Dərisinin rəngi Afrikan bəbirlərindən fərqli olaraq adətən daha açıq və solğundur. Bəbirlər tənha həyat tərzini keçirir və yalnız cütləşmə məqsədi ilə birləşə bilərlər. Onlar əsasən Bezoar keçiləri, qoyunlar, maral, cüyürlər və ya çöldonuzu ilə gidalanırlar.

Elmi adı
Panthera pardus saxicolor

Yaşayış yeri
Bəbirlər yüksək uyğunlaşma imlanlarına malikdir və Subalp çəmənliklərində, enliyarpaqlı meşələrdə və mülayim enliyarpaqlı meşələrdə, və həmçinin nadir ardıc vegetasiyası ilə müşahidə olunan quru ərazilərdə yaşayır. Hal-hazırda qafqaz bəbirinə yalnız Qafqazın dağlıq ərazilərində, İranın bəzi zonalarında və Türkmənistanda rast gəlmək olar.

Növlərin sayı
Qafqaz regionunda təxminən 40 və 65 arasında fərd mövcuddur. Hesablaşmalara görə növlərin ümumi sayı 1000 heyvandan aşağıdır. Bunlardan təxminən 600-800 fərd İranda, 90 fərd isə Türkmənistanda yaşayır. Fərdlərin sayı azalmaqdadır.

Təhlükə durumu
IUCN (Təbiətin qorunmasına dair beynəlxalq təşkilat): yüksək məhv olma təhlükəsi altında
CITES - Fauna və flora növlərinin beynəlxalq ticarətinə dair konvensiyanın 1-ci əlavəsi

AL BIOPARCO, UNA STAGIONE DA LECCARSI I BAFFI!

Dal 29 marzo
La scimmia rossa
Apre la nuova area degli oranghi!

Dal 19 aprile
Pesci alieni
La nuova area dedicata al mondo sommerso

Dal 17 maggio
Arrivano i draghi!
Vieni a conoscere i varani di Komodo

Da marzo, tutte le domeniche
A Tu x Tu con...
Vivi l'emozione del contatto con alcuni animali!

SOLO FINO AL 31 MAGGIO 2014
L'ABBONAMENTO DI 1 ANNO
TI COSTA MENO DI 2 INGRESSI!

www.bioparco.it

Intervista a RAFFAELE DEL GIUDICE,

PRESIDENTE
ASIA NAPOLI SPA

Asia Napoli
təşkilatının
Prezidenti
Raffaele
Del Cudiçe

Giada Rossi

Gentile Presidente, la gestione dei rifiuti è una delle attività più complesse e più delicate per un'amministrazione pubblica, soprattutto quando si tratta di grandi centri urbani. Tutti parlano di Ambiente, Ecologia, Riciclo. I cittadini si aspettano di trovare ogni mattina i cassonetti vuoti e la città pulita. Ma probabilmente pochi di essi conoscono le reali difficoltà di questa gestione. Ci può riassumere in poche parole l'attività quotidiana svolta dalla sua azienda? Quanti lavoratori sono coinvolti e quali mezzi vengono utilizzati per far fronte a questo grande impegno?

ASIA Napoli S.p.A. ricopre un ruolo primario nelle attività relative alla gestione dell'igiene della città di Napoli. Gestisce il servizio di raccolta e trasporto dei rifiuti della intera Città e l'attività di spazzamento per una popolazione complessiva di circa 960 mila abitanti

Hörmətli Prezident, tullantıların idarə olunması dövlət idarəetmə orqanları üçün, xüsusən söhbət böyük şəhər mərkəzləri barəsində getdiyi halda, olduqca mürəkkəb və incə fəaliyyət növlərinin biridir. Ətraf Mühit, Ekologiya, Tullantıların Zərərsizləşdirilməsi barəsində çox söhbətlər gedir. Şəhərin vətəndaşları hər şəhər zibil baklarının boş və şəhərin təmiz olmasını gözləyirlər. Lakin belə idarə olunmanın real çətinliklərini hamı anlaya bilmir. Cəmiyyətinizin gündəlik fəaliyyəti barəsində qısa məlumat verə bilərsinizmi? Bu böyük işin öhdəsindən gəlmək üçün neçə nəfər işçi çalışır və hansı vasitələrdən istifadə olunur?

ASIA Napoli S.p.A. şirkəti Neapol şəhərində sanitariya vəziyyətin idarə olunmasına yönəlmiş tədbirlərin həyata keçirilməsində aparıcı rol oynayır. Şirkət tullantıların yığılıb nəql edilməsini təmin etməklə birgə təxminən 960 min əhələri olan, səthindən 1300 şəhər yolları keçən və

ZAKIR İBRAHİMOV, İlə müsahibə

PRESIDENTE
TAMIZ SHAHAR ASC

Təmiz şəhər
ASC-in İdarə
Heyətinin sədri
Zakir
İbrahimov

Gentile Presidente, la gestione dei rifiuti è una delle attività più complesse e più delicate per un'amministrazione pubblica, soprattutto quando si tratta di grandi centri urbani. Tutti parlano di Ambiente, Ecologia, Riciclo. I cittadini si aspettano di trovare ogni mattina i cassonetti vuoti e la città pulita. Ma probabilmente pochi di essi conoscono le reali difficoltà di questa gestione. Ci può riassumere in poche parole l'attività quotidiana svolta dalla sua azienda? Quanti lavoratori sono coinvolti e quali mezzi vengono utilizzati per far fronte a questo grande impegno?

La società "Tamiz Shahar" è stata costituita dal Governo Azerbaigiano nel 2009, con l'obiettivo di implementare e gestire il sistema del riciclo per i rifiuti solidi domestici. Mentre la raccolta ed il trasporto dei rifiuti di Baku non sono responsabilità della Tamiz Sha-

Cənab İbrahimov, tullantıların idarə olunması dövlət idarəetmə orqanları üçün, xüsusilə də söhbət böyük şəhər mərkəzlərindən getdiyi halda, olduqca mürəkkəb fəaliyyət növlərindəndir. Bu gün ətraf mühit, ekologiya, tullantıların zərərsizləşdirilməsi barəsində geniş söhbətlər aparılır. Şəhər sakinləri hər şəhər zibil qutularını boş, şəhəri isə təmiz görmək istəyirlər. Lakin bu sahədəki idarəçiliyin real çətinliklərini hamı anlaya bilmir. Rəhbərlik etdiyiniz səhmdar cəmiyyətin fəaliyyəti barəsində qısa məlumat verə bilərsinizmi? Bu böyük işin öhdəsindən gəlmək üçün "Təmiz Şəhər" ASC-də neçə nəfər işçi çalışır və hansı vasitələrdən istifadə olunur?

"Təmiz Şəhər" ASC 2009-cu ildə dövlət tərəfindən yaradılmış səhmdar cəmiyyətdir. Qurumun yaradılmasında əsas məqsəd Bakı şəhərində bərk məişət tullantılarının zərərsizləşdirilməsi sisteminin

residenti, in un territorio di 117 kmq in cui sono presenti 1300 strade cittadine. Le raccolte differenziate nella città di Napoli sono svolte con modalità diverse in funzione dell'assetto geo-morfologico del territorio: è prevalente la raccolta stradale anche detta di prossimità, mediante l'utilizzo di contenitori stradali (cassonetti, campane, bidoni) e la raccolta *Porta a Porta* anche detta puntuale, sia per le utenze domestiche sia per le non domestiche quali mense, ristoranti e negozi.

I rifiuti raccolti in modo differenziato sono riconducibili alle seguenti principali tipologie:

- imballaggi e similari: carta e cartone, plastica, vetro, lattine in alluminio e acciaio;
- beni durevoli: ferro, rifiuti da apparecchiature elettriche ed elettroniche (RAEE) ed ingombranti;
- rifiuti compostabili: organico da cucina e il verde da sfalci e potature;
- altri rifiuti: inerti da piccole demolizioni, olii, vernici, rifiuti urbani pericolosi (farmaci, siringhe, pile, batterie) ed infine i rifiuti indifferenziati residuali (RUR).

Per l'esecuzione del servizio vengono utilizzati circa 700 automezzi: quelli di medie e grandi dimensioni sono collocati in quattro autoparchi distribuiti nei 4 punti cardinali della città, mentre "distretti territoriali" – strutture aziendali con superficie ridotta rispetto agli autoparchi - sono ricoverati automezzi di piccole dimensioni e vi fa capo il personale operativo.

Le persone che lavorano in ASIA Napoli costituiscono la risorsa essenziale per il raggiungimento dei risultati dell'Azienda. Il personale dipendente di ASIA Napoli è costituito da 2.485 risorse di cui l'87% è rappresentato da operai, il 12% da impiegati e l'1% da quadri e dirigenti. Si rileva che la società svolge tutte le attività tipiche con personale interno, elemento che rispetto al passato ha consentito economie significative.

La gestione dei rifiuti in città che possiedono un grande patrimonio artistico da preservare, come Napoli e Baku che hanno un centro storico dichiarato patrimonio dell'umanità dall'Unesco, comporta maggiori criticità?

Il Centro Storico di Napoli, così come definito dall'UNESCO, con i suoi 681 ettari è il più vasto d'Europa. La sua particolare unicità sta nella

117 kvadrat kilometr ərazidən ibarət olan şəhərdə təmizləmə xidmətlərini göstərir. Neapol şəhərində tullantıların çəşidlənmiş şəkildə toplanması ərazinin geo-morfologiyasından asılı olaraq müxtəlif üsullarla həyata keçirilir: üstünlük yol qutularından (müxtəlif zibil konteynerləri və bidonları) istifadə etməklə tullantıların yol boyu toplanmasına və istər şəhər sakinləri üçün, istərsə də yeməxanalar, restoranlar və dükənlər üçün *Qapı-Qapı* toplama üsullarına verilir. Çəşidlənmiş şəkildə yığılmış tullantılar aşağıdakı əsas növlərə bölünə bilər:

- paketləşdirmə və digər məqsədlər üçün işlədilər materiallar: kağız və karton, plastik materiallar, şüşə, alüminium və polad qutular;
- uzunmüddətli istifadə üçün nəzərdə tutulmuş mallar: dəmir, elektrik və elektron cihazların istifadəsindən irəli gələn və irihəcmli tullantılar;
- kompostlaşdırma üçün yararlı tullantılar: məişət tullantıları və kəsilmiş ot və ağaclar;
- digər tullantılar: xırda dağılmadan irəli gələn yağlar, boyalar, təhlükəli şəhər tullantıları (dərman vasitələri, şprislər, batareyalar) və nəhayət çəşidlənməmiş qalıq tullantılar.

Tullantıların yığılması üçün 700 avtonəqliyyat vasitələrindən istifadə olunur: orta və iri ölçülü vasitələr şəhərin əsas nöqtələrində yerləşən dörd avtoparkda saxlanılır, xırda ölçülü nəqliyyat vasitələri isə "ərazi sahələr" deyilən və avtoparklarla müqayisədə məhdudlaşdırılmış səthləri olan təşkilatların ərazisində yerləşdirilmişdir və operativ işçi heyəti tərəfindən idarə olunur.

ASIA Napoli şirkətinin uğurlu fəaliyyəti yalnız onu təmsil edən işçi qüvvəsinin peşəkarlığından asılıdır. Burada müqavilə əsasında çalışan işçilərin sayı 2.485 nəfərdən ibarətdir və həmin rəqəmin 87%-ni fəhlələr, 12%-ni – idarə işçiləri, 1%-ni isə – müdiriyyət təşkil edir. Fəaliyyətin daxili işçi qüvvəsindən istifadə edərək həyata keçirilməsi Şirkətə keçmişdəki vəziyyətlə müqayisədə xeyli qənaət etməyə imkan vermişdir.

UNESCO-nun mədəni irsi siyahısına salınmış qorunmalı tarixi abidələr mərkəzləri ilə məşhur olan Neapol və Bakı kimi

böyük şəhərlərdə tullantıların idarə olunması zamanı kritik problemlərə üzlaşırsınızmi?

Neapol şəhərinin 681 hektarlıq tarixi abidələr mərkəzi UNESCO təşkilatının tərifinə görə Avropanın ən iri mərkəzidir. Mərkəzin unikalığı onun demək olarkı bütövlükdə qorunmasından və buradan qədim yunan-roma yolunun keçməsinə ibarətdir. UNESCO təşkilatı ilə qorunan bütöv ərazi 9,69 kvadrat km, əhali sıxlığı isə hər 1 kvadrat km üzrə 22.000 nəfər təşkil

har, bensi dell'Amministrazione Municipale.

Con il costante supporto ed aiuti da parte del Governo, "Tamiz Sha-har" sta realizzando una serie di progetti che hanno tra gli obiettivi principali la creazione di un sistema di gestione di rifiuti solidi secondo gli standard moderni, la gestione e lo sviluppo di questo sistema nel modo più adeguato, la sensibilizzazione dei cittadini su queste tematiche e la promozione di un approccio attento e premuroso verso l'ambiente.

La costruzione dell'inceneritore per i rifiuti solidi domestici di Baku è stata una delle iniziative più importanti, legate allo sviluppo dell'infrastruttura, realizzate dal Governo Azerbaigiano nel campo della gestione dei rifiuti. In conformità con l'accordo firmato tra il Ministero dell'Economia e dello Sviluppo e la compagnia francese CNIM, l'inceneritore attualmente in funzione è in grado di riciclare 500 mila tonnellate di rifiuti solidi domestici, 10 mila tonnellate di rifiuti medici all'anno e produce 231,5 mln kVt/s di energia elettrica all'anno sotto forma di energia alternativa. Questo moderno inceneritore, costruito in conformità con le tecnologie della quarta generazione (4G), risponde ai parametri più esigenti dell'Unione Europea nel campo della tutela ambientale. Inoltre vorrei aggiungere che per la sua capacità produttiva l'inceneritore di Baku è reputato il più grande non solo nei paesi della CSI, ma anche nei paesi dell'Est Europa.

Con gran successo sta funzionando anche lo Stabilimento di Balakany per la Raccolta Differenziata dei Rifiuti Solidi Domestici di 200 mila tonnellate di potenza annuale, costruito appunto per la raccolta differenziata di rifiuti domestici e per lo sviluppo del business del riciclo. I materiali come carta, vetro, plastica, metalli non ferrosi, ferro e altri materiali adatti al riciclo vengono differenziati, riducendo così il volume complessivo dei rifiuti, generando un mercato di materie prime a basso prezzo, ampliando il settore del riciclo nel paese, promuovendo il risparmio energetico e soprattutto riducendo l'impatto negativo all'ambiente. Inoltre, i materiali pericolosi come pile, accumulatori e rifiuti elettronici vengono differenziati e mandati alle strutture adeguate per un corretto utilizzo.

qurulması və idarəedilməsi olmuşdur. Bakı şəhərində tullantıların yığılması və daşınması işi isə Cəmiyyətin öhdəliyində yox, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən həyata keçirilməkdədir.

Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini hər şeydən üstün tutan "Təmiz Şəhər" ASC Bakı şəhəri üzrə bərk məişət tullantılarının müasir standartlara uyğun idarə edilməsi sisteminin yaradılması, bu sistemin müvafiq şəkildə idarə edilməsi və inkişaf etdirilməsi, insanların bu sahədə məlumatlılıq səviyyəsinin artırılması və ətraf mühitə daha böyük qayğı ilə yanaşmanın təbliği məqsədilə bir sıra layihələr həyata keçirməkdədir. "Təmiz Şəhər" ASC olaraq bütün bu işləri dövlətimizin daimi dəstəyi və köməyi ilə həyata keçirməkdəyik. Bakıda Bərk Məişət Tullantılarının Yandırılması Zavodunun inşası da Azərbaycan Hökuməti tərəfindən tullantıların idarə edilməsi sahəsində infrastrukturun inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən önəmli tədbirlərdən biridir. İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Fransanın CNIM S.A. şirkəti arasında əldə edilmiş müqaviləyə əsasən fəaliyyət göstərən zavod illik 500 min ton bərk məişət tullantılarını və 10 min ton tibbi tullantıni utillizasiya etmək iqtidarındadır. Zavod alternativ enerji kimi ildə 231,5 mln. kVt/s elektrik enerjisi istehsal edir. 4-cü nəsəl (4G) texnologiyalarına əsasən qurulmuş bu müasir zavod Avropa Birliyinin ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində ən sərt normativlərinə tam cavab verir. Əlavə olaraq bildirmək istərdim ki, zavod istehsal gücünə görə nəinki MDB ölkələrində, hətta Şərqi Avropa ölkələrində ən böyük zavoddur.

Məişət tullantılarının çəşidlənməsi və ölkədə təkrar istehsal biznesini inkişaf etdirmək məqsədilə yaradılmış illik 200 min ton gücə malik Balaxanı Bərk Məişət Tullantılarının Çəşidlənməsi Zavodu da uğurla fəaliyyət göstərməkdədir. Çəşidlənmənin aparılması nəticəsində təkrar emal üçün yararlı olan kağız, şüşə, plastik, əlvan metal, dəmir və digər xammallar ayrılır ki, bu da tullantıların ümumi həcmi azaldır, ucuz xammal bazarı formalaşdırır, ölkədə təkrar emalı inkişaf etdirir, enerjiyə qənaət olunur və ən önəmli ətraf mühitə mənfi təsirləri azaltmış olur. Bundan əlavə, məişətdə əmələ gələn batareya, akkumulyator və elektron tullantı kimi təhlükəli tullantılar da ümumi kütlədən ayrılaraq düzgün utillizasiya məqsədi ilə aidiyyatı qurumlara göndərilir.

Yeri gəlmişkən, şəffaflığın təmin edilməsi, eləcə də bu sahədə maraqlı olan hər kəsi tullantıların zərərsizləşdirilməsi prosesi ilə əyani tanış

conservazione quasi totale e nell'uso dell'antico tracciato viario greco-romano.

L'intera area UNESCO è pari a 9,69 Km², la densità abitativa è di circa 22.000 ab/Km².

La conformazione morfologica vede un dislivello di 250 mt dal livello del mare con un assetto viario di ridotta carreggiabilità e con presenza abitativa al livello stradale e su scalinate.

La presenza di numerosi monumenti, veri e propri "gioielli" culturali, artistici ed architettonici, attira quotidianamente folla di turisti: tali peculiarità rendono oltremodo complicato installare attrezzature di ogni genere, per cui le operazioni di raccolta devono essere capillari e maggiormente mirate. Ne deriva la necessità di progettare sistemi di raccolta *ad hoc* con l'obiettivo di consegnare ai residenti il minor numero di bidoncini e attrezzature non essendoci sul territorio gli spazi (parchi e strade più ampie) che altri quartieri consentono.

edir.

Şəhərin morfoloji strukturunda dəniz səviyyəsi ilə 250 metrlik fərq vardır və burada məhdud keçid yolu və küçə və piləkənlər səviyyəsində yaşayış tikintiləri mövcuddur.

Şəhərdə yerləşən və sözün əsl mənasında mədəniyyət, incəsənət və arxitektolik bəzək olan çoxsaylı abidələr hər gün turist izdihamlarını cəlb edirlər: bu xüsusiyyətə görə ərazidə hər cür cihazların yerləşdirilməsi çətinləşir və buna görə tullantıların toplanması fərdi və məqsədyönlü qaydada həyata keçirilməlidir. Belə vəziyyətdə xüsusi təplama sistemlərinin layihələşdirilməsi vacibdir: məqsəd - burada yaşayan əhaliyə məhdud sayda zibil bidonlarının və digər cihazların paylaşdırılmasıdır, çün ki ərazidə digər məhləllərlə müqayisədə səth azlığı (parklar və enli küçələr) müşahidə olunur. Bundan başqa, şəhərin *movidasını* (gəcə həyatını) nəzərə alaraq tullantıların toplanması və küçələrin təmizlənməsi ilə bağlı xidmətlərin cədvəlinə də xü-

Al fine di garantire la trasparenza riguardo il processo di decontaminazione dei rifiuti e di informare le persone interessate verso questo settore, nel sito di Balakany vengono organizzate costantemente visite di istruzione agli stabilimenti funzionanti. I visitatori hanno l'opportunità di seguire l'iter dei rifiuti dopo la loro raccolta, nonché di ricevere risposte alle proprie domande da parte degli esperti. Nelle 20 visite organizzate dall'inizio del 2013 fino ad oggi hanno partecipato oltre 600 persone tra giovani, studenti, esperti ed altri interessati.

L'introduzione della raccolta differenziata nelle case azerbaigiane è un passo molto importante nel sistema di gestione di rifiuti. Nonostante la durata e la complessità di questo processo, la "Tamiz Shahr" ha intrapreso diverse iniziative. Con il supporto della Fondazione Heydar Aliyev, a partire dal 2010, si stanno realizzando

etmək məqsədi ilə Balaxanı qəsəbəsində fəaliyyət göstərən zavodlara məlumat turları təşkil edirik. Tur iştirakçıları tullantının atıldıqdan sonra "ağıbətini" əyani izləmək, eləcə də bu sahəyə aid sualların mütəxəssislər tərəfindən cavablandırılması imkanını qazanırlar. 2013-cü ilin əvvəlindən bu günədək baş tutan 20 məlumat turunda 600-dən artıq gənc, tələbə, mütəxəssis və digər maraqlı şəxslər iştirak etmişlər. Tullantıların evlərdə çeşidlənməsi işinin qurulması da tullantıların idarəedilməsi sistemində çox vacibdir. Bu prosesin uzun və mürəkkəb olmasına baxmayaraq, "Təmiz Şəhər" ASC bu istiqamətdə də müəyyən addımlar atmışdır. Belə ki, Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə 2010-cu ildən etibarən tarixi Qala qəsəbəsi ərazisində, eyni zamanda Dövlət Tarixi-Memarlıq Qoruğu İdarəsi ilə birlikdə UNESCO-nun Dünya Mədəni İrsi siyahısında olan İçərişəhər ərazisində tullantıların çeşidlənməşəkildə yığılması, daşınması və bütövlükdə burada tullantıların müasir idarəedilmə sisteminin qurulması üzrə iki pilot layihə həyata keçirməkdədir. Bu layihələr çərçivəsində tullantıların qida

due progetti pilota sulla raccolta differenziata e sul trasporto dei rifiuti, e nello specifico sulla creazione di un sistema avanzato per la gestione dei rifiuti nel sito di Gala e nella Città Vecchia di Baku (İcheri Shahr), protetta dall'Amministrazione della Riserva Statale di Storia e di Architettura e classificata dall'UNESCO patrimonio dell'umanità. Nel quadro di questi progetti è stata creata l'infrastruttura necessaria per la raccolta differenziata di rifiuti alimentari e non-alimentari, nonché sono state realizzate diverse iniziative di istruzione al fine di coinvolgere la popolazione in questo processo. Le iniziative in questa direzione stanno tuttora proseguendo. Insieme alla gestione dei rifiuti, in conformità con gli obiettivi derivanti dai programmi statali, sono iniziati i lavori di recupero di 9 laghi nella zona di Absheron. In passato, soprattutto in epoca sovietica quando i problemi ecologici erano posti in secondo piano, questi laghi sono stati contaminati dai rifiuti petroliferi, dalle acque di scarico e dai rifiuti solidi. Attualmente sono stati elaborati i lavori di progettazione concettuale sul recupero dei laghi e sono iniziati i lavori veri e propri nel lago più grande di Baku - il lago di Boyukshor, da parte di una società internazionale di consulenza. Siamo fiduciosi che, con il supporto del Governo, nel prossimo futuro saranno fina-

və qeyri-qida tullantı növləri üzrə çeşidlənməsi üçün lazımi infrastruktur yaradılmış, əhalinin bu prosesə cəlb edilməsi üçün müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilmişdir. Hazırda da bu istiqamətdə tədbirlər davam etdirilir.

Tullantıların idarə edilməsi ilə yanaşı dövlət proqramlarından irəli gələn tapşırıqlara əsasən Abşeronda 9 gölün bərpası işlərinə başlanmışdır. Bu göllər tarixən, əsasən də Sovet dönməndə ekoloji məsələlərin arxa planda qaldığı dövrdə neft, çirkab su və bərk tullantıların çirklənməmişdir. Hazırda göllərin bərpası üzrə konseptual layihələndirmə işləri beynəlxalq məsləhətçi şirkət tərəfindən hazırlanmış və artıq Bakının ən böyük gölü olan Böyükşor gölündə real işlərə başlanılmışdır. Biz inanırıq ki, göllərin bərpası işləri hökumətin dəstəyi ilə yaxın gələcəkdə yekunlaşacaq, ekoloji tarazlıq bərpa olunacaq və şəhər əhalisinin istirahəti və sağlamlığı üçün əlavə imkanlar yaranacaq.

UNESCO-nun mədəni irsi siyahısına salınmış qorunmalı tarixi abidələr mərkəzləri ilə məşhur olan Neapol və Bakı kimi böyük şəhərlərdə tullantıların idarə olunması zamanı kritik problemlərlə üzləşirsinizmi?

Hər iki şəhər tarixi və mədəni dəyərlərə malikdir. Bu şəhərlərdə tullantıların düzgün idarə edilməsi çox mühümdür. Böyük şəhərlərdə tullantıların idarə edilməsində kritik problem böyük, bəlkə də deyərdim

C'è da rilevare anche un notevole condizionamento degli orari in cui espletare i servizi (raccolta e spazzamento) che deriva anche dalla movida.

La nostra società, consapevole che non esiste un *progetto tipo* ma che è necessario attenersi alle peculiarità delle diverse aree del territorio cittadino anche ai fini dell'efficacia oltre che dell'efficienza, è attenta e proiettata a predisporre il cosiddetto *vestito su misura*.

I rifiuti del Centro Antico attualmente sono gestiti con il modello integrato che prevede l'affiancamento alla raccolta differenziata delle frazioni vetro, carta, cartone, organico - svolta con bidoncini consegnati ai condomini ed ai gestori di attività commerciali - dei contenitori stradali per la raccolta dei rifiuti indifferenziati. Da un recente monitoraggio risultano installate le seguenti tipologie di contenitori: Bidoncini vetro: n. 480

Bidoncini/mastelli organico: n. 600

Postazioni di Campane: n. 127 coppie

Contenitori rifiuti indifferenziati: n. 1.500

Gli obiettivi che ci siamo dati per il Centro Antico nel prossimo futuro:

1. per la zona più densamente abitata e con una viabilità scarsa si sta studiando un sistema di raccolta alternativo all'attuale con la differenziazione dei rifiuti e l'eliminazione dei contenitori stradali. Un progetto pilota è partito da qualche mese per le strade adiacenti via Toledo (Quartieri Spagnoli), dando ottimi risultati;
2. migliorare i servizi di pulizia delle strade con lo sviluppo dell'automazione e della meccanizzazione.

Tecnologia e innovazione possono dare un enorme contributo al settore ambientale. Quante energie vengono investite per la ricerca nella sua azienda?

E' di recente costituzione la direzione Ricerca Innovazione e Sviluppo, nata con lo scopo di modernizzare l'Azienda attraverso l'utilizzo delle ultime tecnologie nel campo ambientale e di semplificare il lavoro dei dipendenti, garantendo loro comfort e soprattutto ancora maggiore sicurezza. Stiamo utilizzando le "presse solari": contenitori che compattano i rifiuti (sia per la frazione organica sia per i cartoni), azionati grazie all'energia prodotta da pannelli fotovoltaici integrati nella pressa solare, quindi ad emissioni zero. Controlliamo i nostri automezzi con dispositivi satellitari per garantire il monitoraggio della flotta, al fine di garantire la sicurezza degli autisti, e migliorare l'operatività del servizio.

La raccolta differenziata è una priorità per la tutela dell'ambiente e per l'economia di un paese. Ma per raggiungere risultati accettabili è necessario coinvolgere e sensibilizzare la popolazione su questo tema. Quali sono le politiche di sensibilizzazione messe in atto dalla sua azienda per informare e formare i cittadini sul tema della differenziata e del riciclo?

Presupposto del miglioramento della qualità del servizio offerto è l'ascolto costante delle esigenze degli stakeholders: tale ricezione, sviluppata con azioni comunicative in una logica di contatto bidirezionale Azienda-Cittadino, avviene anche attraverso i canali tradizionali (richieste, reclami, segnalazioni). ASIA Napoli ha un numero verde rivolto all'utenza, attraverso il quale riceve informazioni, ed al quale rivolgere reclami sulla qualità del servizio oltre che richieste di appuntamento per il prelievo gratuito degli ingombranti. ASIA Napoli S.p.A. e Comune di Napoli hanno lanciato in questi ultimi mesi numerose campagne di

susi di qualità e di quantità.

Şirkətimiz *model layihədən* istifadə etməklə yox, səmərəlilik məqsədi ilə şəhər ərazisinin müxtəlif sahələrində mövcud olan xüsusiyyətləri nəzərə almaqla *sifariş əsasında işlənilib hazırlanmış məhsul* təklif edir. Tarixi mərkəzin tullantıları hal-hazırda inteqrasiya olunmuş model əsasında idarə olunur və həmin model şüşə, kağız, karton, məişət tullantılarının çeşidlənmiş vəziyyətdə toplanması üçün sakinlər və ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan təşkilatlara bidonların paylanması ilə birgə çeşidlənməmiş tullantıların toplanması üçün küçə konteynerlərinin yerləşdirilməsini nəzərdə tutur. Son monitorinqə əsasən aşağıdakı konteyner növləri yerləşdirilmişdir:

- Şüşə üçün bidonlar: 480
- Məişət tullantılar üçün bidonlar: 600
- Konusvari konteynerlər: 127 cüt
- Çeşidlənməmiş tullantılar üçün konteynerlər: 1.500

Yaxın gələcəkdə tarixi mərkəzlə bağlı qarşımızda qoyduğumuz məqsədlər aşağıdakılardır:

1. Yüksək əhali sıxlığına və aşağı keçmə qabiliyyətinə malik olan zonalar üçün tullantıların çeşidlənməsini və küçə konteynerlərinin yığışdırılmasını nəzərdə tutan alternativ toplama sisteminin hazırlanması. Bir neçə ay öncə Toledo küçəsi ilə qonşu olan küçələrdə (İspan məhləsi) eksperimental layihənin icrasına başlanmışdır və artıq yüksək nəticələr əldə edilmişdir;
2. Avtomatlaşma və mexanizasiyanı inkişaf etməklə küçələrin təmizlənməsi ilə bağlı xidmətlərin yaxşılaşdırılması.

Texnologiya və innovasiyalar ətraf mühitin mühafizəsi sektoruna böyük töhfə verə bilər. Cəmiyyətiniz tərəfindən araşdırmalar üçün nə qədər enerji vasitələri investisiya olunur?

Bu yaxınlarda, məqsədi ətraf mühitlə bağlı son texnologiyaların vasitəsi ilə Şirkətin müasirləşdirilməsi və işçi heyətinə komfort və xüsusən daha yüksək təhlükəsizlik səviyyəsini təmin etməklə onların işinin sadələşdirilməsi olan İnnovasiya və İnkişaf Tədqiqat şöbəsi yaranmışdır. Hal-hazırda "günəş presslərindən", yəni tullantıları (həm məişət, həm də karton) kipləşdirən konteynerlərdən istifadə edirik. Həmin presslər daxillərində qurulmuş fotohəvanik panellərin enerjisi ilə işə salınır, yəni tullantılar sıfır səviyyəsindədir. Nəqliyyat vasitələri parkının monitorinqi üçün və sürücülərimizin təhlükəsizliyini və xidmətlərin operativ şəkildə göstərilməsini təmin etmək məqsədilə Şirkətin nəqliyyat vasitələrinə peyk avadanlığı ilə nəzarət edilir.

Tullantıların differensiasiya olunmuş toplanması ətraf mühitin mühafizəsi və ölkənin iqtisadiyyatı üçün mühüm məsələdir. Lakin qənaətbəxş nəticələrin əldə edilməsi üçün əhalinin bu mövzu ilə bağlı iştirakı və marifləndirilməsi zəruridir. Differensiasiya və zərərlişdirmə mövzuları ilə bağlı əhəlinin marifləndirilməsi üçün Cəmiyyət hansı addımları atmışdır?

Göstərilən xidmətlərin yaxşılaşdırılması üçün əsas şərt maraqlı tərəflərin istək və tələblərini davamlı şəkildə dinləməkdən ibarətdir: iki istiqamətli (Şirkət-Vətəndaş) kommunikasiya fəaliyyəti ilə gücləndirilmiş belə qəbul ənənəvi kanallar vasitəsilə də baş verir. ASIA Napoli şirkəti sakinlər üçün nəzərdə tutulmuş yaşıl nömrə xidmətinə də göstərir. Həmin nömrə vasitəsilə məlumat əldə etməklə birgə, Şirkət xidmətin keyfiyyəti ilə bağlı şikayətləri və irihəcmli tullantıların pulsuz aparılması üçün xahişləri qəbul edir.

ASIA Napoli S.p.A. şirkəti və Neapol şəhər bələdiyyəsi maraqlı tərəflərlə qarşılıqlı əməkdaşlığı gücləndirmək və tullantıların idarə olunmasını məsələsində mədəni dəyişiklikləri

lizzati i lavori sul recupero dei laghi e ne sarà ristabilito l'equilibrio ecologico, creando così nuove opportunità per lo svago ed il benessere dei cittadini di Baku.

La gestione dei rifiuti in città che possiedono un grande patrimonio artistico da preservare, come Napoli e Baku che hanno un centro storico dichiarato patrimonio dell'umanità dall'Unesco, comporta maggiori criticità?

Sia Napoli che Baku possiedono valori di carattere storico e culturale. La gestione adeguata dei rifiuti in queste città è molto importante. Il problema principale è la gestione dei grandi, direi anche enormi, volumi di rifiuti.

Il grande passo per la riduzione dei volumi dei rifiuti nella città di Baku è stata la costruzione dello Stabilimento per la Raccolta e lo Smaltimento dei Rifiuti Solidi Domestici, che ha ottenuto un eccellente risultato. Basti pensare che, dall'apertura dello stabilimento, il peso totale dei rifiuti è diminuito di tre volte, mentre il volume di ben dieci volte. Ogni anno nella città di Baku si formano oltre un milione tonnellate dei rifiuti solidi domestici e sarebbe sbagliato sotterrare questi volumi sia dal punto di vista ecologico, che dal punto di vista economico.

Tecnologia e innovazione possono dare un enorme contributo al settore ambientale. Quante energie vengono investite per la ricerca nella sua azienda?

Come già sapete, negli ultimi anni abbiamo messo in funzione due stabilimenti che utilizzano le tecnologie moderne. Nell'epoca sovietica le tecnologie note applicate in tutto il mondo non furono utilizzate. Dall'indipendenza, per prevenire la regressione ed avvalersi dei vantaggi offerti dalle nuove tecnologie, il Governo sta sostenendo gli investimenti necessari.

La raccolta differenziata è una priorità per la tutela dell'am-

nəhəng tullantı həcmələrinin idarə edilməsidir. Bakı şəhərində tullantı həcmələrinin azaldılması üçün atılmış ən böyük və ən uğurlu addım Bakı Bərk Məişət Tullantıları Zavodunun inşası olmuşdur. Zavodun fəaliyyəti nəticəsində tullantıların ümumi kütləsi 3, həcmi isə 10 dəfə azalmışdır. Bakı şəhərində il ərzində 1 milyon tondan çox bərk məişət tullantısı yaranır və bu həcmi basdırmaq həm ekoloji, həm də iqtisadi baxımdan düzgün olmazdı.

Texnologiya və innovasiyalar ətraf mühitin mühafizəsi sektoruna böyük töhfə verə bilər. Cəmiyyətiniz tərəfindən araşdır-

malar üçün nə qədər enerji vasitələri investisiya olunur?

Bildiyiniz kimi, biz son illərdə 2 zavod istismara vermişik və hər iki zavodda ən son müasir texnologiyalar istifadə olunmuşdur. Sovetlər dönməmində dünyaya məlum və tətbiq edilən texnologiyalar istismar edilməmişdir. Müstəqillik əldə etdikdən sonra mövcud geriləmənin qarşısının alınması və müasir texnologiyaların üstünlüyündən yararlan-

sensibilizzazione per rafforzare la reciproca collaborazione con gli stakeholders nell'ottica di un cambiamento culturale nella gestione dei rifiuti. Costante è il coinvolgimento delle Associazioni e delle scuole di ogni ordine e grado, gli incontri con i parroci, con le Università.

La società ha adottato una comunicazione trasparente con l'obiettivo di procedere alla corretta gestione ed all'educazione ambientale, per le quali utilizza non soltanto il sito internet aziendale, ma tutti i mass media, compreso i network così vicini ai giovani. I risultati sono entusiasmanti.

I nostri progetti consolidati: Educambiente, Divieto di scarico, Pizza Village, Raccolta libri, Fiera del Baratto e dell'usato, Job Day (training on Job in collaborazione con la Camera di Commercio-Cesvitec), Bilancio di sostenibilità, partecipazione al Forum internazionale dell'informazione per la salvaguardia della natura, Libera Terra, Napoli come ecosistema, R generation San Pellegrino.

Protocolli d'intesa: Ministero dell'Ambiente/Comune di Napoli ed Ecopneus, oltre che con la Caritas.

Asia Napoli partecipa alla Rete Onu (Operatori Nazionali dell'Usato) con i progetti Life e Prisca in collaborazione con le Università.

Recente, ma già di grande rilevanza, l'iniziativa I RAEE di Napoli, mirata alla raccolta di apparecchiature elettriche ed elettroniche per incentivarne anche il riutilizzo.

Per divulgare l'impegno aziendale sotto il profilo della Responsabilità Sociale d'Impresa, da tre anni predispone e pubblica il Bilancio di Sostenibilità, disponibile sul sito della società all'interno di una sezione più ampia sulla sostenibilità, i valori e la mission, il Codice Etico; per informare il cittadino su come differenziare è stata creata una sezione servizi ed una di educazione ambientale nelle quali è possibile ricevere informazioni accurate e dettagliate sui servizi, gli orari e l'indirizzo dei centri di raccolta;

La raccolta differenziata da vita ad un processo di riutilizzo dei materiali che, oltre a preservare l'ambiente, può generare enormi benefici economici. Le imprese private sono fondamentali per l'implementazione del settore del riciclo. La sua azienda attua programmi che incentivano gli imprenditori ad operare in questo settore?

L'Azienda ha sicuramente un impatto positivo per gli imprenditori. Una indicazione di tale ricaduta è data dalla localizzazione delle aziende fornitrici: il 59% dei fornitori di ASIA Napoli è composto

tàmin etmək məqsədilə son aylar ərzində çoxsaylı marifləndirmə kampaniyalarını keçirmişdir. Bu işə daima müxtəlif assosiasiyalar və məktəblər cəlb edilir; din adamları və Universitet işçiləri ilə görüşlər keçirilir. Ətraf mühitin və marifləndirmə prosesinin düzgün idarə olunması üçün Şirkət məlumat mübadiləsi ilə bağlı şəffaflıq prinsipinə əsaslanır. Bununla bağlı yalnız Şirkətin internet sahifəsindən yox, hətta bütün kütləvi informasiya vasitələrindən, o cümlədən cavanlar üstünlük verdiyi kommunikasiya şəbəkələrindən, istifadə olunur. Belə fəaliyyətin nəticələri ruhlandırıcıdır. Bizim layihələrimiz arasında Educambiente (Ətraf mühitlə bağlı marifləndirmə), Divieto di scarico (Tullantılara qadağa), Pizza Village (Pizza Kəndi), Raccolta libri (Kitab toplanması), Barter və köhnə əşyalar sərgisi, iş üzrə təlim (Cesvitec Ticarət kamerasının iştirakı ilə), Davamlılıq balans, Ətraf mühitin qorunması ilə bağlı beynəlxalq məlumat Forumunda iştirak, Libera Terra (Azad torpaq), Neapol şəhəri – ekosistem kimi, R nəsil və San Pellegrino kimi layihələri qeyd etmək

olar. Ekologiya Nazirliyi/Neapol şəhər bələdiyyəsi və Ekopneus təşkilatı, Caritas təşkilatı ilə razılıq protokolları imzalanmışdır. ASIA Napoli şirkəti Life və Prisca adlı layihələri ilə müxtəlif Universitetlərlə əməkdaşlıq etməklə Rete Onu şəbəkəsində iştirak edir (Köhnə əşyaların milli operatorları). Son zamanda elektrik və elektron cihazların toplanması və onların təkrar istifadəsinə yönəlmiş "I RAEE di Napoli" layihəsinin icrasına başlanmışdır.

Öz öhdəliklərini nümayiş etdirmək üçün Şirkət "Korporativ Sosial Məsuliyyət" bölməsində üç ildir ki, Davamlılıq balansını (şirkətin internet sahifəsində daha ətraflı olan davamlılıq rubrikasında), Şirkətin dəyərlərini və misiyasını, Etika kodunu dərc edir. Şəhər sakinlərini çəşidlənmə barəsində məlumatlandırmaq üçün "xidmətlər" və "ətraf mühitlə bağlı marifləndirmə" bölmələri yaranmışdır. Həmin bölmələrdə tullantı toplama mərkəzlərinin xidmətləri, cədvəli və ünvanları ilə bağlı dəqiq və ətraflı məlumat əldə etmək olar.

Tullantıların differensiasiya olunmuş toplanması materialların zərərləşdirilməsinə gətirib çıxarır və ətraf mühitin mühafizəsindən savayı əhəmiyyətli iqtisadi faydalarla nəticələnə bilər. Zərərləşdirilmə sektorun fəaliyyətində fərdi təşkilatların rolu böyükdür. Cəmiyyətiniz bu sektora iş adamlarını cəlb etmək üçün həvəsləndirici proqramları həyata keçirirmi?

Şirkətin iş adamlarına təsiri sözsüz ki, müsbət olmuşdur. Təchizat şirkətlərinin müəyyənləşdirilməsi zamanı məlum olmuşdur ki, ASIA Napoli şirkətinin təchizatçıları 59% Kampaniya regionunda baş ticarət

biente e per l'economia di un paese. Ma per raggiungere risultati accettabili è necessario coinvolgere e sensibilizzare la popolazione su questo tema. Quali sono le politiche di sensibilizzazione messe in atto dalla sua azienda per informare e formare i cittadini sul tema della differenziata e del riciclo?

Nel campo della gestione dei rifiuti cerchiamo di seguire il concetto generale. Poiché il successo dell'attività svolta dipende dalla sensibilizzazione e dal coinvolgimento della popolazione, riteniamo che questo ambito sia tra le priorità della nostra Azienda. Anche nella questione della sensibilizzazione ci atteniamo ai 3 principi: riduzione, riciclo e smaltimento dei rifiuti. La costruzione del sistema per la corretta gestione di rifiuti dipende molto dall'istruzione pubblica e dalle campagne di sensibilizzazione e di promozione nell'ambito della tutela ambientale. Da questo punto di vista, nel quadro dei progetti svolti, la nostra Azienda ha organizzato le nettezze urbane, i campi estivi, i flash mob ed altri eventi. Al concorso fotografico intitolato "Città Pulita", proposto all'inizio di quest'anno, hanno partecipato oltre 500 ragazzi presentando le proprie foto sul tema della pulizia della città e dei problemi ecologici. Nel 2012 e 2013 nel sito di Gala è stata organizzata una conferenza internazionale per i bambini intitolata "Differenziare, Riciclare, Ridurre" in cui hanno partecipato bambini provenienti dalla Russia, Bielorussia, Ucraina, Turchia e Georgia scambiando informazioni sulla gestione di rifiuti.

Tra le attività di sensibilizzazione bisogna sottolineare in modo particolare la mostra "Dai Rifiuti all'Arte". Al fine di promuovere un approccio di responsabilità verso la salute ecologica del nostro pianeta "Tamiz Şahar", in collaborazione con la Fondazione di Heydar Aliyev, nel 2012 e 2013 ha organizzato nel sito di Gala una serie di mostre internazionali, intitolate "Dai Rifiuti all'Arte". Noti pittori ed artisti provenienti da Stati Uniti d'America, Albania, Germania, Gran Bretagna, Francia, Italia, Olanda, Giappone, Romania, Portogallo, Georgia, Kazakistan, Uzbekistan, Russia, Bielorussia, Ucraina, Israele, Turchia, Lettonia hanno partecipato alle mostre creando opere d'arte con l'utilizzo dei rifiuti. Lo scopo principale di questi eventi è quello di porre costantemente l'attenzione dei giovani verso i problemi ecologici, coinvolgendoli anche nella ricerca di nuove soluzioni. La sensibilizzazione dei cittadini nell'ambito della gestione di rifiuti è sempre al centro dell'attenzione della nostra Azienda e le campagne attuate coinvolgono tutte le fasce di età.

La raccolta differenziata da vita ad un processo di riutilizzo dei materiali che, oltre a preservare l'ambiente, può generare enormi benefici economici. Le imprese private sono fondamentali per l'implementazione del settore del riciclo. La sua azienda attua programmi che incentivano gli imprenditori ad operare in questo settore?

Come Istituzione che promuove l'idea del trattamento dei rifiuti come materia prima, siamo senz'altro interessati a coinvolgere imprese ed imprenditori operanti in questo settore, sia locali che stranieri. Da questo punto di vista ha una grande importanza il Parco Industriale, costruito nel sito di Balakany. Nel quadro del "Programma Statale sullo Sviluppo Sociale e Economico della città di Baku e le Sue Province negli anni 2011-2013" approvato con il Decreto del Presidente della Repubblica dell'Azerbaigian in data 4 Maggio 2011, si è avviata la costruzione del Parco Industriale di Balakany come strumento principale di promozione del processo di riutilizzo. L'obiettivo principale di questo parco è la creazione di condizioni favorevoli a potenziali imprenditori ed imprese interessati al processo di riutilizzo. Il governo Azerbaigiano crea tutte le condizioni e fornisce il supporto necessario per gli impianti meccanici di lavorazione e produzione nell'area del Parco. La vicinanza del Parco Industriale al poligono di

maq üçün Azərbaycan hökuməti lazımi investisiyalar yatırımaqdadır. **Tullantıların differensiasiya olunmuş toplanması ətraf mühitin mühafizəsi və ölkənin iqtisadiyyatı üçün mühüm məsələdir. Lakin qənaətbəxş nəticələrin əldə edilməsi üçün əhalinin bu mövzu ilə bağlı iştirakı və marifləndirilməsi zəruridir. Differensiasiya və zərərləşdirmə mövzuları ilə bağlı əhalinin marifləndirilməsi üçün Cəmiyyət hansı addımları atmışdır?**

Biz tullantıların idarə edilməsi sahəsinin ümumi konsepsiyasına əməl etməyə çalışırıq. Həyata keçirdiyimiz işin uğurunun yarısının məhz marifləndirmə və təşviqat işindən asılı olduğunu nəzərə alaraq, bu sahəni cəmiyyətin prioritet fəaliyyət istiqamətlərindən biri hesab edirik. Marifləndirmə işində də tullantıların azaldılması, təkrar istifadə və təkrar emalı kimi 3 əsas prinsipi əsas tuturuq. Tullantıların düzgün idarə edilməsi sistemini qurmaq üçün ictimaiyyət arasında ətraf mühitlə bağlı geniş məlumat yaymaq, marifləndirmə kampaniyaları və təbliğat işləri aparmaq olduqca vacibdir. Bu istiqamətdə Cəmiyyətimiz tərəfindən həyata keçirilən layihələr siyahısında iməciliklər, yay məktəbləri, fleş-mob və digər tədbirlər baş tutmuşdur. Bu ilin əvvəli həyata keçirdiyimiz "Təmiz şəhərim" fotosəkil müsabiqəsində iştirak etmək üçün 500-dən artıq gənc müraciət etmiş,

şəhərin təmizliyi və ekoloji problemlərini əks etdirən fotosəkillər təqdim etmişlər. 2012-ci və 2013-cü ildə Qala qəsəbəsində baş tutan "Çeşidlə. Təkrar istifadə et. Azalt" uşaqlar üçün beynəlxalq konfransda Rusiya, Belarusiya, Ukrayna, Türkiyə, Gürcüstan kimi ölkələrdən məktəblilər qatılaraq tullantıların idarəedilməsi sahəsində bilik mübadiləsi aparmışlar. Maarifləndirmə tədbirləri sırasında "Tullantıdan sənətə" sərgisini xüsusilə vurğulamaq lazımdır. Planetimizin ekoloji sağlamlığına məsuliyyətli yanaşmanı təbliğ etmək məqsədilə "Təmiz Şəhər" ASC Heydər Əliyev Fondu ilə birlikdə 2012-ci və 2013-cü ildə Qala qəsəbəsində "Tullantıdan sənətə" adlı beynəlxalq sərgilər təşkil etmişdir. Sərgilərdə ABŞ, Albaniya, Almaniya, Böyük Britaniya, Fransa, İtaliya, Hollandiya, Yaponiya, Rumıniya, Portuqaliya, Gürcüstan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Belarus, Ukrayna, İsrail, Türkiyə, Latviya kimi ölkələrdən məşhur rəssam və sənətçilər iştirak etmiş, tullantılardan istifadə edərək sənət əsərləri yaratmışlar. Bütün bu tədbirlərin məqsədi gənclərin diqqətini daima ekoloji məsələlərə yönəltmək və bu məsələlərin həllində onları cəlb etməkdir. Cəmiyyətimiz tərəfindən ictimaiyyətin tullantıların idarəedilməsi sahəsində marifləndirilməsi diqqət mərkəzindədir və həyata keçirilən kampaniyalar əhalinin bütün yaş qruplarını əhatə edir.

Tullantıların differensiasiya olunmuş toplanması materialların zərərləşdirilməsinə gətirib çıxarır və ətraf mühitin mühafizəsindən savayı əhəmiyyətli iqtisadi faydalarla nəticələnə bilər. Zərərləşdirilmə sektorun fəaliyyətində fərdi təşkilatların rolu böyükdür. Cəmiyyətiniz bu sektora iş adamlarını cəlb etmək üçün həvəsləndirici proqramları həyata keçirirmi?

Tullantılara xammal kimi yanaşmanı təbliğ edən bir qurum kimi, biz əlbətdə, bu sahədə çalışan yerli və xarici təşkilatların və sahibkarların

da imprese che hanno la sede commerciale in Campania. In termini di valore economico nel 2012 ASIA Napoli ha commissionato 20 milioni di forniture, pari al 44% del totale, a società che hanno la sede commerciale nella nostra Regione, per il 2013 il dato è consolidato. In più, se si considerano i materiali raccolti da ASIA Napoli S.p.A. e conferiti sia presso le piattaforme CONAI - distribuite capillarmente nel nostro territorio - come anche altri impianti ai quali conferiamo materiali diversi (indumenti usati, pneumatici fuori uso, etc.) sicuramente possiamo dire che gli imprenditori sono incentivati ad operare in questo settore ed a crescere con la nostra Società.

Napoli e Baku sono città gemellate da molti anni. I gemellaggi hanno come finalità la cooperazione tra due città sia in ambito culturale che economico. Lo scorso novembre il Sindaco di Napoli Luigi De Magistris è stato in visita ufficiale a Baku dando un forte segnale di apertura verso l'Azerbaijan. Lei pensa che in futuro si possano sviluppare progetti di cooperazione tra le due città anche nel settore dell'Ambiente?

Rafforzare la cooperazione tra le nostre Città è decisamente auspicabile non soltanto per confrontarsi e condividere esperienze specifiche bensì per realizzare insieme un modello di raccolta differenziata da sperimentare nel centro storico di Napoli e di Baku, per entrambe dichiarato patrimonio dell'UNESCO. Per riprendere quanto il Sindaco di Napoli ha già espresso in occasione della visita dell'autunno scorso, la valorizzazione dei beni comuni e la condivisione di competenze e creatività sono essenziali. Ne potrebbe derivare una sinergia tesa a creare delle attrezzature specifiche e delle istruzioni operative non ancora realizzate. Indipendentemente dalla lingua parlata si potrebbe studiare insieme un linguaggio convenzionale fatto di simboli intellegibili a tutti, come accade per la segnaletica stradale, che esprimano le buone pratiche per la raccolta dei rifiuti, il loro recupero e riutilizzo.

Quale è la grande sfida del futuro per la preservazione del pianeta?

Ricordarsi sempre che il pianeta lo abbiamo ricevuto in prestito e che bisogna trasmetterlo alle generazioni future in uno stato di fruibilità e vivibilità, preservando quanto la natura ci ha offerto e non risparmiandosi nel comunicare, condividere, sperimentare ed investire nelle buone pratiche.

idarələri olan şirkətlərdir. İqtisadi nöqtəyi nəzərdən 2012-ci ildə ASIA Napoli şirkəti baş ticarət idarələri bizim Regionda yerləşən şirkətlərə 20 milyon avadanlıq təchizatı sifariş etmişdir, bu da ümumi təchizatın 44% təşkil edir, 2013-ci il üzrə məlumatlar təsdiqlənmişdir. Bundan başqa, ASIA Napoli S.p.A. şirkəti ilə toplanmış materialları və onların bizim ərazidə geniş yayılmış CONAI platformalarına və digər qurumlara müxtəlif materialların (köhnə paltar, şin örtükləri və s.) təhvilini nəzərə alsaq, iş adamlarının bu sektora cəlb edilməsi və onların bizim Şirkətimizlə birgə inkişafı üçün həvəcləndirici proqramların həyata keçirilməsini əminliklə söyləyə bilərik.

Neapol və Bakı uzun illərdir ki qardaş-şəhərlərdir. İki şəhər arasında qardaşlıq mədəni və iqtisadi sahələrdə əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Ötən ilin noyabr ayında Neapol şəhərinin meri Luici De Macistris Bakıya rəsmi səfəri Azərbaycanla münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına yeni təkan vermişdir. Sizcə gələcəkdə iki şəhər arasında Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində də əməkdaşlıq layihələrinin həyata keçirilməsi mümkündürmü?

Şəhərlərimiz arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi yalnız xüsusi təcrübələrin müqayisə və mübadiləsi üçün yox, hətta Neapol və Bakı şəhərlərinin UNESCO təşkilatı ilə qorunan tarixi abidələr mərkəzlərində sınaqdan keçirmək üçün tullantıların çəşidlənmiş toplama modelinin həyata keçirilməsi üçün olduqca faydalı olardı. Ötən ilin payızında baş vermiş səfər zamanı Neapolun merinin çıxışı təsdiq etdiyi kimi, ümumi əmlakın dəyərlənməsinə və peşakarlıq və yaradıcılıq mübadiləsinə əsas diqqət yetirilməlidir. Bunların əsasında xüsusi cihazların və hələ icra olunmamış əməliyyat göstərişlərin yaranmasına yönəlmiş birgə addımlar meydana çıxa bilərdi. Müxtəlif dillərdə danışmağımıza baxmayaraq, yol hərəkəti işarələrinə oxşar və hərəkətlə oxunulan simvolları ibarət, tullantıların toplanması, təkrar istifadəsi və emalı ilə bağlı bacarıqları ifadə edən şərti dili öyrənmə bilərdik.

Gələcəkdə planetin qorunması ilə bağlı ən qəliz məsələ hansıdır?

Planetin bizə yalnız istifadəyə verilməsini və onun gələcək nəsillərə yararlı vəziyyətdə təhvil veriləcəyini unutmamaq. Təbiət bizə verdiyi bütün nemətləri qorumalı və düzgün bacarıq və vərdişləri inkişaf etdirməklə birgə onları ötürməli, mübadilə etməli və sınaqdan keçirməliyik.

Balakany, all'Inceneritore dei Rifiuti e alla rete dei trasporti permette di portare con gran facilità le materie prime ottenute oppure i prodotti fabbricati al mercato di riferimento. Le condizioni e l'infrastruttura del Parco, la defiscalizzazione e le agevolazioni favoriscono notevolmente non solo lo sviluppo del settore del riutilizzo dei rifiuti, ma anche le attività imprenditoriali operanti in questo settore, che sono in continua crescita. Le imprese locali e straniere mostrano un gran interesse verso il Parco Industriale di Balakany. Attualmente abbiamo ricevuto e stiamo valutando le proposte per il trattamento di contenitori plastici, dei rifiuti elettrici ed elettronici e dell'olio di pirolisi.

Napoli e Baku sono città gemellate da molti anni. I gemellaggi hanno come finalità la cooperazione tra due città sia in ambito culturale che economico. Lo scorso novembre il Sindaco di Napoli Luigi De Magistris è stato in visita ufficiale a Baku dando un forte segnale di apertura verso l'Azerbaijan. Lei pensa che in futuro si possano sviluppare progetti di cooperazione tra le due città anche nel settore dell'Ambiente?

La "crisi dei rifiuti" vissuta a Napoli per molti anni, è nota in tutto il mondo. Durante l'epoca sovietica la gestione di rifiuti e le questioni legate alla tutela ambientale sono sempre state poste in secondo piano. Fortunatamente l'indipendenza ottenuta dall'Azerbaijan e la costante crescita economica del paese hanno creato le condizioni favorevoli per la risoluzione dei problemi ecologici esistenti. Dopo l'assegnazione alla "Tamiz Shahar" del sito di Balakany, operante dal 1963 e che da sempre ha rappresentato un pericolo serio per l'ambiente, sono stati eseguiti i lavori di riqualificazione dell'area; sono stati costruiti i sistemi per la ricezione dei rifiuti, per la sicurezza e la protezione, e sono stati organizzati campagne di sensibilizzazione al fine di tutelare l'ambiente e la salute di cittadini. Il poligono operante nel periodo sovietico per molti anni ha avuto un impatto negativo per l'ambiente e per tanto veniva considerato un impianto pericoloso. Attualmente, i campioni prelevati di acqua, terra e aria confermano che, in seguito ai lavori effettuati nell'area del poligono, l'impatto ambientale è diminuito notevolmente. Tuttora si stanno eseguendo opere per rendere il poligono del Riciclo dei Rifiuti Solidi Domestici di Balakany corrispondente agli standard più moderni. Al fine di ristrutturare il poligono in conformità con gli standard europei, il Ministero dell'Economia e dell'Industria dell'Azerbaijan ha firmato il 20 marzo 2009 un Accordo di Credito con la Banca Mondiale e nei limiti di questo accordo si sta svolgendo il progetto "Gestione Comune di Rifiuti Solidi Domestici". Penso che la collaborazione tra Baku e Napoli, per ciò che concerne il miglioramento della salute ecologica della due città, insieme allo scambio di esperienze, sia di gran valore ed importanza. Comunque, siamo sempre aperti ad una collaborazione.

Quale è la grande sfida del futuro per la preservazione del pianeta?

In veste di azienda operante nel settore della gestione dei rifiuti possiamo sottolineare che una delle sfide più grandi è appunto l'aumento continuo dei volumi dei rifiuti. I problemi di grande preoccupazione per il mondo sono le materie prime e l'esaurimento delle risorse energetiche. I progetti che stiamo svolgendo dimostrano che i rifiuti non sono un cumulo di cose inutili, bensì una fonte di materie prime e di energia. In questo periodo, utilizzando i rifiuti generati a Baku, la società di "Tamiz Shahar" sta producendo sia le materie prime riciclabili che l'energia elettrica. Riteniamo che insieme alla necessità di una sensibilizzazione globale nell'ambito della riduzione di rifiuti, lo smaltimento adeguato dei rifiuti sia uno degli indirizzi politici più importanti delle autorità governative, locali e municipali.

bir araya gəlməsində maraqlıyıq. Bu baxımdan, Balaxanı qəsəbəsində qurulmaqda olan Balaxanı Sənaye Parkı xüsusi rol oynayır. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 4 may 2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" çərçivəsində ölkədə təkrar istehsalı inkişaf etdirmək üçün əsas vasitələrdən biri olan Balaxanı Sənaye Parkı yaradılmışdır. Bu parkın yaradılmasında başlıca hədəf təkrar istehsal sahəsində maraqlı olan potensial sahibkarlar və investorlar üçün əlverişli şərait yaratmaq olacaqdır. Park ərazisində mexaniki emal və istehsal qurğuları üçün bütün şərait və lazımı dəstək Azərbaycan Hökuməti tərəfindən təmin ediləcəkdir. Sənaye Parkının Balaxanı poliçonuna, Tullantıların Yandırılması zavoduna və nəqliyyat qovşağına yaxınlığı əldə edilmiş xam materialın və ya istehsal edilmiş məhsulun asanlıqla satış bazarına çıxmasına imkan verəcəkdir. Park ərazisində yaradılacaq şərait və infrastruktur, vergi və digər güzəştlər tullantıların təkrar emal sektorunu əsaslı şəkildə inkişaf etdirməklə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyətini gücləndirmiş olacaqdır. Balaxanı Sənaye Parkına yerli və xarici şirkətlərin marağı böyükdür. Hazırda PET qablarının, elektrik və elektron tullantılarının, prioliz yağlarının emalı kimi sahələrdən təkliflər daxil olub və hazırda baxılmaqdadır.

Neapol və Bakı uzun illərdir ki qardaş-şəhərlərdir. İki şəhər arasında qardaşlıq mədəni və iqtisadi sahələrdə əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Ötən ilin noyabr ayında Neapol şəhərinin meri Luici De Macistris Bakıya rəsmi səfəri Azərbaycanla münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına yeni təkan vermişdir. Sizcə gələcəkdə iki şəhər arasında Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində də əməkdaşlıq layihələrinin həyata keçirilməsi mümkündürmü?

Neapol şəhərində uzun illər boyu mövcud "tullantı böhranı" bütün dünyaya məlumdur. SSRİ dönəmində ölkəmizdə tullantıların idarəedilməsi və ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri diqqət mərkəzində olmamışdır. Lakin Azərbaycanın müstəqillik qazanması və iqtisadi cəhətdən davamlı inkişafı ölkənin mövcud ekoloji problemlərin öhdəsindən gəlməsinə imkan yaratmışdır. Belə ki, Bakı şəhərində 1963-cü ildən fəaliyyət göstərmiş və şəhərin ətraf mühiti üçün ciddi təhlükə kəsb edən Balaxanı tullantı sahəsi "Təmiz Şəhər" ASC-yə təhvil verildikdən sonra burada əsaslı yenidənqurma işləri həyata keçirilmişdir. Belə ki, ərazi tullantıların qəbulu, təhlükəsizlik və mühafizə sistemləri yaradılmış, ətraf mühiti və insanların sağlamlığını qorumaq məqsədilə başlıca tədbirlər görülmüşdür. Sovet dövründə uzun illər fəaliyyət göstərirdi üçün poliçon ətraf mühitə mənfi təsir göstərən ən ciddi mənbə sayılırdı. Bu gün ərazidəki su, torpaq və havadan göstərir ki, poliçon ərazisində görülən işlər nəticəsində mənfi təsirlər nəzərə çarpacaq dərəcədə azalıb. Balaxanı Bərk Məişət Tullantılarının Zərərsizləşdirilməsi poliçonunun ən müasir standartlara cavab verən bir poliçona çevrilməsi üzrə işlər bu gün də davam etdirilir. Poliçonu AB standartlarına uyğun yenidən qurmaq məqsədi ilə Azərbaycan Hökuməti adından İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Dünya Bankı arasında 20 mart 2009-cu ildə imzalanmış Kredit Sazışına əsasən həyata keçirilən "Bərk Məişət Tullantılarının Vahid İdarəçiliyi" layihəsi də buna köməklik göstərir. Hesab edirik ki, Bakı və Neapolun hər iki şəhərin gözəlliyi və ekoloji sağlamlığı istiqamətində əməkdaşlığı və təcrübə mübadiləsi olduqca vacibdir. Biz əməkdaşlığa hər zaman açıyıq.

Gələcəkdə planetin qorunması ilə bağlı ən qəliz məsələ hansıdır?

Tullantıların idarəedilməsi sahəsində çalışan bir qurum olaraq qarşıda olan ən böyük problemlərdən birinin məhz tullantı həcminin getdikcə artmasını qeyd edə bilərik. Dünyanı narahat edən ən böyük problemlər isə xammal və enerji resurslarının məhdud olmasıdır. Həyata keçirdiyimiz layihələr sübut edir ki, tullantılar yarasız əşyaların toplusu deyil, xammal və enerji mənbəyidir. Bu gün "Təmiz Şəhər" ASC tərəfindən Bakıda əmələ gələn tullantılardan həm təkrar emala yararlı xammal, həm də elektrik enerjisi istehsal edilir. Hesab edirik ki, tullantıların azaldılması istiqamətində global məsələləri həlləməyə ehtiyac duyulduğu kimi tullantıların düzgün emalı da dövlətin və yerli idarə etmə orqanlarının, bələdiyyələrin mühüm siyasət istiqamətlərindən biridir.

Un progetto per avvicinare I BAMBINI AZERBAIGIANI ALLA LINGUA E ALLA CULTURA ITALIANA

Dopo oltre un anno di programmazione e di grande lavoro di squadra, l'Associazione Italia Azerbaijan e il Complesso scolastico 132-134 di Baku, sono finalmente riusciti a realizzare il loro grande progetto: inserire l'insegnamento della lingua italiana nella scuola materna e nelle prime classi delle elementari.

Giuly Adani

Dopo oltre un anno di programmazione e di grande lavoro di squadra, l'Associazione Italia Azerbaijan e il Complesso scolastico 132-134 di Baku, sono finalmente riusciti a realizzare il loro grande progetto: inserire l'insegnamento della lingua italiana nella scuola materna e nelle prime classi delle elementari.

Tutto ebbe inizio quando la Direttrice del Komplex 132-134, la Professoressa Sarah Khanlarova, e la Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan, Paola Casagrande, durante il loro primo incontro a Baku concordarono sull'importanza dell'insegnamento della lingua italiana per i bambini già nell'età pre-scolare.

Perché la lingua italiana in una scuola dove già si insegnano tante lingue importanti come il russo, il francese e l'inglese, oltretutto l'azerbaigiano?

Una delle ragioni principali è che l'italiano è una lingua che conserva in sé un enorme patrimonio artistico, culturale e musicale. Basti pensare all'importanza della conoscenza dell'italiano per chi vuole approcciare al mondo della musica lirica, o per chi vuole imparare l'arte del restauro e della conservazione dei beni culturali o per chi vuole intraprendere una carriera nel mondo della moda e del design.

Ma insegnare l'italiano ai piccoli studenti, secondo la Direttrice Sara, significa molto di più, significa dare loro l'opportunità di poter in futuro accedere alle prestigiose Università italiane, di viaggiare e lavorare in Italia, di stringere rapporti con un paese che vanta eccellenze mondiali, non solo nell'enogastronomia, nell'arte e nella musica, ma anche nel turismo, nella ricerca, nella tecnologia.

I bambini e le loro famiglie hanno accolto con grande entusiasmo questo progetto, che oggi è ancora in fase sperimentale, ma che ambisce a diventare già dal prossimo anno accademico un progetto molto più

Azərbaycanlı uşaqların italyan dili və mədəniyyəti ilə tanışlıq layihəsi

Bir ildən çox davam edən planlaşdırma və komandanın əzmlə işləməsi nəticəsində İtaliya Azərbaycan Cəmiyyəti və Bakının 132-134 sayılı Təhsil Kompleksi böyük bir layihəni: italyan dilinin məktəbəqədər və ibtidai siniflərdə tədrisi layihəsini həyata keçirməyə nail oldular.

Bir ildən çox davam edən planlaşdırma və komandanın əzmlə işləməsi nəticəsində İtaliya Azərbaycan Cəmiyyəti və Bakının 132-134 sayılı Təhsil Kompleksi böyük bir layihəni: italyan dilinin məktəbəqədər və ibtidai siniflərdə tədrisi layihəsini həyata keçirməyə nail oldular.

132-134 sayılı Təhsil Kompleksinin direktoru Sara Xanlarova ilə İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin Prezidenti, Paola Casagrande hələ Bakıda baş tutan ilk görüşləri zamanı italyan dilinin məktəbəqədər yaşlı uşaqlara tədrisinin vacibliyi məsələsində razılığa gəlməklə bunun əsasını qoydular.

Azərbaycan dilindən başqa, rus, fransız, ingilis dilinin də tədris olunduğu bir məktəbdə nəyə görə italyan dili?

Ən əsas səbəblərdən biri italyan dilinin zəngin bədii, mədəni və musiqi irsinə malik olmasıdır. Opera sənətinə yiyələnmək, bərpə və ya mədəni irsin qorunması ustalıqlarını öyrənmək, yaxud da moda və ya dizayn dünyasında gələcək karyera qurmağı arzu edənlər üçün italyan dilini bilməyin nə qədər vacib olduğunu düşünmək kifayətdir.

Direktor Sara xanımın fikrincə kiçik yaşlı uşaqlara italyan dilini öyrətmək çox vacib olub onların gələcəkdə nüfuzlu İtalyan Universitetlərində təhsil alması, İtaliyada səyahət etməsi və işləməsinə şərait yaratmaqla ya-

Le direttrici Sara Khanlarova e Ivana Uras -- Direktorlar Sara Xanlarova və İvana Uras

ampio, dove oltre l'insegnamento della lingua verranno organizzate iniziative a favore dei bambini e degli insegnanti di alto valore educativo, come scambi culturali con scuole italiane, viaggi di istruzione in Italia, seminari, conferenze e corsi specialistici di teatro, pittura, letteratura.

Per dare maggiore forza a questo ambizioso progetto, la Professoressa Khanlarova ha siglato un accordo di cooperazione con la Professoressa Ivana Uras, Dirigente Scolastico del Liceo Scientifico Newton di Roma, dando vita così ad un vero e proprio gemellaggio tra le due scuole.

La Professoressa Uras, che vanta una esperienza ventennale nella gestione di grandi complessi scolastici, nello sviluppo di progetti multiculturali ed internazionali, ha dato la massima disponibilità nel supportare il progetto in tutte le sue fasi, tanto che lo scorso marzo ha voluto visitare personalmente il Komplex 132-134, cogliendo così anche l'occasione di approfondire maggiormente la propria conoscenza dell'Azerbaijan.

Durante la sua visita, la Professoressa Uras ha avuto modo di verificare personalmente l'alto livello organizzativo del Komplex 132-134, dei suoi insegnanti e del grande edificio che accoglie la scuola, ed è al tempo stesso rimasta molto impressionata dalla città di Baku e dalla magnificenza dei suoi edifici storici integrati perfettamente con le grandi opere architettoniche futuristiche realizzate a tempi record, come le Flame Towers o l'Heydar Aliyev Center.

naşı, təkcə ərzaq və şərəbçilikdə, musiqi və incəsənət sahəsində deyil, həm də turizm, tədqiqat və texnologiyalar sahəsində dünyada tanınan bir ölkə ilə əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsinə kömək edəcək.

Hələ sınaq mərhələsində olan və artıq gələn dərs ilindən daha geniş proqramı əhatə edəcək bu yeni layihə uşaqlar və valideynlərin rəğbətində səbəb olub, dilin tədrisi ilə yanaşı, uşaqlara və müəllimlərə yüksək məarifləndirici əhəmiyyətə malik təşəbbüsləri – italyan məktəbləri ilə mədəni mübadilə, İtaliyaya təhsil səfərləri, seminarlar, konfranslar və teatr, rəssamlıq və ədəbiyyat kursları çərçivəsində proqramlar həyata keçirməyi nəzərdə tutur.

Bu iddialı layihənin daha da gücləndirilməsi üçün Professor Xanlarova Roma Nyuton elmi liseyinin rəhbəri, Professor İvana Urasla əməkdaşlıq müqaviləsi imzalayaraq məktəblər arasında qaradaşlaşma layihəsinə təkan verdi.

Böyük təhsil komplekslərinə, beynəlxalq və çoxmədəniyyətli layihələrə rəhbərlik etməkdə iyirmi illik təcrübəsi olan Professor Uras layihənin həyata keçirilməsinin bütün mərhələlərində əlindən gələn dəstəyi göstərərək, mart ayında şəxsən 132-134 nömrəli təhsil kompleksini ziyarət etməklə, fürsətdən istifadə edib Azərbaycan haqqında təsəvvürlərini genişləndirmək istədi.

Ziyarət zamanı, Professor Uras 132-134 nömrəli təhsil kompleksinin yüksək təşkilatçılıq bacarığı, onun müəllim heyəti, böyük binası ilə tanış olmaqla yanaşı Bakı şəhərinə və onun Flame Towers və ya Heydar Əliyev Mərkəzi kimi qısa bir vaxtda həyata keçirilmiş futuristik memarlıq layihələri ilə mükəmməl ahəng yaradan tarixi binalarının möhtəşəmliyinə heyran oldu.

La Scuola del Futuro

Multiculturalità e Multilinguismo

Il 7 Marzo 2014 si è tenuta a Baku, presso l'Istituto Komplex 132-134, la conferenza sul tema della multiculturalità e del multilinguismo nelle scuole, dove si è presentato il progetto di inserimento della lingua italiana realizzato dall'Istituto Komplex 132-134, in collaborazione con l'Associazione Italia Azerbaijan.

Alla conferenza, organizzata dalla Direttrice del Komplex 132-134, Professoressa Sara Khanlarova, e da Paola Casagrande, Presidente dell'Associazione Italia Azerbaijan, hanno partecipato Rappresentanti del Ministero dell'Istruzione dell'Azerbaijan, l'Ambasciatore Italiano in Azerbaijan, la Professoressa Ivana Uras, Dirigente Scolastico del Liceo Scientifico Newton di Roma, il Professore Ezio Sina, esperto del sistema scolastico italiano e membro fondatore dell'Associazione Italia Azerbaijan, Francesca Li Puma, insegnante di Italiano nella Komplex 132-134 ed Emilia Ibrahimova, coordinatrice del progetto.

Ad aprire la conferenza sono stati proprio i bambini delle classi coinvolte nel progetto, che hanno salutato gli ospiti nelle cinque lingue che imparano a scuola: azerbaijano, russo, inglese, francese ed italiano.

Durante il suo intervento, l'Ambasciatore italiano Gianpaolo Cuttillo ha voluto sottolineare gli ottimi rapporti esistenti tra Italia ed Azerbaijan e la necessità di realizzare iniziative culturali volte a favorire il dialogo tra i due paesi. Il Rappresentante del Ministero dell'Istruzione İlham Humbatov ha espresso fiducia nell'eccellente lavoro svolto dalla Professoressa Khanlarova e si è detto favorevole all'inserimento della lingua italiana nella scuola.

Tra gli argomenti trattati dai relatori, lo sviluppo delle relazioni bilaterali tra Italia ed Azerbaijan nel settore dell'istruzione, l'importanza della cooperazione internazionale nelle scuole, l'integrazione tra il sistema educativo italiano ed azerbaijano, perché il multiculturalismo e perché il multilinguismo nelle scuole, la presentazione del progetto pilota per l'istituzione di una sezione bilingue nel Komplex 132-134.

A chiusura della conferenza, è stata organizzata una degustazione di specialità tipiche azerbaijane per gli ospiti, che hanno così avuto l'opportunità di scambiare idee ed opinioni in un clima di gioviale convivialità.

Gələcəyin Məktəbi

Çoxmədəniyyətlik və Çoxdillilik

2014-cü il 7 mart tarixində, Bakıda, 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksində, məktəblərdə çoxmədəniyyətlik və çoxdillilik mövzusunda konfrans təşkil edilərək, 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksinin İtaliya Azərbaycan Cəmiyyəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirdiyi italyan dilinin tədrisi layihəsi təqdim olundu.

132-134 nömrəli Təhsil Kompleksinin direktoru, Professor Sara Xanlarova və İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin prezidenti Paola Casagrande tərəfindən təşkil olunmuş konfransda, Azərbaycanın Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi, İtaliyanın Azərbaycandakı Səfiri, Roma Nyuton Elmi Məktəbinin rəhbəri İvana Uras, italyan təhsil sistemi mütəxəssisi və İtaliya Azərbaycan Cəmiyyətinin yaradıcı üzvü, Professor Ezio Sina, 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksində italyan dili müəllimi Francesca Li Puma və layihənin koordinatoru Emilia İbrahimova da iştirak etdilər.

Layihəyə cəlb olunan sinfin şagirdləri konfransın açılışında məktəbdə öyrəndikləri beş dildə : azərbaycan, rus, ingilis, fransız və italyan dillərində qonaqları salamladılar.

İtaliyanın Səfiri Gianpaolo Cuttillo öz çıxışı zamanı İtaliya və Azərbaycan arasında olan yüksək münasibətləri qeyd edərək iki ölkə arasında dialoqun qurulmasına yönələn mədəni təşəbbüslərin həyata keçirilməsinin vacibliyini vurğuladı. Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi İlham Hübətov Professor Xanlarovanın fəaliyyətini qiymətləndirərək italyan dilinin məktəbin tədris sistemində daxil edilməsinə müsbət rəyini bildirdi.

Digər məruzəçilər təhsil sahəsində İtaliya və Azərbaycanın ikitərəfli əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi, məktəblərdə beynəlxalq əməkdaşlığın vacibliyi, Azərbaycan və İtaliya təhsil sistemlərinin inteqrasiyası, çoxmillətlik və çoxmədəniyyətlik məktəblərdə niyə, 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksində ikidilli bölmənin yaradılması

üçün pilot layihənin təqdim olunması kimi mövzularda çıxış etdilər.

Konfransın sonunda Azərbaycan mətbəx nümunələrindən dadmaq üçün təşkil olunan ziyafət qonaqlara səmimi mühitdə fikir və ideya mübadiləsi etməyə şərait yaratdı.

L'Istituto Komplex 132-134

Una scuola con 150 anni di storia

L'Istituto Komplex 132-134 nasce il 20 settembre 2010, dalla fusione di due istituti: il 132, che prevedeva l'insegnamento delle materie disciplinari in lingua azerbaijana, ed il 134, che adottava la lingua russa. Ma la storia di questo meraviglioso edificio, situato nel cuore storico di Baku, comincia molti anni prima, ed esattamente nel 1861, quando viene creata la Società della Carità "Santa Nina", che fondò la scuola multinazionale femminile. Nel 1863 fu avviata la costruzione di un edificio a due piani per ospitare il Liceo femminile "Santa Nina". Tra il 1918 e il 1920, durante la prima Repubblica Democratica dell'Azerbaijan, l'edificio fu destinato all'Accademia Militare.

Tra il 1930 ed 1937 furono fondate le due scuole: 132 e 134. L'Istituto Komplex 132-134, associato all'UNESCO dal 1999, è una delle migliori istituzioni scolastiche di Baku. Vi studiano circa 2300 studenti, di cui oltre il 90%, al termine del percorso scolastico, accede all'Università. L'insegnamento comincia a 3 anni e prosegue fino ai 17. In questo periodo gli studenti hanno l'opportu-

132-134 nömrəli Müəssisə Kompleksi

150 illik tarixə malik məktəb

132-134 nömrəli Təhsil Müəssisə Kompleksi 2010-cu il, 20 sentyabrda iki müəssisənin: Azərbaycan dilli təhsil fəaliyyəti olan 132 və rusdilli təhsil fəaliyyəti olan 134 nömrəli məktəbin birləşməsi nəticəsində yarandı.

Lakin Bakının lap ürəyində yerləşən bu möhtəşəm binanın tarixi çox illər əvvələ, daha dəqiq desək 1861-ci ildə Xeyriyyə Cəmiyyəti "Müqəddəs Nina"nın çoxmillətli qadın məktəbi yaratdığı ilə təsadüf edir.

1863-cü ildə, "Müqəddəs Nina" qadın Liseyi üçün ikimərtəbəli binanın inşasına başlanılır.

1918-1920-ci illər, ilk Azərbaycan Demokratik Respublikası dövründə bu bina Hərbi Akademiyaya istifadəyə verilir.

1930 və 1937-ci illər ərzində iki məktəb: 132 və 134 yaradılır.

1999-cu ildən UNESCO -ya qoşulan 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksi Bakının ən gözəl təhsil müəssisələrindən biri hesab olunur. Burada

təxminən 2300 şagird təhsil alır və onların 90%-dən çoxu Ali məktəblərə daxil olur.

Təhsil 3 yaşından başlayıb 17 yaşadək davam edir. Bu dövr

nità di imparare 5, lingue: azərbaycan, rus, ingilis, fransız və bu ildən etibarən italyan dili. Bundan başqa ən son texniki infrastrukturla təchiz olunmuş Müəssisə, informatikanın ilk siniflərdən tədrisini həyata keçirir.

Təhsil kompleksi 13.709 kv.m ərazini əhatə edib, 3000 kv.m daxili həyət sahəsinə malikdir. Məktəbin 122 otağından 81-i sinif otağı, 2 konfrans zalı, 2 muzey, 3 idman zalı, 1 kitabxana, 1 yeməxana, 1 telestudiya və 5 informatika otağıdır.

Lakin Müəssisənin əsas gücü onun ixtisaslı müəllim heyəti və Professor Sara Xanlarovanın nəzarəti ilə aparılan istiqaməti olub, ölkənin mədəniyyət və ənənələrini qoruyub saxlamaqla digər xalqların məktəb sistemində maraq göstərmək və beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələri yaratmaqla məktəbin və onun şagirdlərinin daha gücləndirilməsini təmin etməkdir.

Ma la vera forza dell'Istituto è l'alta qualità degli insegnanti e la direzione curata dalla Professoressa Sara Khanlarova, che pur mantenendo un forte legame con le tradizioni e la cultura del proprio paese, guarda con interesse verso i sistemi scolastici di altre nazioni, stringendo rapporti di cooperazione internazionale a valore aggiunto della scuola e degli studenti che la frequentano.

“

L'Istituto Komplex 132-134, associato all'UNESCO dal 1999, è una delle migliori istituzioni scolastiche di Baku

1999-cu ildən UNESCO - ya qoşulan 132-134 nömrəli Təhsil Kompleksi Bakının ən gözəl təhsil müəssisələrindən biri hesab olunur

”

GILAN

Our Name - It's Our Warranty

- Gabala Canning Plant
- Sandwich Panel
- Asphalt Plants
- Gabala Brick Plant
- Constructions Companies
- Bakery Plants
- Baku Flour Mill
- Alco-Spirit Plant
- Tourism Companies
- Baku Fruit Waters Plant
- Goranboy Gypsum Plant
- Baku Compact Disk Plant
- Garadag Brick Plant
- Gilan & Knouf Gypsum-carton Plant
- Gabala Hazelnut Processing Plant

www.gilanholding.az

L'impegno dell'Associazione a favore del TURISMO IN AZERBAIGIAN IL FORO DEL TURISMO ITALO-AZERBAIGIANO

Il comparto turistico rappresenta uno dei settori produttivi azərbaygiani che promettono maggiori margini di crescita negli anni a venire. Il paese è infatti ricchissimo di bellezze naturalistiche, così come di un patrimonio culturale ed artistico pressoché unico al mondo nella sua varietà.

Marco di Giovanni

Se dalla prima prospettiva l'offerta naturalistica azərbaygiana è forte della presenza nel proprio territorio di nove delle undici zone climatiche conosciute, dal punto di vista storico e artistico il paese, tradizionale crocevia di popoli e culture, offre un quadro affascinante di compresenza di diverse stratificazioni culturali che ne sostanziano un patrimonio tutto da scoprire.

Molto stanno investendo, peraltro, le autorità azərbaygiane nella valorizzazione dell'offerta turistica, forti anche della straordinaria accoglienza riservata ai turisti da una popolazione che considera il turista straniero come gradito ospite cui mostrare gentilezza e rispetto. Il potenziamento delle strutture ricettive, degli spazi per il divertimento, dei centri sportivi e di benessere sono divenute priorità per le autorità azərbaygiane, che già con Eurovision 2012 hanno mostrato la capacità di far fronte ad un evento di carattere internazionale e che si preparano con altrettanta determinazione ad approntare una macchina organizzativa in grado di ben figurare alle prossime Olimpiadi di Baku del 2015 – i primi Giochi Olimpici continentali europei, assegnati a Baku anche in ragione del successo delle manifestazioni internazionali già ospitate dall'affascinante capitale azərbaygiana.

Nella consapevolezza del potenziale del settore turistico – tanto in senso strettamente economico quanto come vettore di mutua comprensione e crescita culturale – l'Associazione Italia-Azerbaijani ha organizzato a Roma, lo scorso 18 novembre, la prima edizione del primo Forum del Turismo Italia-Azerbaijani. Finalità precipua dell'appuntamento la sensibilizzazione del pubblico italiano al potenziale turistico azərbaygiano e la presentazione alle imprese e tour operator italiani delle possibilità di operare in loco.

Il Foro è stato aperto dagli interventi dell'Ambasciatore azərbaygiano

Azərbaycanda turizmin inkişafı üçün Cəmiyyətin fəaliyyəti İtaliya Azərbaycan Turizm Forumu

Turizm sahəsi Azərbaycanın inkişafda olan sektorlarından biri olub gələcəkdə yüksək artım vəd edir. Ölkə təbii sərvətləri, mədəni və bədii irsinin zənginliyi və müxtəlifliyi baxımından bənzərsizdir.

On bir iqlim qurşağından doqquzunun mövcud olduğu zəngin təbii sərvətə malik Azərbaycan, tarixi və mədəni baxımdan müxtəlif mədəniyyətlər və xalqların kəsişdiyi mövqedə yerləşərək heyvətəməz mədəni irsi təcəssüm etdirir.

Turizm sahəsinin inkişaf etdirilməsi üçün Azərbaycanın hökumət orqanları çoxsaylı sərmayələr yatırır və həmçinin əhali də əcnəbi turistlərə hörmət və nəzakətlə yanaşaraq onları istəklili qonaq kimi qarşılayır. Artıq 2012-ci ildə Avroviziya mahnı müsabiqəsinin təşkili ilə beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin həyata keçirilməsində yüksək təşkilatçılıq bacarığı nümayiş etdirən və elə məhz bu baxımdan paytaxt Bakıda keçiriləcək 2015-ci il Avropa Olimpiya oyunlarının keçirilməsi üçün qətiyyətlə hazırlaşan hakimiyyət orqanlarının prioritet məsələsi turizm infrastrukturunun, əyləncə yerlərinin, idman və sağlamlıq komplekslərinin inkişaf etdirilməsidir.

Turizm sahəsinin potensialını, istər iqtisadi istərsə də qarşılıqlı əlaqə və mədəni inkişaf baxımından anlayan İtaliya - Azərbaycan Cəmiyyəti, keçən ilin noyabr ayının 18-i Romada İtaliya - Azərbaycan Turizm Forumunun ilk buraxılışını hazırladı. Burada əsas məqsəd italyan ictima-

in Italia, Vaqif Sadiqov, e dal Vice Primo Ministro della Cultura e delle Attività Turistiche, Vaqif Aliyev, cui ha fatto seguito l'importante firma di un Memorandum di Intesa tra l'Associazione del Turismo dell'Azerbaijan (AzTA) e l'Associazione dei Tour Operator in Italia (ASTOI). Ampio spazio è stato inoltre dedicato ad interventi di rappresentanti del mondo del turismo italiani ed azərbaygiani e, coerentemente con l'obiettivo dell'Associazione di favorire l'interscambio tra i due paesi, da una sessione pomeridiana di prolifici incontri B2B. Prendendo in prestito le parole di Simonetta Giordani, Sottosegretario alla Cultura e al Turismo, intervenuta nei lavori del Foro, "in un mondo così veloce vince chi è capace di attivare ponti con partner strategici e l'Italia sta guardando con forte attesa agli sviluppi azeri". L'auspicio dell'Associazione è, dunque, che il Foro del Turismo italo-azərbaygiano possa rappresentare un decisivo volano per la cooperazione turistica tra due paesi, che possa preso rappresentare un ulteriore pilastro di una cooperazione bilaterale che cresce oggi a ritmi assolutamente unici.

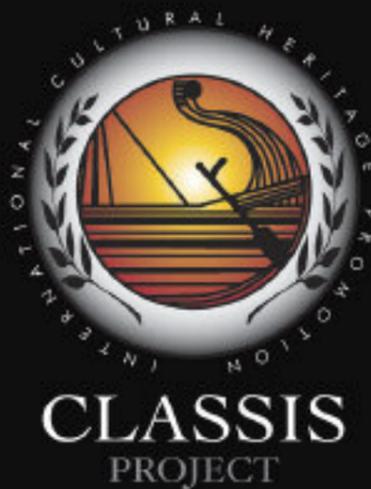
İyyətin Azərbaycanın turizm imkanları haqda maarifləndirmək və italyan şirkətlərinə və tur operatorlarına yerində fəaliyyət imkanları təklif etməkdir.

Forum Azərbaycanın İtaliyadakı Səfiri Vaqif Sadiqov və Mədəniyyət və Turizm nazirinin birinci müavini, Vaqif Əliyevin çıxışları ilə açıldı və Azərbaycanın Turizm Assosiasiyası (AzTA) ilə İtaliyanın Tur Operator Assosiasiyası (ASTOI) arasında Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumunun imzalanması ilə nəticələndi. Cəmiyyətin ölkələr arasında mübadilənin təmin edilməsi məqsədi ilə İtalyan və Azərbaycan turizm sektorunun nümayəndələrinin çıxışlarına və daha sonra isə B2B görüşlərinə geniş yer verildi.

Forumda çıxış edən Turizm və Mədəniyyət nazirinin katib müavini Simonetta Giordaninin sözlərini sitat gətirərək, "belə sürətlə dəyişən dünyada strateji tərəfdaşları ilə körpü qura bilmək çox vacibdir və İtaliya Azərbaycanın inkişafına böyük ümidlər bəsləyir". Cəmiyyət inanır ki, İtaliya Azərbaycan Turizm Forumu artıq artan ritmlə irəliləyən ikitərəfli əlaqələrin inkişafında yeni bir mərhələ olub iki ölkənin turizm sahəsində əməkdaşlığında təkəverici rol oynayacaq.

technology and scientific research / sustainable tourism / support to scientific projects / International events

classis-project.com

A MISTERIOSO AZERBAIGIAN

*Benvenuti
in Azerbaijan*

misteriosoazerbaigian.com

la riscoperta del Caucaso GAKH,

Il profumo del pane georgiano, dalla tipica forma a "barchetta", si diffonde per le tranquille strade della placida Gakh dove le montagne del grande Caucaso scendono dolcemente a 500m. sopra il livello del mare.

Francesco Neri

Per molte persone in viaggio in Azerbaijan, il nome di Gakh rappresenta un punto intermedio tra la nota città di Sheki e Zağatala, verso il confine con la Georgia ma la città nasconde molto di più. L'omonimo distretto, infatti, comprende uno dei territori più suggestivi di tutto il Paese. L'impetuoso fiume Kurmuk, sulla cui riva sorge la città Gakh, attraversa le montagne, ormai divenute monti del Caucaso lasciando dietro di sé laghi e cascate. Qui, diversi strati di storia si mescolano con la natura circostante. Moschee e chiese georgiane testimoniano la convivenza dei due popoli mentre, allontanandosi dalla città, si trovano i resti di antiche chiese albaniche risalenti al VI secolo. Gakh fu luogo di dimora e civiltà di antiche tribù azerbaigiane come testimonia il ritrovamento di tumuli di fine neolitico, dell'età del bronzo e della prima età del ferro. L'importanza storica di questa città e di questa regione sono racchiusi nel loro nome che letteralmente significa "fortezza". Un luogo strategico da difendere durante i secoli che hanno visto passare su queste terre diversi popoli: dagli Sciti agli abitanti dell'Albania Caucasicca, dalle tribù turche dei Seljuk e dei Kypchak fino a far parte del regno degli Shirvanshah. Di questo passato fatto di guerre e di conquiste restano ancora visibili le torri quadrate difensive nelle aree montuose del villaggio di Ilisu, incastonato nella valle del Qarachay, dove sorge una riserva storico-culturale di rara bellezza. La torre che difendeva l'ingresso a Ilisu, comunemente chiamata Sumug-gala, appartiene all'epoca in cui il piccolo villaggio era la capitale dell'omonimo sultanato vittima delle incursioni provenienti dalla pianura. Il cuore del villaggio si trova nelle sue strade e gli edifici di roccia, nell'antico ponte Ulu Kerpu, nella particolare moschea del XVIII secolo che regalano all'intero territorio un sapore arcaico e affascinante.

Qax, Qafqazın kəşfi

Böyük Qafqazın rəvanlıqla dəniz səviyyəsindən 500m. yüksəliyə endiyi ərazidə yerləşən sakit Qaxın küçələrinə səciyyəvi "qayıq" formasında olan gürcü çörəyinin iyi yayılır.

Azərbaycana səyahət edən bir çox insanlar üçün məşhur Şəki və Gürcüstan sərhədinə uzanan Zağatala arasında yerləşən ara nöqtə rolunu oynayan Qax, əslində çox zəngindir. Yerləşdiyi eyniadlı rayon əslində ölkənin ən heyranedicə ərazilərindən birini əhatə edir. Sahilində Qax şəhəri ucalan Kurmuk çayı gölləri, şalalələri keçərək Qafqaz dağlarından axıb gəlir. Burada tarixin müxtəlif dövrləri ətraf ələmlə qarışır. Məscidlər və gürcü kilsələri iki xalqın birgə mövcudiyyətini sübut edir, şəhərdən uzaqlaşdıqda isə VI əsrə aid qədim alban kilsələrinin qalıqlarını görmək mümkündür. Neolit dövrünün sonu, tunc və erkən dəmir dövrünə aid qurqanlardan olan tapıntılardan məlum olur ki, Qax qədim Azərbaycan tayfalarının və mədəniyyətinin məskəni olmuşdur. Hərfi mənəsi "qala" olan bu rayonun və şəhərin tarixi əhəmiyyəti onun adından bəlli olur. Strateji mövqeyi əsrlər boyu buradan müxtəlif xalqların məskunlaşmasına səbəb olmuşdur: skiflərdən Qafqaz Albaniyasının sakinlərinə kimi, Səlcuq və Qıpçaq türk tayfalarından Şirvanşahların tərkib hissəsi olmasına kimi. Müharibələrdən keçmiş bu qədim tarixin izlərini İlisu kəndinin dağlıq ərazilərində Qaracay vadisində

A nord di Gakh, adagiato sull'omonimo fiume, si trova il villaggio di Qum dove si ergono alcune chiese caucasiche diroccate di grande pregio. La monumentalità delle forme architettoniche, l'interessante gioco di luci e ombre e delle gallerie traverse con caratteristici archi a ferro di cavallo, e la struttura dell'opera muraria caratterizzano questi antichi edifici risalenti al VI secolo d.C. scoprendo un lato antico di queste terre perennemente immerse in una vegetazione rigogliosa e trabordante.

In tutta la regione di Gakh, inoltre, si trovano sorgenti termali minerali di origine solfurea le cui proprietà terapeutiche sono note fin dall'antichità. Ma è durante la primavera, quando

le generose nevicate invernali che ricoprono gran parte del Caucaso si sciolgono trasformando i grandi boschi della riserva di İlisu in un groviglio laghi e cascate, che questo territorio si offre nel suo maggior splendore.

Considerata fino ad ora il paradiso degli amanti della caccia e delle escursioni, la regione di Gakh, si prepara a vivere un nuovo periodo di grande vitalità. La bellezza di questo angolo di Caucaso non è, infatti, passata inosservata al Governo dell'Azerbaijan che ha inserito l'intera regione in un grande programma di rinnovamento, specialmente in vista delle Olimpiadi Europee. In questo contesto il nuovissimo Gakh Olympic Sports Complex – centro sportivo dotato di ogni comfort e dotazione tecnica di ultima generazione, compreso uno stadio in sintetico – è solo la punta di diamante di un processo di sviluppo socio economico che ha investito l'intera area. Tale processo, fortemente sostenuto dal Presidente azerbaijano İlham Əliyev, ha portato alla realizzazione di numerose infrastrutture strategiche per la crescita della regione pur mantenendo intatta l'anima rurale e paesaggistica che ha fatto della regione di Gakh un simbolo del Caucaso più autentico.

yerləşən nadir gözəlliyə malik tarixi-mədəni irs olan dördkünc müdafiə qalalarının qalıqları sübut edir. Müxtəlif hücumların qurbanı olan İlisu şəhərinin eyniadlı sultanlığın paytaxtı olduğu dövrlərə aid olan Sumuq qala şəhərə girişdən müdafiə üçün tikilmişdi. Kəndin tarixi əhval ruhiyyəsini əks etdirən daşqayadan tikilmiş küçələr və evlər, qədim Ulu Körpü, XVIII əsrə aid qeyri-adi məscid bütün əraziyə heyranəmiz arxai-klik verir. Qaxın şimalında eyniadlı çayın sahilində yerləşən Qum kəndində böyük dəyərə malik Qafqaz kilsəsinin qalıqları ucalır. Memarlıq formalarının möhtəşəmliyi, maraqlı işıq və kölgə keçidləri, səciyyəvi at nalı formasında olan tağlara malik qalereyalar və hörgü strukturu eramızın VI əsrinə təsadüf edən bu tikililərin səciyyəvi xüsusiyyəti olub, zəngin təbiəti olan bu ərazilərin tarixiliyindən xəbər verir. Bütün Qax rayonunda rast gəlinən kükürd tərkibli mineral bulaqların müalicəvi xüsusiyyəti hələ qədimdən məlumdur. Lakin qışda Qafqazın əksər hissəsini örtən qar örtüyünün yazda əriməsi ilə bu yerlərin möhtəşəmliyini əks etdirən İlisu qoruğunun böyük meşələrində dolaşmaq göllər və şalalələr çoxalır.

Bu günə kimi, ov sevdələrin və ekskursiyaçıların cənnət məkanı sayılan Qax rayonu, böyük əhəmiyyətə malik yeni dövrə qədəm qoyur. Qafqazın bu gözəl guşəsi Azərbaycan Hökuməti tərəfindən də diqqətsiz qalmayaraq, xüsusilə də Avropa Olimpiya oyunları ərəfəsində, bütövlükdə yenilənmə proqramına daxil edilmişdir. Bu baxımdan hər cür rahatlıq, yeni nəsillə texniki avadanlıqlarla və stadionla təchiz olunmuş - yeni Qax Olimpiya İdman Kompleksi bütün ərazini əhatə edən sosial - iqtisadi inkişaf prosesinin təəcəssümüdür. Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyevin dəstəyi ilə həyata keçirilən bu proses Qafqazın əsl simvolu olan Qax rayonunun təbii ruhunu və kəndlərin mənzərəsini saxlamaqla rayonun inkişafına səbəb olan çoxsaylı strateji infrastruktur layihələrin həyata keçirilməsinə gətirib çıxarmışdır.

SW Travel

Discover with us

the incredible

Azerbaijan!

Baku, Azerbaijan Republic
84, Nizami str., Az 1010
Tel: +994 12 598 88 80
Web: www.swtravel.az
E-mail: info@swtravel.az

GOYCHAY, il succo della vita

Francesco Neri

Dalle testimonianze di Tolomeo fino alla Madonna della melagrana dipinta da Botticelli, il melograno è entrato nell'iconografia orientale e occidentale. Il suo nome e il suo significato simbolico compaiono anche nei testi di tre grandi religioni: dall'Ebraismo, al Cristianesimo fino all'Islam che lo reputa "re di tutti i frutti". Ed è qui, a Goychay, che il melograno trova il suo paradiso. Grazie a un microclima unico creato dall'incontro tra le montagne del Caucaso (le cui vette rimangono lontane) e l'area centrale dell'Azerbaijan dove una vasta depressione dal clima secco si abbassa fin sotto il livello del mare. Qui il melograno cresce dalla notte dei tempi ed è entrato a far parte della cultura di questa regione che ogni anno, ad ottobre, lo celebra con il festival del melograno. L'evento ripercorre e mette in "scena" tutta la tradizione di Goychay con feste, danze, musiche tradizionali e, ovviamente, piatti azerbaigiani a base di melograno. Un'altra caratteristica che ha reso così popolare questo frutto è il grande utilizzo che il melograno ha nella medicina popolare in Azerbaijan. Chicchi, buccia e fiori vengono utilizzati per il trattamento di patologie come ipertensione, malattie gastrointestinali, anemia, febbre, tosse, raffreddore, asma bronchiale, mal di gola, malaria e ustioni. Quasi un frutto miracoloso presente in quest'area con circa 60 varietà di melograno, tra le quali, il più popolare è il "Guloysa".

Le speciali condizioni climatiche e la ricchezza del sottosuolo non sono favorevoli solo al melograno. Fin dai tempi delle rotte commerciali transcaucasiche che collegavano l'antica Iberia alle coste del Caspio – così come testimonia il greco Strabone – questa regione era nota per la coltivazione di grano e uva. Soprattutto quest'ultima, agli inizi degli anni '70, ha visto una rapida crescita che continua tutt'oggi.

Il termine Goychay deriva dall'omonimo fiume e, letteralmente, significa "fiume azzurro" a sottolineare la purezza delle acque che attraversano questa regione. L'origine fortemente agricola dona alla città di Goychay un forte senso di tranquillità. L'imponente Moschea Yukhari insieme al caratteristico Hammam sotterraneo rappresentano il fulcro di Goychay, mentre la luce del sole che illumina la città è filtrata dai grandi platani che crescono in quest'area addolcendo i pomeriggi di sole. I dintorni di Goychay nascondono dei veri e propri tesori come la torre difensiva Surkhay costruita nel XII secolo nel vicino villaggio di Arabjahirli. O le caratteristiche quattro moschee del XIX secolo i cui minareti segnalano la presenza di altrettanti piccoli villaggi. Scoprire il territorio di Goychay riserva delle fortune inaspettate come alcune sorgenti d'acqua curativa di montagna invisibili al viaggiatore più distratto.

La storia della piccola città azerbaijana di Goychay è famosa in tutto il mondo anche se indirettamente. Sarebbe corretto dire che i frutti della sua terra sono famosi fin da epoche antiche e, in particolare, lo è il melograno.

Göyçay, həyat şirəsi

Azərbaycanın kiçik şəhəri olan Göyçay dolayı yolla olsa belə, bütün dünyada tanınır.

. Daha dəqiq desək bu yerlərin meyvəsi, xüsusilə narı hələ qədim dövrlərdən məşhurdur. Ptolomeyden tutmuş Botticellinin "Madonna della melagrana" rəsm əsərinə kimi müxtəlif abidələrdə nar şərq və qərbin ikonografiyasına daxil olmuşdur. Onun adına və simvolik mənasına üç böyük dini mətnlərdə də rast gəlinir: Yəhudi dinindən Xristian dini və İslama kimi bu meyvəni "bütün meyvələrin şahı" adlandırırlar. Göyçay isə öz növbəsində bu meyvənin vətəni kimi tanınır. Qafqaz dağlarından (yükseklikləri uzaqda olan) gələn havanın Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən aşağıda yerləşən quru iqlimə malik mərkəzi hissəsində yaranan təzyiqli nəticəsində burada qeyri adi mikroiqlim yaranır. Burada qədimlərdən yetişən nar bu ərazinin mədəniyyətinin bir hissəsi olub, hər ilin oktyabr ayında nar bayramı ilə xüsusi qeyd olunur.

Tədbir Göyçayın bütün ənənələrini "səhnəyə" qoyaraq bayram, rəqs, milli musiqi və narla hazırlanmış Azərbaycan mətbəxi nümunələrini nümayiş etdirir.

Bu meyvəni məşhurlaşdıran səbəblərdən biri də narın Azərbaycan xalq təbabətində geniş istifadə edilməsidir. Narın dənələri, qabığı və çiçəyi hipertoniya, mədə bağırsağı xəstəlikləri, anemiya, qızdırma, öskürək, soyuqdəymə, bronxial asma, boğaz ağrısı, malyariya və yanığ kimi xəstəliklərdə istifadə olunur. 60-a yaxın çeşidi olan bu möcüzəvi meyvənin ən məşhur növü "Gülöyşə" narıdır.

Xüsusi iqlim şəraiti və zəngin torpaq qatı təkcə nar üçün deyil digər bitkilər üçün də əlverişlidir. Yunan tarixçisi Strabonun qeyd etdiyinə görə hələ transqafqaz ticarət marşrutunun İberiyani Xəzər sahilinə birləşdirən dövrlərdən bu ərazilər buğda və üzüm becərməsinə görə məşhur idi. Xüsusilə də sonuncunun keçən əsrin 70-ci illərindən bu günə qədər becərməsi daha da çoxalmışdır.

Göyçay adı eyniadlı çayın adından götürülüb mənası "göy çay", yəni rayondan keçən çayın suyunun təmizliyini ifadə edir. Kənd təsərrüfatı üçün yararlı olmaqla Göyçay əkinçiliyinə fayda verir. Əzəmətli Yuxarı məscidi və səciyyəvi Yeraltı hamam Göyçayın mahiyyətini əks etdirərkən, çinarlıqlı şəhərin gündüzlərini işıqlandıran isti günəşin şüalarını tənzimləyir. Ərəbşahverdi kəndinin yaxınlığında yerləşən XII əsrə aid Surxay qalası Göyçayın əsas mədəni abidələrindən biridir. Həmçinin, XIX əsrə aid olan məscidlərin minarələri kiçik kəndləri təcəssüm etdirir. Göyçay torpaqlarının kəşfi bir çox turistlərin fərqiinə varmadan ötüb keçdiyi gizli və birdən qarşıya çıxan müalicəvi dağ bulağı kimi gözlənilməz nəticələr vəd edə bilər.

İpək Yolu Turizm

triade S r l

www.triadesrl.it

Water and Gas distribution work

Civil and Hydraulic work

LECCE,

un museo a cielo aperto

Lecce viene definita la "Bella d'Italia", e sicuramente una ragione c'è

Lucio Perrone

Quando arrivi a Lecce per la prima volta, pensi subito: "Come ho fatto a non accorgermene prima?"

Molti sono i soprannomi che vengono attribuiti a Lecce: l'Atene della Puglia, la Firenze del Sud Italia – ma Lecce resta semplicemente unica. L'architettura barocca della città è uno spettacolo che lascia senza parole, ma il bello di questa città, oltre che nelle opere d'arte, lo trovi nella gastronomia ricca e mediterranea, nell'aria che si respira, nei colori, nei profumi, nella magica atmosfera e nell'accoglienza di un popolo di cultura e tradizione millenaria.

Il clima è meraviglioso, mite tutto l'anno, prettamente mediterraneo, con inverni miti ed estati calde e con temperature medie che si attestano intorno ai +9 C nei mesi più freddi e ai +30° nei mesi più caldi. Nel 2010 la prestigiosa rivista internazionale Lonely Planet, ha scelto Lecce come unica città italiana da non perdere. Oggi è candidata a Capitale Europea della Cultura 2019.

Una città dolce tutto l'anno: a dicembre le sue strade sono piene di

Lecceye gələn hər kəs ilk bunu düşünür: "Bu günə kimi necə bunu bilməmişəm?"

Lecceyə çoxsaylı təxəllüslər: Puliyanın Afinası, Cənubi İtaliyanın Florensiyası desələr də o, bənzərsiz Lecce olaraq qalır.

Şəhərin möhtəşəm barokko memarlığı insanı valeh edir, lakin onun gözəlliyi təkcə incəsənət abidələrində deyil həmçinin zəngin Aralıq dənizi mətbəxində, rəngarəng, xoş ətirli və möcüzəli iqlimində və min illər boyu zəngin adət ənənəyə malik xalqın səmimiyyətində duyulur.

İl boyu gözəl mülayim iqlim, səciyyəvi Aralıq dənizi iqlimi olub, mülayim qışı, isti yayı ilə ən soyuq aylarda +9C dən ən isti aylarda +30C –yə kimi dəyişir.

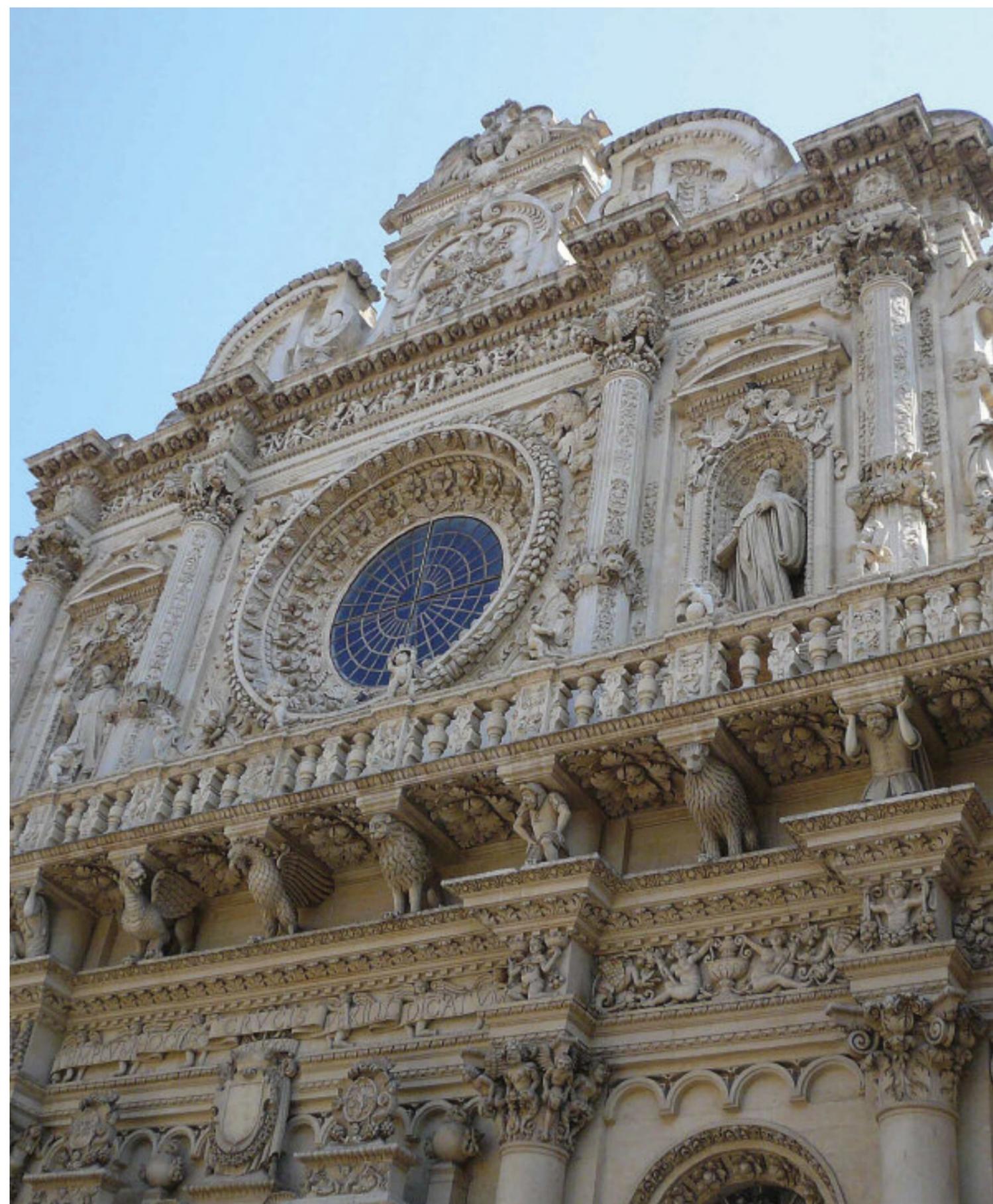
Nüfuzlu Lonely Planet jurnalı 2010-cu ildə Lecceni İtaliyanın mütləq ziyarət edilməli yeganə şəhəri seçmişdi. Lecce artıq bu gün 2019-cu ildə Avropanın Mədəniyyət Paytaxtı olmağa iddialıdır.

Şəhər il boyu gözəldir: dekabrda onun küçələri Yeni il və Milad bayramı

LECCE, AÇIQ SƏMA ALTINDA MUZEY

Lecce "İtaliyanın Gözəli" kimi tanınır və əlbəttə bu səbəbsiz deyil

aromi, dolcezza e frenesia per la festa del Natale e del Capodanno, ad aprile il cuore della città batte più forte che mai con il Festival del Cinema Europeo e a maggio, con l'iniziativa "Cortili Aperti", esplose tutta la bellezza che si nasconde nei cortili interni delle case, come a Milano, a Kyoto, in Andalusia.

L'estate, naturalmente è il momento strategico per vivere le due coste del Mediterraneo con i colori caraibici del mare Ionio e il blu intenso del mare Adriatico.

Lecce non è solo una città d'arte, ma è anche una città con una lunga storia alle sue spalle: Messapi, Arabi, Greci, Romani, Normanni, Aragonesi... tante civiltà hanno popolato questa terra, lasciando tracce nell'arte, nella cultura, nella gastronomia, nell'artigianato; un ponte sul Mediterraneo, cerniera tra cultura occidentale e orientale.

Lecce è come un calice del miglior vino rosso, lo sorseggi con calma fino a scaldarti il cuore e a rapirti per sempre.

ilə əlaqədar xoş, şirin ətrə bürünür, aprelədə Avropa Film Festivalı dövründə daha hərəkətli olur və mayda "Açıq Bağlar" başlayan dövrdə isə Milan, Kioto və Andalusiyada olduğu kimi evlərin həyətlərində bağlı qalan möhtəşəm bağlar bütün gözəlliyi ilə üzə çıxır.

Yay fəslində isə burada Aralıq dənizinin iki sahili boyu İon dənizinin karib dənizi rəngini və Adriatik dənizinin tünd göy rəngini görmək üçün əsl fürsət yaranır.

Lecce təkcə memarlıq şəhəri yox, həm də uzun bir tarixə malik şəhərdir: messapilər, ərəblər, yunanlar, romalılar, normanlar, araqonlar...və bu torpaqlarda məskunlaşan bir çox sivilizasiyalar burada istər incəsənət, istərsə də mədəniyyət, ərzaq və sənətkarlıq ənənələrində iz buraxmışlar; o şərqlə qərb arasında Aralıq dənizi üzərində körpü mövqeyində yerləşir Lecce bir qədər qırmızı italyan şərabı kimidir - sən yavaş-yavaş onu qurtumlayaraq ürəyini isidərkən o səni məftun edir.

LOGISTIC SERVICES
BY SEA - AIR - LAND

GIOVANNIBELLA

DESTINATIONS: GEORGIA AZERBAIJAN UZBEKISTAN KAZAKHSTAN
KYRGYZSTAN RUSSIA MOLDAVIA BIELORUSSIA UCRAINA

PICK AND PACK - WAREHOUSING - GROUPAGE - CONTAINERISATION - ADR - REF

Bella Giovanni Shipping & Trading Srl - Via Augusta Rasponi, 38A 48121 RAVENNA ITALY
Tel: +39 - 0544 - 213048 Fax: +39 - 0544 - 211677, 239997 Mob: +39 - 334 - 3060400
Email: gbella@gbella.it - Skype: [gbella3000](https://www.skype.com/name/gbella3000) - Website: www.gbella.it
Logistic Points: Ravenna and Trieste

ALI E NINO

Una Storia d'Amore

Andrea Boni

A fine 2013, grazie ad un progetto curato dall'Associazione Italia-Azerbaijan in collaborazione con l'Ambasciata della Repubblica di Azerbaijan in Italia, è andata in stampa una nuova edizione di "Ali e Nino", capolavoro di Kurban Said da tempo introvabile nelle librerie. L'Associazione ha così voluto restituire al pubblico italiano un capolavoro della letteratura azerbaigiana e caucasica che contribuisce ad avvicinare i lettori alla complessa ed affascinante realtà del Caucaso e del Vicino oriente.

Ali e Nino è infatti un romanzo d'amore, ma anche un documento di inestimabile valore storico. Attraverso la sua lettura si entra difatti nell'affascinante regione caucasica in una di quelle fasi storiche di transizione – nella fattispecie la fase tra la Prima guerra mondiale e la Rivoluzione bolscevica – in cui si ritrovano in nuce tutte le chiavi di lettura necessarie per comprendere la realtà dell'Azerbaijan contemporaneo così come della complessa regione nella quale è geograficamente collocato. Attraverso le peripezie dei due amanti rappresentanti di culture e confessioni differenti – azerbaigiano e musulmano l'eroe, Ali, georgiana e cristiana la bella Nino – la narrazione accompagna il lettore in un percorso che dalle coste del Mar Caspio e dalla vivace atmosfera della città vecchia di Baku di inizio secolo conduce fino alla Persia, passando attraverso il Nagorno Karabakh, la Georgia e il Daghestan. Il tutto sullo sfondo di una continua dialettica tra Asia e Europa, Islam e Cristianità, guerra e pace, onore e vergogna. È questo contesto, e sono questi accostamenti, a rendere Ali e Nino il romanzo per eccellenza della letteratura novecentesca dell'area e a consegnarlo così alla storia.

La nuova edizione del romanzo, appositamente ritradotto, è proposta da Imprimatur editore e impreziosita dalla sapiente penna di Giampiero Bellingeri – tra i maggiori studiosi e esperti degli studi storico-linguistici dell'area – che introduce il lettore ad esso con un affascinante percorso storico-letterario. Primo romanzo azerbaigiano proposto dall'Associazione Italia-Azerbaijan, "Ali e Nino" rappresenta una tappa fondamentale di un progetto di lungo periodo che mira alla divulgazione della cultura azerbaigiana nel nostro paese e a rafforzare la comprensione e la cooperazione tra Italia e Azerbaijan.

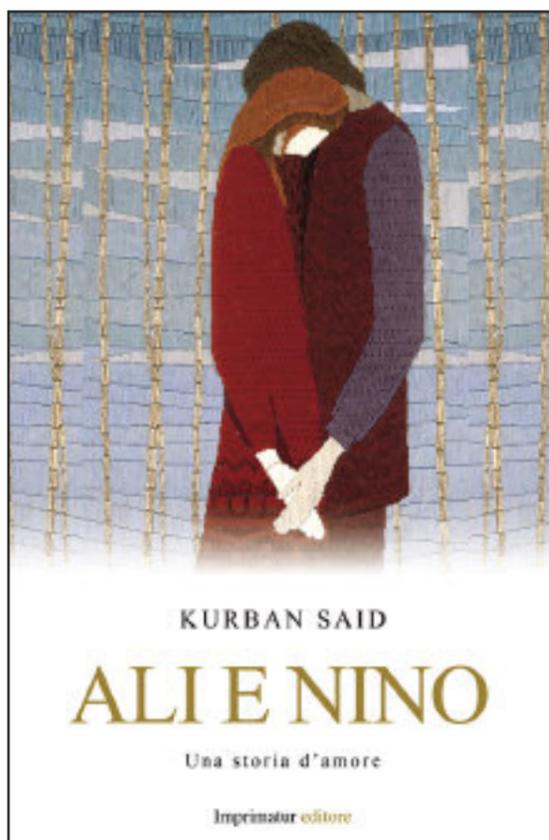
Əli və Nino Bir sevgi hekayəsi

2013-cü ilin sonunda İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyasının layihəsi əsasında Azərbaycan Respublikasının İtaliyadakı Səfirliyinin dəstəyi ilə Qurban Səidin uzun müddətdən bəri kitab mağazalarında tapılmayan "Əli və Nino" hekayəsi yenidən nəşr olunmuşdur. Bununla Assosiyasiya Qafqaz və Yaxın Şərqi çətin və cazibəli reallığını özündə əks etdirən azerbaycan və qafqaz ədəbiyyatının gözəl incisini İtaliyalı oxuculara yenidən təqdim etmək istəmişdir.

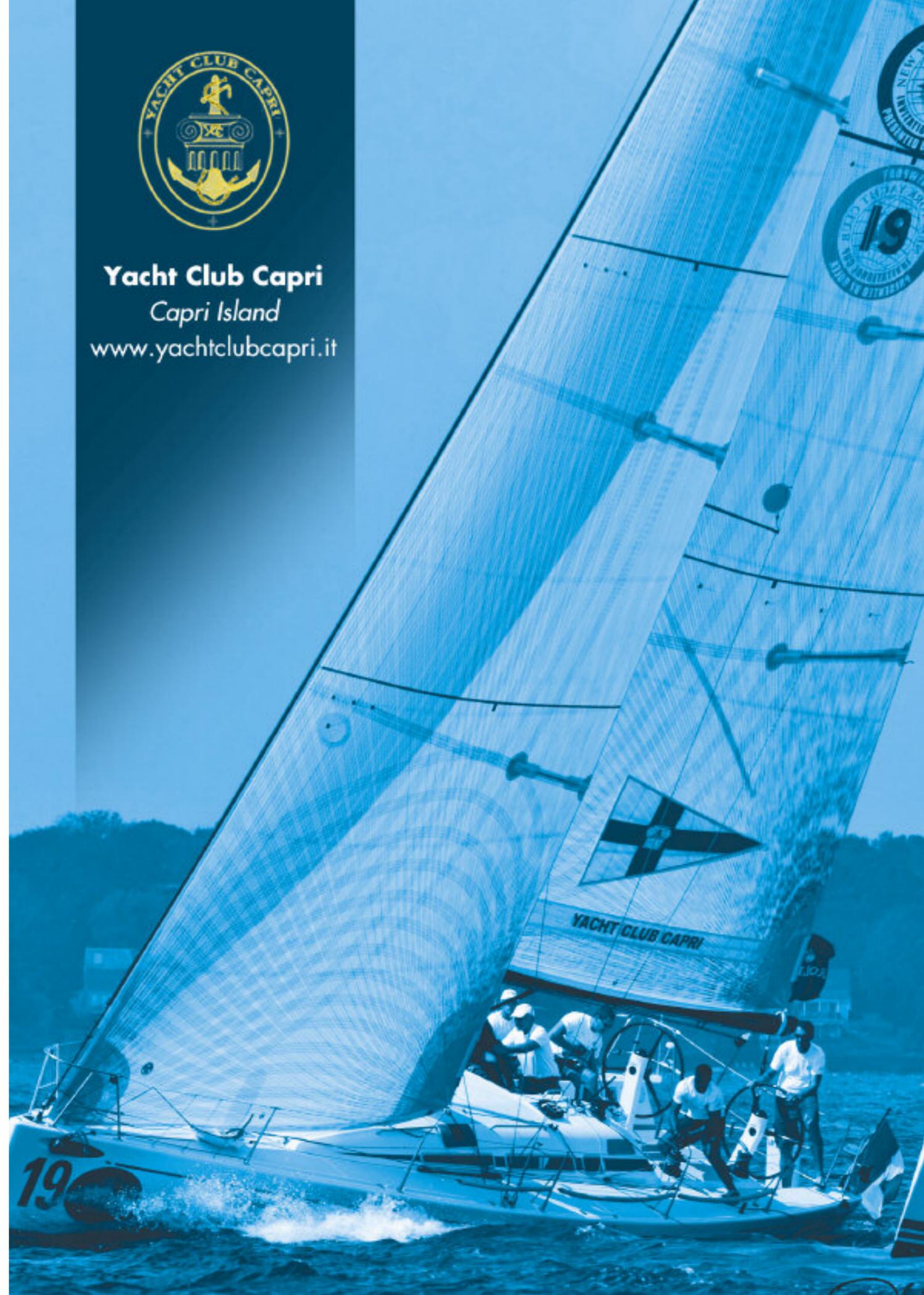
Əli və Nino əslində bir sevgi romanıdır, lakin həm də ölçüləbilməyəcək tarixi dəyəərə malik bir sənəddir. Onu oxuduqca Qafqaz regionun həmin o tarixi keçid dövrünə - daha dəqiq desək birinci dünya müharibəsi ilə bolşevik inqilabı arasındakı dövrə – müasir Azərbaycanın və onun yerləşdiyi mürəkkəb regionun reallıqlarını anlamaq üçün oxucuya lazım olan bütün açarların bir yərə cəmləşdiyi dövrə daxil olursan. Müxtəlif mədəniyyət və inancları olan iki sevgilinin – əsərin qəhrəmanı azerbaycanlı və müsəlman Əli və gözəl gürcü qızı və xristian Ninonun - yaşadıkları hadisələr oxucunu Xəzər dənizinin sahillərindən, əsrin əvvəllərindəki İçərişəhərin şux həyatından Dağlıq Qarabağ, Gürcüstan və Dağıstandan keçməklə İrana qədər aparır. Baş verən bütün hadisələr Asiya və Avropa, İslam və Xristianlıq, müharibə və sülh, qürur və utanc üzərində qurulub. Bu cərəyanlar Əli və Nino romanını XX əsrdə regionun ən gözəl ədəbiyyat nümunəsi edir və bununla da tarixə də öz töhvəsini vermiş olur.

Nəşr olunmaq niyyətilə yenidən tərcümə olunan romanın yeni nəşri Imprimatur nəşriyyatı tərəfindən təklif olunmuş və regionun böyük ta-

rixi-lingvistik tədqiqatçılardan biri olan və oxucuya həmin dövrü füsunkar tarixi-ədəbi dildə çatdıran Giampiero Bellingerinin qələmindən çıxmışdır. İtaliya-Azərbaycan Assosiyasiyası tərəfindən nəşr olunmuş "Əli və Nino" romanı Azərbaycan mədəniyyətinin bizim ölkəmizdə tanınmasına və İtaliya ilə Azərbaycan arasında mövcud əlaqələri gücləndirməyə yönəlmiş uzunmüddətli bir layihənin əsas hissəsini təşkil edir.

Yacht Club Capri
Capri Island
www.yachtclubcapri.it

SUMAKH
AZERBAIJANI RESTAURANT

WORLD'S NUMBER ONE AZERBAIJANI RESTAURANT